

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: Rubinek Gyula az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Buday Barna.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1908 márczius 27. d. u. 4 órakor. Közgazdasági, földmiv. és növénytermesztési, állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályok ülése.
" " 30. d. u. 4 órakor. Irodalmi és tanügyi szakosztály ülése.
" " 30-tól április 4-ig d. u. 5-7 óráig. Szociális kurzus.
" április 5 d. u. 4 órakor. Irodalmi és tanügyi szakosztály ülése.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” közgazdasági, állattenyésztési és állategészségügyi, földmivelési és növénytermesztési szakosztályának 1908. évi márczius hó 27-én (péntek) d. u. 4 órakor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Tárgy:

A drágaság és a mezőgazdaság. Előadó: Jeszenszky Pál ügyvezető-titkár. (Az előadói előterjesztés a „Köztelek” márczius hó 21-iki számának mellékletén jelent meg.)

Desseffy Aurél gróf s. k.,
egyesületi elnök.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” irodalmi és tanügyi szakosztályának 1908. évi márczius hó 30-án (hétfőn) d. u. 4 órakor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Tárgy:

Barabás Endre előadása a romániai közoktatás szociális irányairól.

Kodolányi Antal s. k.,
szakoszt. elnök.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” irodalmi és tanügyi szakosztályának folyó évi április hó 7-ikén (kedden) délután 4 órakor tartandó ülésére.

Tárgyak:

1. Indítvány Magyarország geográfiai szótárának megírására. Beadta: Förster Lajos ig.-választmányi tag.
2. Mezőgazdasági oktatás a hadseregben. Előadó: Buday Barna.

Kodolányi Antal s. k.,
szakosztályi elnök.

Gazdasági tanulmányut Angliába.

Az angol királyi gazdasági egyesület szíves meghívása folytán az OMGE. a f. évi június hó közepétől július hó 5-ig mintegy három hétre tervezett gazdasági társas tanulmányi utazást fog rendezni.

A tanulmányut összes költségei első osztályú vasuti és hajójegyeket véve számításba, legfeljebb mintegy 1200 koronára fognak rugni. Második osztályú vasuti és első osztályú hajójegyét véve számításba, legfeljebb mintegy 1000 koronát fognak kitenni.

A tanulmányut magában fogja foglalni Anglia legkiválóbb gazdaságainak, a hatalmas szövetkezeti központoknak, a kir. gazd. egyesület Newcastle-upon-Tyne-ben megtartandó évi vándorkiállításának tanulmányozását, a londoni és windsori gazdasági intézmények megtekintését és olyképp lesz szervezve, hogy a tanulmányi ut befejezése után még London további tanulmányozására is alkalom adassék.

A részletes programot, valamint a költségek végleges összegét akkor fogjuk közzétenni, amidőn az OMGE.-nek Londonba kiküldött tisztviselője az angol kir. gazd. egyesülettel együtt a végleges programot meg fogja állapítani.

A tanulmányi utazáson az OMGE. tagjai sorából legfeljebb 45-50 ur vehet részt. A tanulmányi uton résztvevők szíveskedjenek részvételi szándékukat az OMGE. titkári hivatalával legkésőbb április hó 20-ig tudatni és a jelentkezéssel együtt a költségek első részletét, 200 koronát az OMGE. pénztárához beküldeni. Ha a megszabott számnál többen jelentkezének, úgy a jelentkezés sorrendje lesz irányadó.

Budapest, 1908 márczius hó 19.

Igazgató.

Felhívás.

Az OMGE. 1907 december 8-iki közgyűlésén módosított alapszabályok 50. §-a értelmében „a szakosztályok tárgyalásaiban és működésében az igazgató-választmány által választott szakosztályi tagok, valamint az egyesület többi tagjai közül is azok, akik az egyik vagy másik szakosztályban való közreműködésre az illető szakosztály elnökénél a szakosztály megalakulása előtt vagy azt követően négy héten belül (7. §.-a) jelentkeznek, tanácskozási és szavazati joggal bírnak.” Egyesületünk igazgató-választmánya február hó 25-iki ülésében megválasztván az öt szakosztály állandó tagjait, egyszermind elhatározta, hogy ezen választás közhírre tételétől számított négy hetet tűz ki az egyes szakosztályokba való jelentkezésre.

Felhívom tehát az igen tisztelt egyesületi tagokat, hogy amennyiben valamelyik, vagy esetleg több szakosztály f. évi működésében tanácskozási és szavazati joggal résztvenni kívánnak, szíveskedjenek ebbeli szándékukat legkésőbb f. hó 31-ig

MAGYAR Gazdasági és kertl

MEZŐGAZDÁK MAGYAR

SZÖVETKEZETE legjobb beszerzési forrása

bezárolag az OMGE. titkári hivatalával írásban közölni, pontosan és szembetűnően megjelölve a kiszemelt szakosztályt. Ügyrendünk 19. §-a értelmében az egyesület szakosztályai a következők: a) közgazdasági, b) irodalmi és tanügyi, c) földművelési és növénytermesztési, d) állattenyésztési és állategészségügyi, e) mezőgazdasági ipari, üzemi és műszaki szakosztály.

Megjegyzem még, hogy valamennyi szakosztály ülésén úgy, mint eddig, ezentul is megjelenhet az egyesület minden tagja, csakis a szavazati jog gyakorolhatása lesz a választott és f. hó 31-ig önként jelentkező tagokra korlátozva.

Budapest, 1908 márczius 1.

Desseoffy Aurél gróf s. k.
elnök.

A parcellázásokról.

Az OMGE. a közelmúltban adatokat gyűjtött a parcellázásokról és a beérkezett értesítések mintegy százötvenezer kat. hold feldarabolásának történetéről számolnak be. A beérkezett jelentések persze nem elegendők arra, hogy belőlük az utolsó évtizedben lezajlott heves parcellázási mozgalomról és ennek következményeiről kimerítő tudomást szerezhessünk. De sok tekintetben hasznos támpontot szolgáltatnak a parcellázás kérdésének megítéléséhez.

Az OMGE. közgazdasági szakosztálya közlélben behatóan tárgyalni fogja a kérdést. Anélkül, hogy elibe vágnánk a tárgyalásoknak, egy figyelemreméltó körülményre utalunk. S ez az, hogy a megkérdezett gazdasági testületek és magánosok egytől-egyig azt a véleményt adták, hogy a parcellázásoknak a közérdek szempontjából való szabályozására égető szükség van. És majdnem kivétel nélkül abban látják az orvoslás módját, hogy a parcellázás kivételével a tisztán kizsákmányoló célzattal dolgozó spekuláció

kezeiből, hatósági ellenőrzés alá helyeztessék.

Legjobban kétségtelenül azok a parcellázások sikerültek, melyeket a földművelésügyi kormány közreműködésével bonyolítottak le. Miután a földművelésügyi miniszter nem nyereszkező czállal interveniál s emellett jó szakérőkkel is rendelkezik, közbelépésének hasznát bizonyítani se kell.

Ez azonban még nem jelenti azt, hogy a parcellázás állami feladat volna. Sőt úgy véljük, a magánrendelkezési jog türehtelen megkötésével járna olyan tervezet, mely a parcellázásokra tisztán az államnak adván jogot, a magánosokat megfosztaná attól a lehetőségtől, hogy birtokukat a keresletnek megfelelő tetszés szerinti darabokban értékesíthessék. Eféle megoldást nem is javasolt senki sem.

E sorok szerény írója azon az alapon fogja javasolni a kérdés szabályozását a közgazdasági szakosztálynak, amelyet javaslatát folytán a Magyar Társadalomtudományi Egyesületnek a kormányhoz és a törvényhozáshoz intézett memoranduma már a magáévá tett. Ez a javaslat elvi körvonalaiban a következő:

Kívánatos, hogy az államnak a kezdeményezésen kívül ellenőrzési joga és irányító hatása érvényesüljön, de a földet vásárló kisbirtokosokkal szemben erre a czélra alakult és kellő biztositékot szolgáltató pénzüzetet jelentésként. Ilyen pénzüzetet egyszersmind legalkalmasabb arra, hogy mindazon birtokparcellázásokat közvetítse és lebonyolítsa, melyek megfelelnek a közérdekből megállapítandó feltételeknek. A közérdek pedig nem lehet más, mint az, hogy a birtokba jutó parcellatulajdonosnak előreláthatólag adva legyenek a gazdasági boldogulás lehetőségei. Miután gazdasági szempontból eleve

megítélhető, hogy az anyagi erején messze túl vásárló nem boldogulhat, valamint a vételárak, a fizetési kötelezettségek és az elérhető jövedelem szakszerű mérlegeléssel kombináció tárgyaivá tehetők: szakszerűleg nem nehéz megállapítani azokat a feltételeket, amelyekből az államhatóság a betérjesztendő parcellázási tervezetek jóváhagyását, a pénzüzetet pedig a lebonyolításban való közreműködését függővé teszi.

Ha az alakítandó pénzüzetet közreműködésének azonkívül, hogy eljárásában a földet vásárló kisemberek sorsára vetett tekintet vezeti, adó- és illetékmentesség alakjában olyan jelentőséget adunk, mely kizárólagossá és kétségtelenné teszi a kezébe vett parcellázási ügyletek nyereszkeztől mentes, a vásárló felekre nézve kedvező és feltétlenül megbízható lebonyolítását, akkor ennek a pénzüzetnek igénybevétele megköveteli és ennek a pénzüzetnek, meg a vele kapcsolatos hatósági ellenőrzésnek megkerülését tilalmazni szinte felesleges, mert minél előbb a kedvezésnek és a biztontságnak vagy azt a lemagasabb mértékét igyekeznek igénybe venni a földet vásárlók, melyet ez a pénzüzet szolgáltat, vagy pedig a magánparcellázók fognak a kénytelen verseny miatt olyan feltételeket megállapítani, melyeknek elfogadása nem jár veszedelemmel, tehát tilalomra sem szorul.

Eleve is a Magyar Földhitelintézetben, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetében és az Országos Központi Hitelszövetkezetben jelölhetők ki azok az intézmények, melyeket egy parcellázó bank szervezésére már hivatásuk természeténél fogva is legalkalmasabbnak tartunk.

Kétségtelen azonban, hogy sikerüljön bármint is szociális és gazdasági érdekeinknek megfelelőleg irányítani az apró-

TÁRCZA.

Mocsári sneffek.

Írta: Bársony István.

(Márczius közepe.)

Márczius tizenegyedikén szétnéztem egyik mórnsneffező területemen, hogy ugyan megjötte-e az én kedves madaraim, a hosszucsőrűek. Más esztendőben ilyenkor rendesen türehtő eredménnyel kísérleteztem. Hét-nyolc mórnsneffet löttem első kimenetelre. Sőt volt egyszer, hogy márczius hatodikán próbálkoztam először, fogadásból; olyan szép volt akkor a februárius második fele, hogy márczius elején itt volt az erdei sneff. Löttem is egy próba beccassint, meg egyet az igaziból, a villámroptübből, de megadtam az árát, mert náthásan mentem be az érbe, ahova a mórnsneff leasett, s ott terden felül csusztam bele a zombikos vízbe, amiből új hülés, abból pedig rettenetes fülgyuladásom támadt.

Az idén márczius 11-én szomorú kép volt előttem. Minden fakó, sivár. Új zöldnek semmi nyoma. Hiába biztatott a barázdabillegető, ami az erdei sneffel körülbelül egyszerre érkezik, mórnsneffet egyetlenegy sem találtam. Pedig egy pár árva bibicz is kóválygott körülöttem, hangtalanul, busan.

Sebaj, gondoltam, ha mórnsneff nincs, majd lesz erdei sneff. Az erdeinek tudniillik valamivel könnyebb a dolga, mint mocsári rokonságának, amely rögtön béna, amint az iszap,

ahol él, megkeményszik s megdermed. Mert ott a csőrét, amely meglehetősen hajlós, — olyanféle, amilyen a halháj, — le nem dughatja. Az erdei sneff csőre is csak ilyen, de az erdő hajlataban, kivált az avar alatt, a gyöngébb fagy nem dermeszt úgy, mint a nyílt mocsaras helyeken, az erdei sneff a gyöngébb fagyok ellen jobban is védekezik az erdőn, mint a mocsári sneff a maga védtelenebb birodalmában. A kis állóvizeket, a tocsogókat, a gyöngé fagy rögtön jégkéreggel vonja be, holott az erdei patak egy pár fokot minusz alatt fel sem vesz, a patak gyors mozgása nem engedi, hogy a fagy diadalmaskodjék. Az erdei sneff tehát könnyebben talál a védettebb pontokon eléggé puha talajt arra, hogy az élelmét kereshesse, így hát nem koczkatat annyit, ha korán érkezik, mint a mórnsneff.

Reménykedve indultam 14-én Csunba, Moson megyébe, olyan területre, ahol jó időjárás mellett igen szép erdei sneffezés szokott lenni.

Amikor Oroszváron kiszálltam a vonatból, esni kezdett — a hó. Azalatt, hogy husz perczig tartó szekerezéssel Csunba érkeztem, valószínűs tél lett. Diónyi hópelyhek szállodtak sűrűn. Csakhamar fehér lett a föld és az erdő. Tessék elképzelni ilyen időben az erdei sneff vadászatot; előbb a hajást, azután a huzást. Dideregve érkeztem fedél alá az erőltetett kísérlet után. Sneffnek bizony még magja sem volt. Éjjel erősen fagyott. Tizenötödikén tél volt körülöttem.

Hazajövet, a vasuton eltűnődhettem az időjárás szeszélyén, amely a legkedvesebb szóra-

kozásomtól foszt meg azzal, hogy késlelteti. De ha csak késleltetné! Hanem méltán tartatott attól, hogy erre a tavaszra el is rontja. Nem árt, ha vadászársaim s azok, akiket a dolog érdekel, megtudják, hogy miért.

Tapasztalatom szerint majdnem minden olyan esztendőben rossz vagy legalább is gyöngé a sneffezés, amikor későn tavaszodik, tehát a tavasz ennek következtében rövid. Ha az esztendő „rendes”, azaz ha márczius elején megjön a várva-várt kikelet és attól fogva már kezdjük érezni a verőfényt, amit — legalább napokra — nem vált fel többé zimankó és hideg, akkor a természet korán zsendül, a növényzet sarjadzik, fakad s a szárnyas vándorok hamarosan visszatérnek hozzánk. Minthogy korán jöttek, tovább maradhatnak; sőt kell is maradniok; hisz a tavasz kezdete még nem sürgeti őket, hogy siessenek a párással, fészkeléssel. Ellenben ha a tél soká tart s a tavasz egyrészt is lefoglalja, ekkor rendesen hirtelen, ugyszólván átmeret nélkül kapjuk meg az olyan meleget, ami már áprilisban is aszfaltot puhít Budapesten, ilyenkor tehát alig hogy jön a sneff, megint tovább igyekeznek, kergeti a felszabadult meleg, amit állandóan, sőt fokozottan érez.

Amikor a mocsári sneff márczius tiz-tizenegyediké körül itt lehet, akkor az évad legalább is öt hétre nyulik, mert április közepéig folyvást van belőlök. Ha más nem: doublon (scolopax major) bizonyosan. De ha — mint például tavaly — márczius huszonegyedikén még csak mutatóban volt mórnsneff ott, ahol

birtokok kelesztétforgácsolrével és szatörpebirtokok legelemibb

Kétségtelen vagyoni erőlás sokkal vállalkozásnyszer, vagy

Félmunkátlásainkban a ját, azaz a löznénk és birtok megtosztály megszami pedig a felelő módos

Széles vo megérdemli gazdátársadalázások szab teremteni az magyar földk

Megjegyzés érdekkép

A mezőgazdabban a stád vonatkozó adaszatán fektésjában a gazdasárszletkérdés lesz tehát érde a tisztelt gaz

Szabadjon Lapok" 1904. „A gazdátársadgazdasági kamleményemre, rendszert állítjspektívája elé, várhatja boldo

máskor százavterjedt három dás április der

Mikor jönne elsősorban az időjárás, az ember hiábén, aki pedig hogy itt a mórnsneffezéskorán is nagyo

A „gallinulaban, valósgos lenni; nyolcz, kis területen. kosban, ahol fe talál az ember ki), csak keres Apróra fel kel térni oda, ahol mozgás a meg a sodrából s a nagyobb, mint Ha elhibázzuk, sel arább megkél fel, ha újra

A „gallinagó legelején csak a legtürehtemle De később, árban, hanem me hogy — miután tanyáznak, aho háborgatástól

birtokok keletkezését, öröklési törvényünk szétforgácsoló hatása alatt csakhamar ezrével és százezrével keletkeznek olyan törpebirtokok, melyek az életképesség legelémibb feltételével se rendelkeznek.

Kétségtelen továbbá az is, hogy egyazon vagyoni erő mellett a tulajdonjogi birtoklás sokkal nehezebb feltétele az önálló vállalkozásnak, mint a hosszú bérleti rendszer, vagy a járadékirtokok rendszere.

Félmunkát végeznénk tehát, ha tárgyalásainkban a birtokszerzés könnyebb módját, azaz a járadék birtokrendszert mellőznénk és ha a birtokszerzés után a birtok megtartására és egy erős parasztosztály megszilárdítására nem gondolnánk, ami pedig az örökösödési törvény megfelelő módosítása nélkül kész lehetlenség.

Széles vonatkozásainál fogva méltán megérdemli a kérdés az egész magyar gazdaságszervezési figyelmét. Mert a parcellázások szabályozásával együtt meg kell teremteni azt, ami eddig nem volt: a magyar földbirtokpolitikát.

Megjegyzések a mezőgazdasági érdekképviselőt elabóratumához.

A mezőgazdasági érdekképviselő kérdése ma abban a stádiumban van, hogy a kamarára vonatkozó adatok a földművelésügyi miniszter asztalán fekszenek, hogy törvényjavaslat alakjában a gazdasági egyesületekhez visszajuttassa, a részletkérdések véleményezése céljából. Nem lesz tehát érdektelen e nagyfontosságú kérdésre a tisztelt gazdaközönség figyelmét reáterelni.

Szabadjon visszatérnem egy a „Gazdasági Lapok” 1904. június 4-iki számában megjelent „A gazdasági kamararendszer szervezése mezőgazdasági kamararendszer útján” című közleményemre, mely a mezőgazdasági kamararendszert állítja a gazdasági kamarák jövő perspektívájára, mint amely szervezettől egyedül várhatja boldogulását és érvényesülését úgy

gazdaságpolitikailag, mint a gazdasági technika és haladás terén.

Érdekes jelenség és az eszmék harmoniájának és összpontosulásának elvitázhatatlan bizonyossága azon kevesek által ismert tény, hogy még csak 1904-ben is a kamarai szervezés számos ellenzőivel találkozunk, akik ma legélénkebb, legbuzgóbb szóvivői az érdekképviselőt elegendő szükségének.

Magam, amikor első ízben tollat fogtam a kamarai intézmény szervezése érdekében, azon illuzórius hitben ringattam magam, hogy a gazdasági élet fokozottabb igényeinek kielégítésére társadalmunk, az intenzívebb érintkezés, a szervezés szükségét belátva, szabad társulás útján, az önkéntes szervezkedésre képes lesz; annál is inkább, mert a szervezkedés ez alakjában képviseli a gazdasági társadalom összességét felfelé, másrészt nem alakul oly nehézkes és kevésbé hozzáférhető intézménnyé, mint mai alakjában a kereskedelmi és iparkamarák némelyike.

Sajnos azonban a mezőgazdasággal foglalkozók ezrei orvosolhatatlannak hitt bajait nem az önmaguk szervezetelemből találják, hanem az állambatalomtól várják a gyógyító irtósejtekre. Hiába járjuk a reménytelenség és szenvedések kálváriáját, gazdaközönségünk nem elég érett az önálló szervezkedés nemes feladataira; gyámoltani, vezetni, sőt kényszereszközöket kell alkalmazni oly célból, hogy a reá nézve egyedül üdvös és kívánatos irányba tereljék, a szervezkedés áldásos útjára, hogy az erők egyesítése által a gazdasági összérdekek hatalmas tényezőjévé válják.

E kezdeményező lépést törvényhozási uton kell szabályozni, amint hogy a kezdeményező munkálatok már folyamatban is vannak. Sajnos, a vezetésre hivatottak körében találhatók egyesek, kik részben idealizmusból, részben a meglévő egyesületek feltétele folytán gazdáinkat sorsukra öhajítják bízni, hogy szabad szervezkedéssel létesítsenek országos szervezetet, melyet csak aztán rendezzenek törvényhozási uton.

Szép, szép! ez volna legszebb képe a jövőnek, de délibábos képe, mely soha el nem érhető vágyakat rejteget. Számokkal beigazolható adatok bizonyítanak a gazdák önkéntes egyesülésének lanyhasága mellett. Példák erre országos egyesületünk és a megyei egyletek, melyek

kevés taglétszámmal rendelkeznek és ezek is igen csekély érdeklődést tanúsítanak az egyesületi élet iránt.

Szükségesnek mutatkozott tehát az állami szervezés, melylyel parallel fejlődhetnek aztán a szabad társulás útján létesült egyesületek és egyéb intézmények, melyektől áldásos működés csak akkor várható, ha a kötelező társulás által az egyesülés előnyeit látva és tapasztalva, gazdáinkban a társulási hajlam ki fog fejlődni és a tömörülés ösztönükké valik.

Eltérő nézetek nyilatkoznak meg a gazdasági egyesületek fenntartása tekintetében és megvalómlom, magamnak is vannak kételyeim ez érdemes testületek megtarthatósága szempontjából. Többek között e kételyem kifejezésére: ugyanis gazdáink nagyrésze nem érez semmi vágyat a haszoncélból való társulásra, de azon kevesek is, kik nagy unszólásra rávehetőek, nem szeretnek pontosan fizetni, úgy, hogy egyik-másik egyesület nem képes legszükségesebb folyókiadásait sem fedezni (a segélyekből és tagdíjakból). Ha most már törvényes alapon kivetnek egynemű gazdáknak soknak tetsző kamarai illetéket, könnyen megesisik, hogy kilép az eddig támogatott egyesületéből, mert oda nem köti semmi.

Arra akarok ezzel utalni, hogy igenis tessenek fenntartani még áldozatok árán is az egyesületeket, biztosságot azok autonómiájáért, mert nagy feladatok várnak rájuk a mezőgazdasági kamara megalkotása után.

Hanem ez utóbbi szervezésénél ne téveszszük szem elől annak lehetőségét, hogy a gyengébb egyesületek esetleg áldozatul esnek; tehát szüntem szükségesnek fog mutatkozni kezdetben az összes gazdasági érdekek felkarolása, a hatósági funkciókn kívül be kell folynia az agrárpolitikai, szakoktatási és a mezőgazdálkodás technikai részébe. Ha aztán a kényszerű társulás előnyei anyagilag is érezhetőek lesznek és a társulási hajlam a művelődéssel fokozatosan kifejlődik gazdaközönségünk minden rétegében, igenis alakíttassanak új egyesületek, esetleg a kamara égisze alatt és bizonyos megjelölt célú egyesületek azon kívül is.

Nem helyeselhetem azok nézetét, kik teljesen a kereskedelmi és iparkamarák mintájára öhajítják a mezőgazdasági érdekképviselőt megkonstruálni, melyek működési köre és legtöbbször nehézsékes bürokratikus irányba nem elégit-

máskor százával pattogott ki: a szezon alig terjedt három hétre, mert a rohamos tavaszodás április derekán elvitte tőlünk valamennyit.

Mikor jönnek tehát és mikor mennek? Ez elsősorban az időjárástól függ. De ha normális az időjárás, akkor márczius közepén nem járkal az ember hiába utánok. Annyi bizonyos, hogy én, aki pedig mihelyt csak kissé reménykedem, hogy itt a mórnsneff, rögtön keresem, egyszerre szoktam találni a kis és a közép mórnsneffet, sőt a kicsit, a némát, a gallinulát, néha igen korán is nagyobb számban, mint a gallinagót.

A „gallinula” jóformán soha síres egymagában, valóságos kis telepek szeretnek együtt lenni; nyolcz, tíz, tizenöt, sőt több is, aránylag kis területen. Többnyire aszatos apró zombikosban, ahol fonnyadt fű bőven van. Ha egyet talál az ember (rendszerint a lábunk elől röptül ki), csak keresni kell a társait is türelemmel. Apróra fel kell járni a környéket, vissza kell térni oda, ahonnan már elmentünk, mert a sok mozgás a meglapult sneffecskét végre kihozza a sodrából s akkor a kis ostoba felrepül. Nem nagyobb, mint a pipiske és löni igen könnyű. Ha elhibázzuk, ötven-hatvan vagy száz lépéssel arább megint leül. Ilyenkor már könnyebben kél fel, ha újra keressük.

A „gallinagó”, az igazi mórnsneff, az évad legelején csak szórványosan kerül elénk: ezek a legtüreletlenebbek, amelyek előre siettek. De később, ámbár nem összefüggő csapatokban, hanem mégis sokadmagukkal vannak, úgy, hogy — miután néha nagyon is nyílt terepen tanyáznak, ahol már messziről felkelnek, ha háborgatástól tartanak, — ötvenével is egy-

szerre kapnak szárnyra, sőt jóval több is van egy-egy ilyen együtt vonuló tömegben, amely pedig — ismétlem — nem összetartozó csapat, mert akárhányszor három-négy felé szakadozik s más-más irányban száll le újra. De rendszerint olyan messzire, hogy őket követni egyáltalában nem érdemes, gyakran nem is lehet.

Ezt a tömeges vonulást rendszerint a szezon első napjait követő hét folyamán, tehát általában az első tíz-tizenöt nap alatt tapasztaljuk. Amikor a gyepek már kezd nőni a tocsogók szélén s a golyahír virágzik; a mórnsneff több és jobb buvóhelyet talál, tehát jobban bevár. Meleg időben ilyenkor egyesével-kettesével, vagy csak néhányadmagával repül fel egyszerre, s ahol kettő repül, azokról már azt is fel lehet tenni, hogy jegyespár, amely ezentul el nem hagyja egymást. Áprilisban a buja tavaszi mezbe öltözködő területeken a mórnsneff-vadászat egyike a legszórakoztatóbb mulatságoknak, mert akkor mind a háromféle nemes mórnsneff itt van. A nagy mórnsneff is (a doublon), amely a füves zombikszéleket kedveli, sőt gyakran a mocsaras közelségében levő száraz fű között is található. Löni igen könnyű, még a kis mórnsneffnél is könnyebb, minthogy jóval nagyobb testű, gerle nagyságot mutat, de a testtömege nagyobb, mint a szikár gerliczéé.

Ez a nagy mórnsneff érkezik hozzánk legkésőbb és legtöbbször is marad. Legalább is tíz nappal később jön, mint másik két rokona, de az időjárás szerint márczius derekán már szintén itt lehet. Rendes körülmények közt márczius 20—22-ike tájára várhatjuk s ilyenkor szintén azt tapasztaljuk, hogy szeret többed-

magával társulni, ámbár csapatba nem verődik. Rendszerint egyesével-kettesével kél az ember elől és szintén nem röptül valami messzire. De ha egyszer-kétszer megzavarják, akkor épp oly óvatos, mint a gyorsröptű mórnsneff, amelyet általános vadászközvélemény szerint minden szárnyasunk közt aránylag a legnehezebb löni. Aránylag, mondom, mert aki tudja löni, annak ez sem nehéz. Hanem az csak olyan mese, hogy meg kell várni, amíg felröppenése után kicsikk-czakkolja magát. Löni kell biz azt mindjárt, mert nem igen enged várakozási időt, annyira siet. Hanem persze az nem sokat ér, ha valaki a sneff „czikk-czakkos” röptülése közben akkor lö a „czikk”-be, amikor a sneff már a „czakk”-ba vágódott bele, avagy megfordítva.

Hogy meddig marad nálunk a mórnsneff? Ameddig a szerelem továbblátására nem ösztönzi. Ez a sürgetés pedig mindjárt bekövetkezik a melegebb idővel. Április közepén már csakolyan mórnsneffeket találunk itt, amelyek korán elpárváltak s így itt is költenek. Mindig akad néhány ilyen türeletlen szerelmes pár, amely azután nem mer tovább utazni, annyira sietős neki a fészkelés.

A „doublon” legtöbbször marad, néha még május elején is találhatunk belőle. (A német épp ezért „maj-sneff”-nek is hívja.) Arról, hogy nálunk költenek, nem tudok. Magam sohasem akadtam rá olyankor, amikor már csak a fészkelés tette volna indokolttá itt tartózkodását. Igaz, hogy vadászember, vadász-czéllokkal nem is bolyong már májusban a sneff költőhelyen, hanem nyugton hagyja az istenadta kis szárnyasokat.

heti ki az általuk képviselt társadalmi osztályok igényeit.

Kétszeres okom van tehát e rendszer követőitől féltetni a mezőgazdasági érdekképviselet rendszerét és pedig egyrészt a gazdaközönség ismert fogyatékos szociális hajlamai folytán, mely tulajdonságában az említett rendszer követése által nem sokat nyerne, másrészt az új intézmény nem felelne meg a kívánt célnak, mint érdekképviselet.

A kamarák fenntartási költségeit necsak a birtokosok, hanem a mezőgazdasággal foglalkozók összessége viselje és pedig a földbirtokkataszteri tiszta jövedelmi adójuk megszabott maximális 10%-áig a földbirtokkal nem bírók kereseti adójuk alapján fizessék a kamarai illetéket.

A fizetési kötelezettség arányában gyakorolják aktiv választói jogukat, felfelé bizonyos korlátozással, ezenfelül az értelmiségnek alkalom nyújtandó szellemi fölényének érvényesüléséhez, azért plurális választói joggal kombinálnám. Megállapítandó egy bizonyos illetékminimum, amelynél a választói jogosultság figyelembe jöhet; ugyancsak a gyakorolható szavazatok száma is bizonyos maximumban állapítandó meg.

A passzív választói jog bizonyos szellemi kiváltságához köthessék, hogy ily módon az érdekképviselet a gazdatársadalom színe-javát képezze, mert csak ez irányelvek alapján összeválogatott vezeték bírják legmagasabban érvényre juttatni a modern gazdasági, kulturai és helyes agrárpolitikai igényeinket.

Nagy súly helyezendő a választói jogosultság megadásánál a nemzetiségi szempontokra. Föltétlenül biztosítani kell e téren is a magyarság föltétlen szupremációját; e tekintetben nem ismerem előzékenységet, hanem oly radikális biztosítékot óhajtok, mely kizárja annak lehetőségét, hogy gazdasági egyesülésünket bellelenségünk politikai agitációra felhasználhassák. Az elaborátum egyszersmindenkorra zárja ki a magyarság vagy magyar államesz ellen vétőket, a büntetett előéletűeket ugyancsak tiltassanak el jogaik gyakorlásától.

A nemzetiségi kérdés az, amely a kerületi kamarák szervezése mellé sorakoztatta a gazdasági egyesületeket és az egyedüli szempont, amely e rendszer elfogadására készlet minden magyar gazdát. Éppen ez az oka, hogy a kerületi beosztásnál — sajnos — nem lehetett szem előtt tartani sem az azonos talaj, időjárás, sem gazdasági viszonyait, de főleg nem vehetik tekintetbe a politikai összetartozóságot, mely okok nagy gazdasági előnyök feladására készítették intézőköreinket.

Tehát kizárólagosan hazafias tendenciák döntöttek a kerületi kamarai rendszer választásánál. Lehetnek és vannak vármegyék, hol a földrajzi fekvés és a gazdasági viszonyok úgy kívánják, a nemzetiségi politika megtűri, továbbá a megye területi nagysága és adófizető népessége lehetővé teszi, alakíttassék megyei kamara.

Hogy az erők el ne forgácsoltassanak és tömör egészként képviseljék a gazdatársadalom

összességét, elvitázhatatlanul szükséges az országos központi intézmény létesítése, mely főleg országos érdekű ügyeket képviseljen a kormányok és hatóságoknál, ellenben a kerületi kamarák, a kerületük érdekében közvetlen a minisztérium megfelelő osztályaival érintkezzenek.

Mivel okadatolt a kamarák kerületi szervezése, mellette törtünk lándzsát; hogy azonban a geográfiai és politikai összetartozóságot is szanaljuk, ahol ugyanis különleges helyi motívumok tárnak elibénk, szükségesnek fog mutatkozni járási, illetőleg vármegyei osztályok, mezőgazdasági bizottságok, illetőleg kirendelt-ségek szervezése.

Föltétlenül kívánatosnak tartom az érdekképviselet e hálózatát előrelátásból, mert nem vagyok hiva ez esetben a centralizációnak, attól tartok ugyanis, hogy az említett kisebb szervek elhagyása esetén a kamarák kerületeit bizonyos körzetek fogják képezni. És pedig annak székhelye a szomszédos községekkel részesül a kamara legintenzívebb, leghathatósabb támogatásában, az attól messzebb eső körök a távolság arányában hanyatló érdeklődésben részesülnek.

Ha azonban apróbb gócpontok állandó érintkezést tartanak fenn a kerületi központtal, egyöntetűvé teszik a kamara kedvező hatásait, valamint a vidék is állandó figyelemmel fogja kísérni közös ügyeiket.

Életszükségét képezi gazdatársadalmunknak a szervezés általánosítása, hogy minden direkt mezőgazdasági szempontokon kívül, politikai téren is gazdáink vezessenek és pedig az ország mezőgazdasággal foglalkozó lakossága arányában (75%).

Nem tartanám azonban kívánatosnak külföldi mintára külön agrárius párt alakulását, mert a külföldi ilyen politikai frakciók kivétel nélkül konzervatívnak bizonyultak. *Simai Imre.*

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Rovatvezető: Paikert Alajos.

* **Anglia mezőgazdasága.** A mezőgazdasági kultúra alatt álló terület (beleszámítva a réteket is), az angol földművelési minisztérium jelentése szerint 1906-ban 47.193.000 acre-t tett ki, 1907-ben ez a terület 46.998.000 acre-re csökkent, ami egy év alatt igen jelentékeny apadás, annál is inkább mert ez a visszaesés egy a tulajdonképpeni Angliában, mint Irlandban és Skóciában is bekövetkezett. Különösen kevesbedett a búzával, árpával és rozsszal bevetett terület, míg a zab, bab és borsó területe némileg gyarapodott. A gyök- és takarmánynövények mivélése szintén hanyatlott. Ellenben a gyümölcsstermelésre az angolok nagyobb figyelmet fordítottak.

A gyümölcskertek területe tíz év óta 295.000 acre-ről fellelemelkedett 309.000 acre-re. Jellemző az angol viszonyokra, hogy csak 21½ százalék a mezőgazdasági földterületnek esik öt acre-nál kisebb birtokokra és nem több

mint 12 százalék tulajdonosok által kezelt birtokokra, vagyis az angol mezőgazdaságilag mivel földterület 88 százaléka bérből van adva. Ez mindenesetre túlnagy százalék és azért érthető mennyire lelkesedtek a nálunk járt angolok, mikor hallották, hogy a magyar kisbirtokos között kivételes a bérlő és szabály, hogy a magyar paraszt saját ura és tulajdonosa földjének. Anglia és Wales adó alá eső mezőgazdasági területének értéke jelenleg körülbelül 23.700.000 angol font (egy font körülbelül 24 korona) és egész Angliában a föld utáni nyers jövedelem, a jövedelmi adó alapján 42.434.000 fontot tesz ki. Az állattalományban a lovak és szarvasmarhák száma szintén csökkent, de emelkedett a juhok és sertések száma. Az egyesült királyságban volt 1907-ben 16 2.089.000 darab, szarvasmarha 11.628.000, juh 30.011.000 és sertés 3 987.000 darab. Az Anglia lótenyésztésében beállott hanyatlás részint az autókiből folytonos terjedésére, másrészt pedig az angol gyarmatok és az Egyesült-Államok lótenyésztésének terfoglalására vezethető vissza.

* **Mintagazdaságok Amerikában.** *James Wilson*, az amerikai földművelési miniszter teljesen magáévá tette a nálunk Magyarországon *Darányi Ignác* földművelési miniszter által már régen életbeléptetett mintagazdaságok eszméjét és *Scott*, az amerikai képviselőház mezőgazdasági bizottsága elnökének indítványára, a főbb mezőgazdasági államoknak lehetőleg minden megyéjében több ilyen mintagazdaságot óhajtt létesíteni. E célból minden megyében ezen gazdaságokat ellenőrző közegek, minden államban felügyelők és az egész szervezet fölött egy főfelügyelő nevezetnek ki.

Ezen gazdaságok különösen a vetőmag nemestítésével, új növények és növényfélések meghonosításával, a műtrágyák alkalmazásával és népszerűsítésével, új gépek és eljárások gyakorlati bevezetésével stb. foglalkoznának. Ezen mintagazdaságok egyúttal megkönnyíték a kisérleti állomások munkáját is, minthogy azok korlátolt területük és személyzetükkel fogamár nemgyőzik a tőlük kívánt sokféle munkát.

* **Az Egyesült-Államokban,** különösen a Missouri völgyében, a legelőterületek utáni kereslet egyre élénkebb lesz. A szabad legelők ideje — amint a *Twentieth Century Farmer* írja — már elmúlt és ma már kevés vidék van Amerikában, ahol a csordák nem drótsövény között legelnek. Még néhány évvel ezelőtt nagy csordákba gyűjtötték össze a sovány marhát és 75 centtől egy dollárig fizettek darabonként a legeltetési idény egész tartamára. Ma már ugyanezen vidékeken a föld árának telemes emelkedésével párhuzamosan a legeltetés díja is felszökött és az ma 3 dollártól 3 dollár és 25 cent között váltakozik. Az 1908. évi idényre már 50—75 centtel többet kérnek Kansas állam drótsövényvel bekerített legelőterületeire. Ezen legelők egy része még az eredeti, ott honos vadfüvekkel van borítva, de már mindenfelé feljavítják úgynevezett kék fűvel (blue grass), vörös lóherével, luczernával,

Külön árjegyzékek mindenemű gazdasági gépekről!

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEKÉNTI TÁRSULAT BUDAPEST

ugyszintén **MAGANJARÓK** (utimozdonyok) cséplési, vontatási és szántási czélokra, (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével.) Referenciák az ország minden vidékéről.

Legtökéletesebb rendszerű

Gőzcséplő-készletek

juhcsen
a régi,
épp úgy
Alföldün
helyt ad
de szür
* Uj
gróf, is
a Fühk
és vesz
emlékez
észleltél
ország
Mintfog
titásoka
szerint
nyen át
tanács
is figye
minden
növényt
tani áll
Németo
hogy eg
ható. A
nek eső
vezethet

△ Fr
szövets
gazdasá
Tisserla
mezőgaz
ségének
az, hogy
féle gar
oly köz
nyilvánt
tokat és
mindenk
zetek kö
értékesít
lakozhat
készsége
szükség
prospéra
központi
tése, am
és külfö
téséről
hogy a
sok teki
kódó ga
előztük
nekik, m
mint a
a mi ga
valósítot
egy agi
szövetke
buzgalon
sikerrel.
hasznos
való töm
kivánjuk
nos szok
mozgalo
△ Ti
foglalkoz
rányuló

J
a leg

juhcsenkeszszel, csomós ebirrel stb.-vel. Szóval a régi, vad Amerika „cowboy” romantikájával épp úgy eltűnik, mint a mi szép és regényes Alföldünk festői gulyásai és csikósai, hogy helyt adjanak a modern gazdaság gyakorlatibb, de szürkébb és sivárabb vívmányainak.

* **Uj burgonyabetegség.** *Arnim-Schlagenthin* gróf, ismert német gabona- és burgonyatermesztő a *Fühling*-féle mezőgazd. folyóiratban egy új és veszedelmesnek látszó burgonyabetegségről emlékezik meg. A betegséget néhány év előtt észlelték először Dániában és nyugati Németországban, ahol *födrosbetegségnek* nevezik. Minthogy ezen betegség már eddig is nagy pusztításokat vitt véghe és az eddigi tapasztalatok szerint külső szerekl ki nem irtható, de könnyen átragad beteg burgonyáról egészségesre, tanácsosnak látszik, hogy gazdáink már most is figyelemmel kísérjék burgonyaföldjeiket és minden idevágó gyanus esetben, néhány beteg növényt beküldjenek a magyaróvári növénykörtani állomásnak. *Arnim* gróf szerint már egész Németország az új veszzel inficizálva van, úgy, hogy egészséges vetőburgonya már alig kapható. *Arnim* Németország idej burgonyatermesztésének csökkenését, mely a betegség pusztítására vezethető vissza, 65 százalékra becsüli.

△ **Francia mezőgazdasági szövetkezetek szövetsége.** A párisi társadalmi muzeum mezőgazdasági szakosztálya legutóbb elnökének, *Tisserand Jenőnek* indítványára elhatározta a mezőgazdasági szövetkezetek országos szövetségének megalakítását. Ezen új szervezet célja az, hogy az immár felette nagyszámu különféle gazdasági szövetkezeti alakulatok részére oly központot teremtsen, amely meg egyrészt nyilvántartja a rájuk vonatkozó statisztikai adatokat és egyéb tudnivalókat, másrészt erős és mindenkor kész védelmezője legyen a szövetkezetek közös érdekeinek. A szövetséghez termelő, értékesítő, fogyasztási és gépszövetkezetek csatlakozhatnak, amelyeket a szövetségi központ készségeen támogat utbaigazító tanácsaival és szükség esetén közbenjárásával. A szövetség prosperálása esetén tervbe van véve egy nagy központi terményértékesítő szövetkezet létesítése, amely a mezőgazdasági termékeknek bel- és külföldön való minél kedvezőbb értékesítéséről gondoskodik. A tervezetből úgy látjuk, hogy a francziák tervezte új szervezet nagyon sok tekintetben hasonlít a mi szép sikerrel működő gazdaszövetségünkhöz. Ebben tehát megelőztük a francziákat, sőt példát is adhatnánk nekik, mert amiről a *Tisserand* tervezete csak mint a távol jövő zenéjéről mer beszélni, azt a mi gazdaszövetségünk már réges-régen megvalósította, t. i. megteremtett és felvirágoztatott egy agilis sajtóorganumot, amely kizárólag a szövetkezeti akció céljait szolgálja lelkes buzgalommal és elismerést érdemlő, öröndetes sikerrel. Hogy a mezőgazdaságra nézve mennyire hasznos a szövetkezetek erőteljes szervezetekbe való tömörítése, azt szükségtelen itt részletezni; kívánjuk, hogy az új francia központ is hasznos szolgálatot tehessen a fejlődő szövetkezeti mozgalomnak.

△ **Tirol a magyar liszt kivitelért.** Behatóan foglalkoztunk annak idején a Dél ausztria felé irányuló liszt kivitelünket ért kettős csapással,

t. i. a fume-velenceze-alai relációban Tirolba szállított liszt vámentességének a kiegyezésben történt megszüntetésével és a Déli Vasutnak az osztrák malmok érdekeit favorizáló f. év elején életbeléptetett egyoldalú tarifapolitikájával. Az előbbin, sajnos, egyelőre nem segíthetünk, a Déli Vasut sérelmes intézkedései ellen azonban nyomban a legerélyesebben állást foglaltunk és sikerült is legalább annyit elérnünk, hogy a Déli Vasut február 1-től kezdve 15% szállítási díjkezdvezményt engedélyezett a Tirolba irányuló magyar lisztküldeményeknek. Ez persze sehogyan sem tetszik az osztrák malmosoknak, akik a magyar lisztet teljesen kizárni igyekeznek Ausztriából, minélfogva most azt követelik, hogy az osztrák malmok részére is adassék meg a déltiroli forgalomban a 15%-os szállítási kedvezmény. Viszont a tiroli fogyasztók a fume-alai vámentes reláció megszűnése és a lisztáraknak a déltiroli piacon ennek következtében beállott tetemes megráculása által érzékenyen károsultak s egy tiroli képviselő, *Paolazzi Giovanni* útján oly javaslattal járultak a birodalmi gyűlés elé, hogy a kormány kárpótolja Déltirolt a veszteségéért. A javaslatot az osztrák parlament magáévátette s most kíváncsiak lehetünk rá, miként fogja azt az osztrák kormány végrehajtani. A déltiroli fogyasztás legjobb védelme persze a fume-alai forgalom helyreállítása volna, de mivel ez egyuttal magyar érdek is, az osztrák kormány bizonyára más módokat és eszközöket fog keresni a panaszkozó tiroliak megnyugtására s nem fog bennünket ama kellemes meglepetésben részesíteni, hogy — a Reichsrat említett határozata alapján — lemondván a kiegyezésben kivívott engedményről, reaktiválja a magyar lisztexportnak kedvező relációt.

△ **Nemzetközi mezőgazdasági kiállítás Madridban.** A spanyol állattenyésztő gazdák országos szövetsége f. évi május 22—27-ike között nemzetközi állat- és mezőgazdasági gépkiállítást rendez Madridban, *Vergueta* herceg elnöke alatt. Részvételi bejelentéseket április 30-ig fogad el a kiállítási titkárság (Madrid, Calle de las Huertas 30), ugyanoda intézhető, mindennemű a kiállításra vonatkozó kérdészködés és esetleges lakásrendelések is.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: *Fabricsius Endre.*

Felkérem valamennyi gazdasági egyesületi titkár urat, hogy az egyesületi ülések lefolyásáról szóló tudósításait közvetlen az ülések után az GEOSz. titkári hivatalához beküldeni sziveskedjenek, mert azok csakis így közölhetők kellő időben.

Rovatvezető.

Az **Abauj-Tornavármegyei Gazdasági Egyesület** igazgató-választmánya f. hó 6-án ülést tartott *Schell Gyula* báró elnöke alatt. Teljesítendőnek vélte a választmány *Halmaj, Nagykinizs* és *Száraskék* községek kérelmét, hogy a magyar szarvasmarha tenyészirányról a szimmentháli tenyészirányra áttérhessen. Véleményezte továbbá, hogy a községi és közbirtó-

kossági legelőkön a legeltetés május 1-nél hamarabb ne engedessék meg. Véleményezte továbbá, az alispáni hivatal megkeresésére, hogy a járványos állati betegségek elterjedésének megakadályozására a megye egy-két községében hullaégető kemence állíttassék föl. Ugyancsak az alispáni hivatal megkeresésére véleményezte, hogy a hazai kereskedelem védelmére felterjesztés intéztesék a kormányhoz, hogy a köolajnak hízalva való árusítása tiltassék el, amennyiben csupán az amerikai Oil Company vállalatok nyereszkeknek a hízalással.

A **Békésvármegyei Gazdasági Egyesület** f. év márczius hó 15-én ülést tartott *Beliczey Géza* elnöke alatt. *Beliczey Géza* az elnöki előterjesztések sorában bejelentette, hogy az egyesületet képviselte a földmivelésügyi miniszteriumban tartott zöldségtermesztési anketén, részt vett az OMGE.-nek a képviselőházhoz benyújtott adóreformjavaslat tárgyalásánál, az alföldi mezőgazdasági reform tárgyában tartott anketén s a legutóbb az OMGE. azon ülésén, melyben a dohányárak emeléséről volt szó.

Bejelentette ezután, hogy a folyó év őszén rendezendő mezőgazdasági és ipari kiállítás ügyében megkereste az egylet az aradi iparkamarát és a vármegye ipartestületeit s felhívta őket, hogy nyilatkozzanak aziránt, részt vesznek-e a kiállításon? A felhívásra eddig 4 ipartestület nyilatkozott s tudatta, hogy a kiállításon részt vesz. Egy küldöttség, melynek tagjai *Wenckheim Dénes* gróf elnök, *Beliczey Géza, Derczy Péter, Fábry Károly, Haraszi Sándor, Polner Ödön*, tisztelettel *Darányi Ignác* földmivelésügyi miniszternél és kérte, hogy támogassa az egyesület kérelmét s adjon az erre a célra szolgáló alaphól bizonyos összeget az egyesület rendelkezésére.

A földmivelésügyi miniszter ígéretet tett arra nézve, hogy azon esetben, ha az egyesület programját és a költségvetést hozzá felterjeszti, úgy a kért összeg 40—50%-át utalványozni fogja. Az igazgató-választmány örömmel vette az elnök ezen bejelentését tudomásul s elhatározta, hogy a kiállítást rendezni fogja.

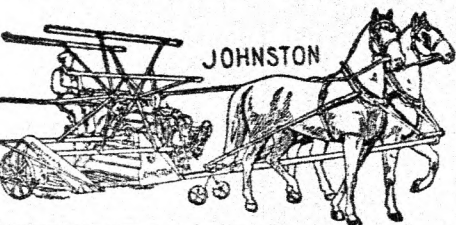
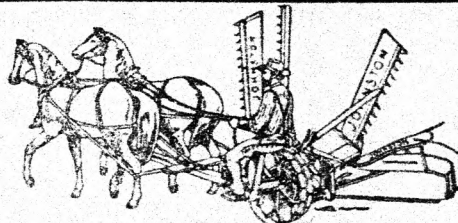
Ezután *Pfeiffer István* titkár az elnökség által megállapított kiállítási programot, ugyszintén a költségvetést olvasta fel, melyet az igazgató-választmány elfogadott s utasította az elnökséget, hogy a programot, ugyszintén a költségvetést a földmivelésügyi miniszterhez terjessze fel. A kiállítás idejét 1908. év szept. 6—13-ig terjedő időre állapította meg.

Pfeiffer István titkár felolvasta ezután a földmivelésügyi miniszter azon leiratát, melyben ajánlja az egyesületnek, hogy a saját hatáskörében iparkodjon arra, miszerint a lépfene elleni kötelező védőoltások ügyében vármegyei szabályrendelet alkottassék. Az igazgató-választmány a leiratot azzal vette tudomásul, hogy a lépfene elleni kényszeroltások ügyében szabályrendelet megalkotását mindaddig, míg az állam föltétlenül biztos, hatékony és elegendő oltóanyagról nem gondoskodik, továbbá amíg keresztülvihető lesz a kényszeroltás következtében elhullott állatok teljes kártalanítása, a szabályrendelet megalkotását nem ajánlja.

Pfeiffer István titkár ismertette az alispán azon megkeresését, melyben arra kéri az egye-

JOHNSTON

mélyvágású fűkaszálógépei
marokrakó aratógépei
és kéveköti
szénaforgató és szénagyűjtőgépei

a legjobbak a világpiacon és kiválóan alkalmasak a magyar viszonyokra. A Johnstonspek

dölt, kavardott gabonában is jó munkát végeznek s feltűnően csekély vonóerőt igényelnek.

A gépek szerkezetének tökéletességéért s anyaguk elsőrendű voltáért készsággel szavatolunk.

Vezérképviselő és főraktár: **Bächer Rudolf Melichar Ferencz** czégnél

BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Tessék ismertető leírást ké rni! Tessék ismertető leírást k érni!

sületet, hogy a sertésorbáncz ellen való védőoltás kötelezővé tétele tárgyában adjon szakvéleményt. Az igazgató-választmány ugyanazt határozta el, mint a lépfene-oltásnál.

Ugyancsak olvastattott a vármegye törvényhatósága és Békéscsaba község azon átirata, melyben tudomására adja az egyesületnek, hogy a f. évben rendezendő kiállítás czéljaira 1000—1000 korona támogatást adnak.

Tárgyaltattott az OMGE. megkeresése aziránt, tiltakozzék az egyesület levágott szerb marha behozatala ellen. Az igazgató-választmány utasította az elnökséget, hogy ezen ülésekből kifolyólag írjon fel a képviselőházhoz és tiltakozzék a levágott szerb marha behozatala ellen, sőt ilyen értelemben kérje fel a vármegye országgyűlési képviselőit is.

Reck Géza indítványára a választmány elhatározta, hogy miután az egylet kezdeményezésére változtatta meg a törvényhatóság a szarvasmarhatenyésztési szabályrendeletet és tért át a magyar fajtáról a nyugati fajta tenyésztésre, miután azonban most ujólag kitűdött, hogy a Sárrét gazdái nem akarják a nyugati fajtát tenyészteni és továbbra is ragaszkodnak a magyar fajtához, kivéve az alispánhoz egy beadványban kérelmezik a régi állapotok visszaállítását, a sárréti gazdák érdekében pártolólág átir az alispánhoz.

A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület választmánya folyó hó 17-én tartotta ülését Markovics Antal elnök elnökele alatt. A választmány elhatározta, hogy a földművelésügyi miniszternek a kötelező védőoltás tárgyában intézett leiratára vonatkozólag felkéri a minisztert, miszerint állattenyésztésünk ezen igen fontos kérdésben mielőbb intézkedni és az elhullások kártalanítására esetleg saját tárczája körében alapot létesíteni sziveskedjék. Elhatározta, hogy ugyancsak felkéri a minisztert, miszerint az Ausztriával kötött állatforgalmi szerződés végrehajtási módjait tárgyaló fizetésekből kellő mennyiséget bocsásson az egyesület rendelkezésére, hogy az mellékletként az egyesület közlönyével a tagoknak megküldhessék. Köszönetmondott Erős Rezső tagnak, aki az egyesületet az OMGE. közgazdasági szakosztályi ülésein az adóreform tárgyalása alkalmával képviselte. Weingärtner Andor titkár előterjesztésére elhatározta, hogy a kinevezett dohányszakértők véleményeit a dohánybevéltés eljárása körül szerzett tapasztalataikkal együtt bekéri, hogy az adatokat egy emlékiratba foglalva össze, az GEOSZ.-hoz terjeszthesse be, kérve hogy országos mozdalom indíttassék azok érvényesítésére. Az OMGE.-nek a szerb állatbehozatal ellen irányuló feliratára vonatkozólag elhatározta, hogy hasonló felterjesztést intéz a földművelésügyi miniszterhez. Titkár előterjesztésére elhatározta továbbá, hogy a téli tanfolyamokon készített tárgyakból kiállítást rendez, melynek szervezésére Pekánovits Imre elnökele alatt Molnár Lajos és Kacsvinszky Andorból álló bizottságot küld ki.

A Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 5-én igazgató-választmányi ülést tartott Miklós Ödön elnök elnökele alatt. Elnök bejelentette, hogy az 1908. évi dohánybevéltés az egyesületi titkár, mint kiküldött szakértő jelentése szerint a gazdák meglegedé-

sére folyt le, jelentékeny panaszok nem fordultak elő és a dohánybevéltési tisztviselők mindenkivel méltányosan jártak el. Ezen kedvező eredményről az OMGE. kebelében tartandó értekezleten jelentést fog tenni és a dohánybevéltés módjait javítása és ezek emelése tárgyában javaslatot is fog tenni. Bejelentette továbbá, hogy a delegáczió üléseken a hadügyminiszter ígéretet tett, hogy a katonai pótlólok árát 800 K. átlagában fogja megállapítani. Bejelentette ugyancsak, hogy fel fogja kérni a földművelésügyi minisztert, hogy az 1908. évi XI. sörárpavásáron a vásárolni szokott tavaszi vetőmagvakból néhány vagonnal vétessen meg, hogy a vásár élénkebben induljon és a jó minőségű árpa természetű jutalmazva legyenek. A választmány elfogadta és hozzájárulás végett a törvényhatósági közgyűlés elé terjeszteni határozta Vertessy Tivadar ügy-titkár által felolvasott 1908. évi költségelőirányzatot, mely szerint 27,212 K. bevétellel 22,172 K. kiadás áll szemben, ugyancsak így értelemben határozott a vármegyei mezőgazdasági bizottság 1908. évi költségelőirányzatáról. A választmány beható tárgyalás után Bars vármegyének a sertésorbáncz elleni kötelező védőoltás tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratára, amelyet véleményezés végett az alispán áttett a választmányhoz, úgy határozott, hogy a sertésorbáncz elleni védekezés kötelezővé tételét ezidőig még nem tartja szükségesnek. Csóry Gusztáv indítványára elhatározta, hogy felír a földművelésügyi miniszterhez, hogy oly szigorú állategészségügyi rendeletet ne bocsásson ki, amilyen a hatósági állatorvosoknak márcziusi állatvizsgálatára vonatkozik, mely szerint az állatorvosok az összes állatokat házról-házra járva kötelesek megvizsgálni.

Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete f. é. június hó 7-én, pünkösd vasárnapján szarvasmarha- és lódíjazással egybekötött vándorgyűlést rendez Zsombolyán.

Az Esztergomvármegyei Gazd. Egyesület f. évi február hó 29-én választmányi ülést tartott Geiger Ferencz ügyvezető-alelnök elnökele alatt. Jelen voltak: Cseika János, Ettet Gyula, Frantsik Gyula, Hulényi Győző, Kerschbaumayer Károly, Müller Ernő, Palkovics László, Rédy Gyula, Véber Gyula, Veil Adolf, Usztanek Antal választmányi tagok, Szabó Géza titkár. A megüresedett szakosztályi tagságra a választást megejtve, az ügyvezető ajánlatára egyhangulag megválasztották a mezőgazdasági szakbizottságba: Vimmer Kálmán, az állattenyésztési és szőlészeti szakbizottságba Frantsik Gyula. Határozatilag kimondatott, hogy jövőre a választmányi ülések mindig délelőtt 10 órakor tartatnak meg.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének átiratát, melyben az egyesület értesíti, hogy f. évben már Esztergomban gazdasági előadásokat nem rendezhet, mert az e czélra szolgáló anyagok kimerültek, a választmány sajnálattal vette tudomásul s a f. év őszén teszi meg az előadások megtartása végett a szükséges lépéseket.

Ügyvezető-alelnök jelenti, hogy a kisgazdák részére kékkő beszerzése végett érintkezésbe lépett több czéggel — mert a gyárosok a szállítást egyenest nem eszközlik — s mint leg-

előnyösebbet, a választmány elfogadta Hoffmann József udvari szállító ajánlatát, ki 65 kor. 50 fillér áron szállit mm.-kint rézgáliczot, de mielőtt a megrendelést eszközölné, a szőlőbirtokosoktól kötelező nyilatkozatot kér a mennyiségre nézve.

Bars vármegye törvényhatóságának átiratára, melyben a lépfene és a sertésorbáncz elleni kötelező oltás tárgyában a képviselőházhoz feliratot intéz, úgy határozott a választmány, hogy miután az egyesület a lépfene elleni kötelező oltás végett már a megye törvényhatóságához véleményt adott, ezen átiratot oly véleménynyel küldi vissza Esztergom megye alispánjának, hogy a sertésorbáncz elleni kötelező védőoltást szinte hasznosnak véli.

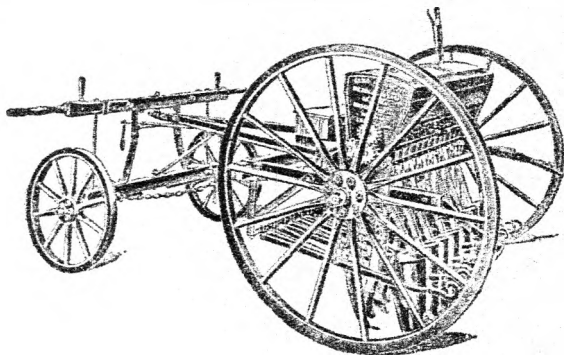
A párkányi járás mezőgazdasági bizottságának jegyzőkönyvét tárgyalva, a választmány a jegyzőkönyv tartalmát élénk vita alá vette s Ettet Gyula érvelése mellett határozatilag kimondotta, hogy állattenyésztési szempontból nagyon is szükségesnek véli, hogy az apaállatok ne járjanak együtt ki a legelőre a többi marhákkal s czélszerűnek tartja, ha hágató helyek állapíttatnának meg egyes községekben, hogy ne keljen az apaállatnak egész nap az üzekedő állatok között járni, mert ez az apaállatot idő előtt tönkreteszti, hanem mielőtt az állatállomány kihajtatik a legelőre, a falu végén bocsájtassék az apaállat a nyágra 1 órára, ez mintegy átmenetet képezne az okszerű állattenyésztésben üzött kézből hágatáshoz.

Olvastattott a m. kir. honvédelmi miniszter irata, Komárom megye közigazgatási bizottságának a pótlóvázó-bizottságok összeállítására és a pótlólok beszerzése tárgyában tett felterjesztésére vonatkozólag. Miután ezen leirat Komárom megye kérelmét csak igen csekély részben mondja teljesíthetőnek, a választmány ezen leiratot egyszerűen tudomásul veszi.

Kural, Nyergesujfalu, Bajóth, Libád, Béla, Kis-Ujfalu községek kérelmére, apaállatok vételére vonatkozólag az ebadó-alapból segély adása iránt, határozta a választmány, hogy tekintettel azon körülményre, miszerint egyes községek a tenyészállat egész árát kérik, csak a régi és új apaállat értéke közötti különbséget fogja véleményezni. Véleményezte továbbá a választmány, hogy az ebadó-alapból vett apaállatok a község által biztosíttassanak.

Uny, Kirva, Epöl, Nána községek urbereiseinek a legelőrendtartási szabályzatot csak úgy véleményezte felsőbb helybenhagyásra, ha a község csak annyi állatot bocsájt ki legelőre, hogy minden számos marhára legalább 1 hold legelő biztosíttassék, mert vannak községek, ahol 250 drb számos marha van 50—60 hold legelőre kitüntetve, ez pedig a valóságban képzelenség.

A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya márczius hó 10-én tartotta havi ülést Bolgár János alelnök elnökele alatt. Az igazgató-választmány a titkár havi jelentését tudomásul véve, tárgyaltattott a mult ülésen kiküldött bizottságnak az adóreform tárgyában készített javaslatát. A bizottság, mely Wilczek Vilmos gr. elnökele alatt Bolgár János és Gálffy István tagokból alakított meg, a kérdéssel behatóan foglalkozva, javaslatát elkészítette s ebben általánosságban mezőgazda

LOSONCZI DRILL

tolókeres SORVETOGÉP, alul- és felülvető szerkezettel.
Első losonczi mezőgazdasági gépgyár
BASCH ÉS TARJÁN mérnökök LOSONCZ.
Kizárólagos vetőgépgyár.

Kitüntette:

1906. Kolozsvár: Aranyérem.
1906. Nagyvárad: Elismerő oklevél.
1906. Nagyvárad: Elismerő oklevél újításokért.

1907. Sepsiszentgyörgy: Aranyérem.
1907. Pécs: Állami ezüstérem.

Tessék árjegyzéket kérni,

ságilag elfogadhatlanoknak tartja. A bizottság több módosítást ajánlott mégis, megjegyezve, hogy a törvényjavaslatok részleteivel csak azért foglalkozott, mert az a meggyőződése, hogy a jelen törvényhozás, amely az általa hozott törvények egynémelyikével, de különösen a cseleltörvény meghozatalával annak adta tanujelét, hogy az agrárius törekvések iránt érzékkel nem bír, a szóbanforgó törvényeket is a gazdaközönység hozzájárulása nélkül, sőt annak ellenére is tárgyalni és megalkotni fogja.

A kérdéshez *Wilczek* Vilmos gróf, *Bolgár* János, *Ivánka* László választmányi tagok szölkak még s ajánlják, hogy a bizottság javaslata fogadtassék el, írjon fel ily értelemben az egyesület a kormányhoz, kérje fel az OMGE.-et, hogy szólítsa fel állásfoglalásra a többi gazdasági egyesületeket is. Az igazgató-választmány az indítványt elfogadta s egyben köszönetet szavazott a bizottságnak alapos munkájáért.

Az ipolysági halászat rendezése tárgyában elhatározta a választmány, hogy a földmivelési minisztert felkéri az érdekeltég névsorának mielőbbi megküldésére, valamint hogy a földmivelési miniszter rákértesítést bocsásson rendelkezésre az Ipoly folyó és a patakok beépítésére.

Földmivelési miniszter leiratára a *lépfene elleni kötelező védőoltás* tárgyában *Ivánka* László, *Gálffy* István, *Papp* Abrahám, *Farkas* Géza hozzászólása után az igazgató-választmány a titkár javaslatát fogadta el, hogy az egyesület írjon fel a földmivelési miniszterhez, hogy mielőbb intézkedjék arra nézve, hogy az oltási belesetek folytán előálló veszteség az illető állattulajdonosoknak megtérítessék s hogy indokolt esetekben a kötelező védőoltás elrendeltesék.

A GEOSz. átirata értelmében elhatározta a választmány, hogy a kormányhoz és a parlamenthez intézendő felterjesztésben foglal állást a Szerbiának és a többi keleti államoknak adandó állapotbehozatali kedvezmény ellen, felkérve a vármegyei képviselőket is állásfoglalásra.

OMGE.-nek a parcellázások eredményére nézve kért véleménynyilvánításra az igazgató-választmány mult ülésén úgy határozott, hogy szerezzen be az elnökség adatokat a körjegyzőktől, ahol eddig parcellázások történtek. A beérkezett adatokból az látszik ki, hogy a vármegye területén nem voltak oly nagymérvű parcellázások, melyekből annak előnyeire vagy hátrányára következtetni lehetne. A parcellázások korlátozására nézve pedig tekintetbe veendő, hogy ez a közép- és nagybirtoknak sok helyütt értékesökkenését idézné elő. Titkár javaslatára ily értelemben válaszolt az egyesület az OMGE.-nek, megtoldva *Ivánka* László javaslatával, hogy az egyesület válaszképpen indítványozza, hogy a parcellázási ügynökség hatósági engedélyhez köttessék.

A *Nógrádvármegyei Gazd. Egyesület* 25 éves fennállása alkalmából Balassagyarmaton jun. hó 3-8. napjain tenyészállatkiállítás és vásárral egybekötött köz- és mezőgazdasági kiállítást rendez. A kiállítás szabályzatát az egyesület „Hivatalos Közlönyé”-nek márczius 15-iki száma egész terjedelmében közli, valamint, *Zichy*

N. János gróf védnöksége, *Mailáth* Géza gróf és *Prónay* Mihály elnökle alatt működő 75 tagu nagybizottság névsorát is. A kiállításra vonatkozó bővebb felvilágosítással a Nógrádvármegyei G. E. titkári hivatala Balassagyarmaton szolgál.

A *Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület* igazgató-választmánya f. hó 2-án tartotta rendes havi ülését *Piller* Kálmán elnökle alatt. A választmány *Lukovits* Aladár titkár előterjesztésére elhatározta, hogy halászi társulat létesítése érdekében megteszi a kezdő lépéseket. Köszönettel vette tudomásul, hogy a Sárosvármegyei Szesztermelők Szeszfinomító és Szeszértékesítő Szövetkezete az egyesület részére 300 K. segélyt szavazott meg. Részvétellel vette tudomásul a Szatmárvármegyei Gazdasági Egyesület elnökének, *Domahidy* Sándornak elhalálozását. *Ghillány* Imre báró indítványára elhatározta, hogy felkéri a főispánt, miszerint a vármegyének a kutyaadóról intézkedő szabályrendeletét a kormánytól mielőbbi jóváhagyás végett szorgalmazza. *Roskoványi* Miklós előterjesztése után többek hozzászólásával elhatározta, hogy felkéri a megye alispánját, hogy a fennálló törvények keretében erős kézzel szorítsa rendre a garázdalkodó cigányokat addig is, míg a cigányügy országos rendezést nyer. Több tárgy tudomásul vétele után az ülés véget ért.

A *Temesvármegyei Gazdasági Egyesület* igazgató-választmánya, ugys mint a vármegye mezőgazdasági bizottsága márczius hó 5-én tartotta e havi gyűlését, melyen *Csiky* Gyula elnökle alatt és *Zathareczky* Károly titkár előadása kapcsán következő tárgyak tárgyalattak.

Tudomásul vétetett és köszönetét fejezi ki a választmány a földmivelésügyi miniszternek, hogy tenyészanyag-importálás céljára engedélyezett 100,000 korona utáni 2% os kamat-térítmenyt adott. A tenyészanyagának a Dunántúlról és egyes nagyobb gazdaságokból történő bevásárlását elhatározta, valamint hogy felhívást intéz a gazdaközönséghez a direkte Svájcából való importálás ügyében, mely iránt előzőleg is élénk érdeklődés mutatkozott a gazdák körében. Ezen akció üzleti lebonyolítására nézve a Délmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezetével lép érintkezésbe az elnökség, a kisgazdák részére pedig a szükséges összeget egyelőre a hitelszövetkezetek útján szerzi be.

Tudomásul vette az igazgató-választmány a folyó hó 19-én a jőzsefnapi vásár alkalmával tartandó IV. tenyészbikavásár és I. tenyészszarvasmarha-vásár rendezésének tervezetét. A bikavásáron szokott lebonyolítani a községi bikaszükséglet beszerzése s a most rendezett I. tenyészszarvasmarha-vásár lesz alapja azon nagyszabású vásároknak, hol a kisgazdák egyrészt fölös számú fűjőszágukat eladhatják, másrészt az egyesület által importált jőzszághoz aukció révén hozzájuthatnak.

Örvendtes tudomásul szolgált, hogy a Temesvári Lloyd társulat az egyesület alapító tagjai sorába belépett. Az egyesület már előzőleg belépett a Lloyd tagjai sorába, melynek ellenében a Temesvári Lloyd módosított alapszabályai értelmében a Lloyd-bírószágba 6 tagot bírául delegált, kik hivatva vannak a gazdák

és kereskedők között felmerült ügyekben bíraskodni.

Tudomásul vétetett a földmivelésügyi minisztérium által háziipari tanfolyamok rendezésére engedélyezett 3600 K. felhasználásának tervezete, valamint gazdasági előadások céljaira nyert 4000 korona államsegély felhasználása, mely szerint eddig már körülbelül 180 előadás tartott meg, több helyen vetítőgép segélyével.

Bars vármegyének a sertésorbáncz elleni védőoltás kötelezővé tétele ügyében a vármegye közöntségéhez intézett átirata a mezőgazdasági-bizottság ajánlatára tudomásul vétetett. Elhatározta a választmány, hogy Borsod vármegye gazdasági egyesületének a dohányárak emelése ügyében az egyesülethez intézet átirata kapcsán hasonló felterjesztést intéz a pénzügyminiszterhez. Sopron vármegyének a hektárszámítás ügyében intézett átirata kapcsán hasonló felterjesztéssel él.

A bavanistei m. kir. állami gazdasági és háztartási népiszkolának 360 korona évi jutalom és ösztöndíjat engedélyezett az igazgató-választmány ez iskolában gazdasági munkássá kiképzés alatt álló árva gyermek kifejtett szorgalmukért való jutalmazás céljából.

Napirenden kívül foglalkozott a választmány *Hertelendy* Ferenc főrendiházi tag, ugyanon kinevezett főispánnak az egyesület, ugys mint az egész gazdatársadalom részéről történő üdvözlésével. Eszerint elhatározta, hogy a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület, a Délmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezete és a Gazdák Biztosító Szövetkezete együttesen *Vargies* Imre egyesületi alelnök vezetése alatt fog tisztelegni.

Ugyancsak aktuálissá válván a lakásügy rendezése ugy a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület, mint a Délmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezete részéről, az együttműködés szorosabbá tétele céljából közös helyiségek kibérlésére nézve az igazgató-választmány az elnökséget bizta meg.

Munkásügyek. Szociálista mozgalmak.

Szociáldemokrácia és szövetkezés. A drágasági anket alkalmából, melyet a szociálisták *uzsorás* anketnek neveztek el, újra napirendre került a szociálista pártban a szövetkezés, illetőleg a fogyasztási szövetkezetek alakítása. Az anketről elismeri ugyan a szociálista párt, hogy sok olyan terv is merült föl, melyek a munkásságnak régi kivánságait képezik, de azok megvalósításában ő nem bizik, mert szerinte a drágaságot főleg a gazdaközönység a vámtarifákkal, a bevétel mesterséges csökkentésével idézi elő. Ugyanakkor, mikor a mezőgazdaságot oly súlyos váddal illeti, maga is beösméri, hogy a drágaság egyik főoka az inproductív közvetítő kereskedelem túltengése és így mintegy önmagát czáfolja. Már a drágaság elleni védelmében is kitűnik, hogy ennek főokát a közvetítő kereskedelemben látja, mert sürgősnek jelenti az ipari munkásság részére a fogyasztó szövetkezetek alakítását. A szervezett fogyasztás uzsorásaival szembe akarja állítani,

A selektált (kiválogatott) anyarépákról nyert és impregnált takarmányrépamagnak manapság sem párja, sem konkurrencziája nincs. Kapható:

Mauthner Ödön cs. és kir. udvari **Budapesten.** magkereskedésében

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

a munkásság fogyasztó szervezeteit. Hogy miért nem tette eddig, nem tudjuk, mert hiszen alig van ország, ahol a szociáldemokrácia az ipari munkásoknak fogyasztó szervezeteket nem állított volna, amelyek — különösen Belgiumban és Angolországban — jóval felülemelkedtek a politikai szervezeteken. Külföldön a szocialista párt kötelességévé tette minden hívének, hogy ahol fogyasztó szervezetek vannak, oda belépjenek, vagy új szervezeteket alakítsanak.

A magyarországi szocialista pártnak régi baja, hogy a rideg osztályharc kifejlesztésében látja a munkásság egyedüli boldogulását és semmit sem törődik új termelői erők teremtésével, a munkásság jelenlegi súlyos bajjaival. Pedig egy fogyasztó szervezet többet használ a drágaság ellen, mint ezer szólam és tüntetés, mert a munkásságnak juttatja a fogyasztás terén tultengő kereskedelem nagy profitját és megvédi a komisz portéka és élelmiszerhamisítás ellen. Ha csak ennyit hoz, akkor is többet használ minden politikai szervezetnél. Ezen a véleményen van a *szakszervezetek tanácsa* is, mely legutóbbi ülésén sürgősnek mondta a szervezeti mozgalom fejlesztését. Ha a párt nem a politikai harcokra pazarolja a munkásság anyagi és erkölcsi erejét és követi a szakszervezeteket, akkor többet segít a munkásságon, mint a tüntetésekkel. Ezt a külföldi példák bizonyítják legjobban.

A munkásigazolvány Mecklenburgban. A német mezőgazdaságnak jelenleg a legsürgősebb kérdése: a munkáskérdés, fejlődésének, virágzásának ez az akadály, mert legjobb erői az iparhoz pártolnak, ahol nem annyira jobb, mint inkább állandóbb keresetet találnak. A gazdaságunk egy segít e bajon, hogy kellő idegen munkaerőt gondoskodik és ezzel a termelés folytonosságát biztosítja. Eltekintve azonban az idegen mezőgazdasági munkások behozatalának nehézségeitől és nagy költségeitől, a magánügynökségek visszaéléseitől és az évről-évre való bizonytalanságaitól, erősen súlyosítja a helyzetet a már rendszerre fajult szerződés-szegés. A gazda szerződésileg megállapodik a munkásaival, fizeti költségeit, a közvetítési díjat és előlegét ad. A munkások megérkeznek és munkaadójuk szorult helyzetét látva, ezt kihasználják próbálják. A megállapodás ellenére újabb követelésekkel állanak elő és ha ezeket meg nem kapják, megszőknek, szerződést szegnek. Sokszor az ügynökségekkel játszanak össze, amelyek ily formán újabb és újabb közvetítési díjhoz, a munkások újabb költséghez és előleghez jutnak. A tervszerű és a gazdaközönség károsítását célzó szerződés-szegések ellen állandó a panasz és most az idegen munkások megbízhatatlansága miatt érelyes rendszabályok meghonosításával foglalkoznak.

Különösen Kelet-Poroszországban fajultak el az állapotok, ahol a belügyminiszter az igazolási kényszert honosítja meg. A mecklenburgi kormány most utánozza a porosz példát és elrendelte, hogy már az év márczius elsejétől minden külföldi illetőségű mezőgazdasági munkásnak munkaigazolvánnyal kell bírnia, melynek kiállítására 5 márka. Ezt az igazolványt a munkáltató nevére állítják ki, akinek beleegyezése nélkül a munkás nem változtathatja helyét.

Ha a munkás ezt megtenné — kiutasítják. Ugyisint kiutasítják mindazokat, kiknek nincs igazolványuk. Ez a rendelet már csak Mecklenburgban is sok munkásra kötelező. Ugyanis az elmúlt évben ott 26.000 arató közül 15.600, azaz 60 százalék külföldi volt. A porosz és mecklenburgi példát a többi tartomány is nemsokára követi.

IRODALOM.

A mezőgazdasági érdekképviselőről. Irta: Keglevich Gábor gróf. Egy rövid kis füzet, mely bármily szerény alakban jelent is meg, igen megérdemli a gazdatársadalom érdeklődését. Ha másért nem, már csak azért is, hogy a gazdatársadalom vezetőinek egy oly kiváló egyénisége, mint Keglevich Gábor gróf, tollat ragad s komoly tudással járul hozzá a gazdaságunk legközvetlenebbül érdeklődő kérdéséhez, a mezőgazdasági érdekképviselő megérleléséhez. De érdekes a füzet tartalma másként is. Az egész füzetet végigvonul a tárgynak szeretete s az a komoly törekvés, hogy az ügynek hasznára lenni igyekezik. Keglevich Gábor gróf füzetében a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület által képviselt álláspont mellett tör lándzsát s el kell ismerni, hogy igen meggyőző logikával védi saját igazát. Szerinte a mezőgazdasági érdekképviselő szervezete alulról volna kiépítendő a közgazgatás minden fokozatában. A községi birtokosság választaná a birtokossági tanácsot, amely a község mezőgazdasági ügyeinek intézője s a kamara intenczióinak végrehajtója volna. A birtokossági tanács választaná a járási mezőgazdasági tanács tagjait, akik a vármegye törvényhatóságának küldöttjeivel együtt intéznék a járás mezőgazdasági ügyeit. Majd a járási mezőgazdasági tanács választaná a kerületi kamara tagjait, akik egyúttal, amennyiben a kamara több törvényhatóság területére terjedne ki, ezen törvényhatóságok székhelyén szervezendő alkamara tagjai volnának, akik valószínűleg a járási mezőgazdasági tanács mintájára a törvényhatósági bizottság tagjai közül egészítették ki.

Ez volna a mezőgazdasági érdekképviselő szervezete, amelyben, mint látjuk, az összes fórumok választás útján alakulnának ki. Szerzőnek semmi bizalma sincs a szabad társuláson alapuló gazdasági egyesületek iránt s nincs bizalma egyáltalán a gazdatársadalom szabad társuláson alapuló szervezkedése tekintetében, s épp ezért tartja szükségesnek az egész vonalon a gazdatársadalom kényszertársulását. Amint e tervszemből látjuk, ez teljesen ellentétes a szervezet felépítése tekintetében azzal, amelyet az OMGE. s illetve a gazdasági egyesületek többsége elfogadott s amely a kötelezően szervezett kerületi kamarák mellett a jelenlegi törvényhatósági gazdasági egyesületeknek is szerepet óhajt juttatni.

Mindenestre érdekes jelenség, hogy egy nem is utolsó helyen álló gazdasági egyesület elnöke maga így nyilatkozik a gazdasági egyesületekről s hogy azoknak mi szerepet sem szán az érdekképviselői szervezet kiépítésénél. Teljesen

ellentétes álláspont ez azzal a másik kisebbségi állásponttal, amely pedig mindent a gazdasági egyesületektől vár és remél és a kötelező társulásról mitsem akar tudni. S teljesen ellentétes azok felfogásával is, akik az egész szervezkedést csak fokozatosan óhajtják végrehajtani, miután sajnos, a magyar gazdatársadalom a mezőgazdasági érdekképviselő teljes kiépítéséhez nélkülözi a kellő számú intelligens, vezetésre hivatott elemet.

Maga a szerző hangsúlyozza bevezető sorában, hogy a mi gazdatársadalmunkat sok tekintetben még nevelniünk kell és előbb tényleges elnökökkel kell a társulás és összetartás erejéről meggyőzni. Ez az igazság, de ennek beismerésével egyúttal megdönti szerző saját szervezete kiépítésének a lehetőségét. Mert ott, ahol a gazdatársadalom, mint nálunk, a társulás és összetartás előnyei tekintetében, de bizony sajnos sok egyéb más tekintetben is nevelésre szorul, ebből a társadalomból nem alkothatunk egy oly sok vezető intelligenciát feltételező szervezetet, mint amelyet szerző kontemplál.

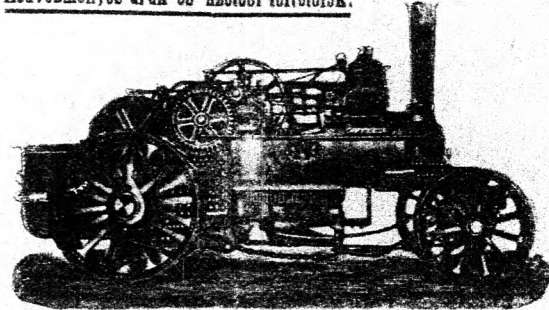
De tovább menve, szerző maga beismeri, hogy a törvény által előírt járási mezőgazdasági bizottság sok helyen csak papíron marad, hozzátehetjük, még oly vármegyében is, mint Pest vármegye, ahol pedig volna elég vezető intelligencia. Így nyilvánvaló, hogy a szerző által felépített szervezet is papíron fog maradni, mert nem a szervezet a fő, hanem az arra való egyéneknek mulik minden. A szervezet csak keret, amelyet azért kell megalkotnunk, hogy támasza legyen az egyéni működésnek, az öntevékenység felkeltésének. Mert ha a gazdatársadalmat öntevékenységre ébreszteni nem tudjuk, akkor a legszűkebb felépített szervezet is lelketlen test marad. Csak utalunk Pest vármegye példájára. Itt maga a megye, összefogva a gazdasági egyesületeket, mint vármegyei mezőgazdasági bizottsággal, minden követ megmozdított, hogy a járási mezőgazdasági bizottságokat életre hívja. S bár a törvény 14 éve fennáll, ez csak egy-két járásban sikerült s ott sem azzal az eredménnyel, amelyet ezen intézménytől elvárni lehetne.

Szerző tervezte tehát szép, de csak papíron, mert annak kiépítéséhez szükséges elemekkel nem rendelkezünk, de még Poroszország sem, mert még az sem mert egy ilyen nagy bürokratikus szervezetet létesíteni.

Sok igazsága van szerzőnek abban, hogy a kamarai választásokat a közvetett választási rendszer alapján kellene felépíteni. Erről azonban a mai viszonyok között, amidőn a politikai téren egyenlő, közvetlen és titkos választásért folyik a küzdelem, komolyan beszélni sem lehet, azaz ennek elérését komolyan remélni nem lehet. Sem a mai, még kevésbé a jövő kormányok nem lesznek hajlandók egy ily tartalmu törvényjavaslatot előterjeszteni. Meg kell elégedni azzal a korrekcióval, amelyet a politikai választásoknál óhajt érvényesíteni a konzervatív elemek érvényesülése szempontjából a kormány, a *plurális szavazati joggal*. Szavazunk a földbirtok nagysága arányában, amire törvényhozásunkban már számtalan példa van s a konzervatív elemek érvényesülése biztosítva van.

BOROSZLÓ ■ ■ ■ BUDAPEST

Kedvezményes árak és fizetési feltételek.

— Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák. —

**Teljes gőzeke-készleteket
és gőz-utihengereket**

legtökéletesebb kivitelben szállit!

KEMNA J. gépgyár ■ ■ ■ **BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utca 8.**

Téves
rák álta
viseleti
legfeljeb
azon tö
végreha
szerep
ban az
vonatko
meg az
kamará
Az é
működé
mindjár
öket, n
kamará
a legto
nünk é
kamará
fognak
sánál
hivatot
Nagy
állítása
kiserlet
is. Gép
hogy k
volna,
állthat
ajtot d
az OM
zetek
jelzalo
vábbá
geti. M
hogy g
szövet
meg a
A k
irányb
próbál
oly ors
gazdas
teljes
haszná
tárgya
az OM
szagos
állomá
körtük
növény
leti ál
sités
másun
Messz
mert
hogy
De
nem i
remélj
kötele
állami
egyma
kiserle
fejtes
létesit
által

LO
TA
AM

Téves szerző azon álláspontja, hogy a kamarák által intézendő összes ügyek az érdekképviseleti törvény keretében sorolandók fel. Ez legfeljebb hivatkozás alakjában történhetik, azon törvényekre való hivatkozással, amelyek végrehajtásánál a mezőgazdasági kamaráknak szerep biztosítható. A helyes megoldás azonban az, hogy minden egyes mezőgazdasági vonatkozású törvényben magában jelöltesse meg azok a feladatok, amelyek megoldása a kamarákra vár.

Az élet, a gyakorlat maga fogja a kamarák működését kiépíteni s nem volna célszerű, ha mindjárt eleinte sok feladattal terheljük meg őket, mert megint csak oda jutunk, hogy a kamarák a feladatokkal megbirkózni nem tudván, a legtöbb intézkedés a papíron marad. Hinnünk és remélünk kell, hogy a megalkotandó kamarák törvényadta joguknál fogva maguk fognak részt követelni a törvények végrehajtásánál ott, ahol erre magukban képességet és hivatottságot éreznek.

Nagyon meglepő azonban a szerzőnek az az állítása, hogy Magyarországon már is van elég kísérleti állomás, sőt gabonraktár és gépraktár is. Gépraktárunk talán még csak van elég, de hogy kísérleti állomásunk és gabonraktárunk volna, ezt a szerzőn kívül egy más gazda sem állíthatja, mert ha ez így volna, akkor nyitott ajtó dőngetne a gazdatársadalom s ennek élén az OMGE., amidőn a gabonaktárszervezetek szervezését, ezzel kapcsolatban az ingójelzáloghitelről szóló törvény megalkotását, továbbá a kísérleti ügy országos szervezését sürgeti. Még hitelszervezetünk sincs sok, nem hogy gabonraktárunk volna elég, mikor összes szövetségi gabonaktáraink száma alig haladja meg a 30-at.

A kísérleti állomásokkal pedig úgy vagyunk, hogy pl. a legfontosabb s ma legaktuálisabb irányban, a mezőgazdasági gépek gyakorlati kipróbálása tekintetében nem rendelkezünk egy oly országos intézménnyel, amely úgy a mezőgazdasági gépgyárosokat, mint a termelőket teljes megbízhatósággal tájékoztatná egyes gépek használhatósága tekintetében. S most képezi épp tárgyalás alapját a földművelési miniszteriumban az OMGE. előterjesztése alapján, hogy egy országos mezőgazdasági gépkísérleti állomás önállóan szerveztessék. Növénytermesztési kísérleti állomásunk is csak egy van s csak a legutóbb kértük, hogy az Alföld részére is egy külön növénytermesztési állomás szerveztessék. Tejkísérleti állomásunk csak névleg van, a magnevelés fontos kérdését szolgáló kísérleti állomásunk csak most van szervezés alatt stb. stb. Messze vezetne ennek a kérdésnek fejtegetése, mert hiszen szakemberek előtt köztudomású, hogy e téren hogy állunk.

De egyébként a mezőgazdasági kamaráktól nem is oly kísérleti állomásoknak a szervezését reméljük, mint amelyeket az állam tart fenn s köteles a jövőben is fenntartani, mert a kétféle állami és társadalmi kísérleti állomások feladata egymást kiegészítő kell, hogy legyen. Az állami kísérleti állomások tudományos kérdések megfejtésével foglalkoznak, a kamarák kapcsolatában létesítendő kísérleti állomások pedig az elmélet által megállapított igazságokat népszerűsítik, a

gyakorlatba viszik át. Ha az országos növénytermelési kísérleti állomás valamely új gyakorlati eljárás előnyét állapítja meg, ha a magnevelési állomás egy új bővebben termő, vagy jobb minőséget termő növényt fedezett fel, vagy az állatleltani állomás valamely új takarmányozási tapasztalatra tett szert, stb., akkor ezen tapasztalatokat a kamarai kísérleti állomások és kísérleti telepek hivatottak közkinccsé tenni, a gazdatársadalom millióival rövid időn belül megismertetni.

A kamarai kísérleti állomások feladata továbbá mindazokat a vizsgálatokat megejteni, amelyek a mezőgazdasági üzemmél kapcsolatosak s üzleti jellegűek és amelyek ma az állami kísérleti állomásokat terhelik s személyzetüket tudományos buvázkodástól vonják el.

Ilyenek pl. a takarmány, termények, műtrágya, talaj, magvizsgálatok, ezek inkább technikai dolgok s a kamarai vegykísérleti és magvizsgáló stb. állomások keretébe valók s miután a kamarák e vizsgálatokat épp úgy, mint ma az állami állomások, megfelelő díj ellenében fogják foganatosítani, ezáltal a kamarák üzemi bevételei fognak jelentékenyen emelkedni.

Ugyancsak az üzemi bevételeket hivatottak emelni a gépraktárak is, mert igaz, hogy gépraktár van Magyarországon talán tulsok is, de nem olyan ahol a gazdáknak a neki megfelelő gépet ajánlanák és tartanák raktáron s nem olyan, ahol az ő gépet olesón kijavítani, vagy a szükséges elkopott alkatrészeket olesón utánpótolni tudják. S ezek a kamarai gépraktárak semmivel sem lesznek közelebb vagy távolabb a vásárlóhoz, mint a maiak, mert a gazda ma is tulnyomó részben árjegyzék alapján vásárolja a gépeket s ugyanilyen árjegyzéket ad ki majd a kamara is. A kamara által forgalomba hozott gépeket egyébként a gyakorlatban is fogja látni a gazda működésben azoknál, akik a gépeket már előtte beszerezték s a kamara által rendezendő bemutatók alkalmával. Hogy az illető gépközvetítés a kamarák üzemi bevételeit szintén jelentékenyen emelni fogja, az kétségtelen. De legnagyobb üzemi bevétel a műtrágya, takarmányok és a vetőmagközvetítésből fog előállni, amely utóbbinak a felkarolása nálunk égető kérdés.

Igaza van abban szerzőnek, hogy ezekre az üzemi bevételekre azonnal számítani nem lehet, aminthogy a kamarák, kezdetben működésük szerényebb lévén, nem is fogják a gazdaközönység áldozatkészségét tulságosan igénybe venni. De hogy rövid néhány év múlva üzemi bevételeik nagy hányadát fogják képezni összes bevételeiknek, az kétséget nem szenved.

Ezt a meggyőződést egyébként szerző könnyen megszerezheti magának, mert aki a mezőgazdasági érdekképviselet szervezésének oly nagy híve, mint éppen a jelen füzet illusztris szerzője, az ne sajnálja a fáradságot s menjen ki Németországba és tekintse meg a helyszínén a porosz mezőgazdasági kamarák működésének eredményét. Ezek az eredmények arra készítették az összes többi német államokat is, hogy ugyancsak a porosz kamarai rendszert léptessék életbe maguknál is, dacára annak, hogy a szabad társuláson alapuló társadalmi szervezetek nemcsak nagyszabású működést fejtes-

tek ki és a gazdák százezreit tömörítették kebelükbe, de ezen kívül, mint pl. Bajorországban, Szászországban, Württembergben és Bádénben, az ottani törvényhozások által mint törvényes érdekképviseleti szervek ismertettek el s megfelelő állami támogatás mellett érdekképviseleti jogkörrel ruháztattak fel.

Egy ily helyszíni tanulmányozása az érdekképviseleti kérdésnek egy oly világos ítélőképességgel bíró egyén részéről, mint Keglevich Gábor gróf, a magyar mezőgazdasági érdekképviselet ügyének kétségtelenül nagy hasznára volna.

A füzetet egyébként, mint azt bevezető sorainkban is kiemeltük, mint érdemes és érdekes munkálatot melegen ajánljuk mindazok figyelmébe, akik a mezőgazdasági érdekképviselet nagy problémája iránt érdeklődnek.

R. Gy.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Szilfa repedezésének meggátlása. 182. kérdés. Friss vágású szilfából kerékgyakat készítettem, melyeket csak az őszi folyamán fogom felhasználni. Minthogy az igen nedves és buja földben nőtt szilfa a leggondosabb elhelyezés mellett is csakhamar széthasad, kérem, nem lehetne-e kifózással a bajnak elejét venni? Igenlő esetben kérem a főzés keresztülvitelének, tartamának, nemkülönben az agyak további kezelésének szíves közlését.

Felelet a 182. sz. kérdésre. A szilfa egyike azon keményfánemeknek, melyeknek nagy hajlandósága van a megrepedezésre. Kifózással e bajon nem lehet segíteni, csak nagyon óvatos, lassu szárítással. Kísérletet talán lehetne tenni kifózásra, de nem valószínű, hogy az eredményre vezessen. Csak az óvatos és lassu szárítással várható jó eredmény. S. P.

Tisztí téhentartás jövedelmének megállapítása. 183. kérdés. Gazdasági felügyelőmnek az évi konvencziójához tartozik 2 drb téhentartás és 2 drb növendékmarha 1 éves korig, ezeket a gazdaság tartja fenn. Ezen marhahatást szeretném tőle pénzben megváltani olyanformán, hogy a gazdaság adna neki naponként 4 liter tejet. Ha ő most a tehenei árat kamatoztatná, ami volna 1200 korona, ennek kamata 60 korona. Ezen 60 koronát és 4 liter tejet beleértve, mit adhatnék téhenváltásáért ezimén évenként?

Felelet a 183. sz. kérdésre. A téhentartás megváltásánál az alap azon haszon, melyet az illető tisztí tényleg átlagban elért s adatokkal igazolni tud.

Ezen haszon áll a nyert tej értékéből és a két drb egyéves növendékállat értékéből. Hogy mennyit tehet ez az érték, azt csak a helyszínen lehet megállapítani és ezen értékéből levonásba jön a szegődményül adandó tej értékén kívül a két téhen értékének kamata és koczkázata s mely utóbbi tétel nagysága különösen attól függ, hogy a szegődményteheneknél elhullási esetek fordultak-e elő vagy sem. Hensch Árpád.

Duppai zab. 184. kérdés. Vettem vetőmagnak eredeti „Hanna”-árpat és eredeti „Duppai”-zabot, az árpat trágyázott kapás földbe, a

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK,
TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE. BUDAPEST

zabot pedig árpa után — illetve olyan földbe, amelyikben tavaly árpa volt — vetem, de sokan azt állítják, hogy nálunk az első termés nem sikerül: kérdelem, megfelel-e ezen állítás a valószínűségnek és hogy nem-e volna jó ezen földekre még szuperfoszfátot is alkalmazni? *F. T.*

Felelet a 184. sz. kérdésre. A koránérő duppauzi zab egyike azon zabfeleségeknél, melylyel nálunk igen sok gazdaságban jó eredményeket értek el különösen a forró és száraz nyaru Alföldön, ahol a hűtésnek kisebb mértékben van kitéve, mint a későnérő zabfajták. Ilyen koránérő, már honosított duppauzi zab hazánk több gazdaságában kapható, pl. többek között Teleki Arvéd gróf drassói (u. p. Koncza) uradalmában. A tisztelt kérdéstevő által hozott eredeti duppauzi zab reményem szintén a koránérő fajta, mert van ennek a zabnak egy későnérő fajtája, melyre előbb mondott előnyök nem vonatkoznak.

Tény, hogy a bőtermésű nyugati zabfeleségek — melyek jó erőben álló s jól munkált földhöz vannak szokva — a természet első évében akárhányszor nem megfelelő termést adnak s csak a vetés második, harmadik évében lépnek érvényre, de akárhányszor előfordul, hogy később sem adnak megfelelő eredményt, ha nagyon mostoha viszonyok közé kerülnek.

A koránérő duppauzi zab ennek különben, már korai érése miatt is és mert nem tartozik a tuligényes zabfélék közé, nem igen van kitéve. K. holdanként 125—130 kg. szuperfoszfátnak kiszórása csak előnyös lesz. *K. K.*

Érdekes kuriai határozat.

A kir. Kuria 1907. évi november hó 12-én 6936/1906. szám alatt a következő határozatot hozta.

A gazdasági munkás- és cselédségélypénztárról szóló 1900. XVI. t.-cz. kiegészítéséről intézkedő 1902. XIV. t.-cz. 26. §-a értelmében a cséplőgép tulajdonosa, ha az eme §-ban reá rótt köteletségének nem tesz eleget, e mulasztásból eredő kárért csak az etetőnek, fűtőnek és kiveadogatónak, illetve jogutódainak felelős akkor is, ha a munkaközben bekövetkezett baleset körül őt különben semmiféle gondatlanság sem terheli. Felperes a cséplőgép nem ilyen minőségben volt alkalmazva; és miután a baleset a felperes vigyázatlansága és gondatlansága folytán következett be, az ily módon beállott balesetekért az alperes munkaadókat felelőség nem terheli.

Az itt fölvetett kérdés sokakat fog érdekelni és éppen azért szükségesnek tartjuk vele foglalkozni, mert a határozatban foglalt elvi kijelentés alig, hogy meghozatott, máris elavult, mert egy újabb törvényhozási intézkedés a gazdának itt érintett kötelezettségeit nagymértékben kiterjesztette és ha valaki csak a kuriai határozatot tekintené s a legújabb törvényhozási rendelkezés kikerülne a figyelmét: ez igen alkalmas volna arra, hogy az illetőt félrevezesse. Szükségesnek tartjuk tehát a kuriai határozatot azzal közölni, hogy legújabb volta mellett is többé nem irányadó. Az 1907. évi XIX. t.-cz. 3. §-ának ötödik bekezdése szerint ugyanis az 1902. évi XIV. t.-cz. 29. §-a akképpen módosított, hogy a gép tulajdonosa a cséplőgép, gözeke és általában bármely gazdasági gép mellett alkalmazott munkásokat, ideértve a gépészt is, ha azok nincsenek az említett törvény 25. §-a szerint biztosítva, köteles az 1900. évi XVI. t.-cz. és az előbb említett t.-cz. értelmében szervezett gazdasági munkás- és cselédségélypénztár rendkívüli tagjává felvétetni s a tagsági díjat helyettük megfizetni; kivéve, ha meggyőződött arról, hogy az illető a pénztárnál mint rendes vagy rendkívüli tag, vagy mint gazdasági cseléd baleset esetére már biztosítva van. Ha a gép tulajdonosa a bekezdésben reá rótt köteletségének nem tesz eleget: e mulasztásból eredő teljes kárért a munkásnak, illetőleg jogutódainak akkor is felelős, ha a munkaközben bekövetkezett baleset körül őt különben semmiféle gondatlanság se terheli.

Ebből világos, hogy ez a törvényes felelőség nemcsak a cséplőgépnél alkalmazott etető, fűtő és kiveadogatóval szemben terheli a gazdát, hanem a cséplőgép, gözeke és általában bármely gazdasági gép mellett alkalmazott összes munkásokkal szemben, ideértve a gépészt is.

A törvénynek ez a rendkívül fontos intézkedése annál könnyebben kikerülhetné valakinek a figyelmét, mert a nálunk sajnos nem szokatlan módon egy olyan törvénynek a szövegében van elrejtve, ahol azt keresni senkinek sem juthat az eszébe. Az 1907. évi XIX. t.-cz. ugyanis kifejezetten az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szól és ime egyik eldugott bekezdése egészen ötletszerűen a mezőgazdasági alkalmazottakra nézve is elő fontos rendelkezést. Ez a hebehurgyaság a törvényhozásban kezd nálunk rendszerre válni és nem csekély oka annak, hogy sokszor olyan dolgokban uralkodik a legnagyobb bizonytalanság és tájékozatlanság, amelyek a legvilágosabb és legprecízebb szabályozást igényelnék.

Ismételten felhívjuk tehát a gazdák figyelmét az 1907. évi XIX. t.-cz.-nek ezen eldugott rendelkezésére, mely érdekeiket oly közelről érinti.

Szilárd Ferencz dr.

Állatkviteli akadályok.

Fleischer Kálmán urad. felügyelő ur alábbi panaszos esetet hozta tudomásunkra:

„Mult év július végén — ismervén már a szűk takarmánytermés approximativ eredményét — a szokásos 70 darab helyett csak 44 darab fiatal tarka ökröt állítottunk be 7¹/₂ havi hizlalási tartamra. Az ökrök megbiztak és február elején azokat áruba bocsájtván, február végén Münchenbe leendő szállításra 92 K.-ért q.-ját megvettük. Közvetlen az eladás után a szomszédos primási uradalom majorjában rövidesen odahajtott magyar tinók között fellépett a száj- és körömfájás, szerencsére csak enyhe mértékben és az elrendelt szigorú zár alul febr. 25 én feloldattak. Mindazáltal forgalmi akadály esete forgott fenn, külön szállítási engedélyre volt szükség, ennek megszerzése végett azonnal a megyei főállatorvos ural értekezvén, utasított, hogy miután már fennjárt a miniszteriumban és a dologról kedvezően, a tényeknek megfelelően referált és a mi majorunkban baj nincs, teljesen vézmentes stb. adjunk be egy kérvényt a földművelésügyi miniszteriumhoz, távirati elintézésére 8 K.-t mellékeljünk és néhány nap mulva meg lesz az engedély. A kérvényt szigorúan a földművelésügyi miniszter 100,000/1907. — III/3 sz. „Állategészségügyi Értesítő”-jében foglaltakhoz híven, igazolva a 8 kor. távirati díj befizetését, kiállítottam és felmentem a miniszteriumba információ végett. Ott a főállatorvos tudatta velem, hogy hiábavaló minden kérvényezés, mert a német kormány az engedélyt az állatok bevitelére nem adja meg, hanem kérvényezzük a bécsi szabadvásárra való szállítást. Nem volt más mit tenni, átírtam ily értelemben, a kérvényt is február 27-én feladtam. Közben a vevővel új alku és új terminusok meghatározása végett tárgyaltam és ő egy kis engedménnyel megtartotta az ökröket Bécs részére is és márczis 13-át tüzte ki a szállításra. Az idő mult, engedély csak nem akart jöni, erre direktre az osztrák kormánynál megsürgtettem az engedély kiadását és 20 napi várakozás után megjött végre a távirati értesítés, mely szerint s szabadvásárra való szállítást nem engedélyezik, hanem csak a vágóhidra való korlátozással. A vevő ilyformán nem tarthatta meg az ökröt, elpocsékolni pedig kár volna ezt a drágán vett és drágán hizlalt jószágot, tartanunk kell még 3 hétig, még végleg felszabadulunk. Ennyire ki vagyunk szolgáltatva az osztrák önkényének! Ha jövőben bizlani akarunk, akkor ne 7, hanem 9 hónapra csináljuk meg a takarmányozási praeriumát, hacsak kényszerhelyzetbe nem akarunk jutni és potom árért odadobni a jószágot, mert

hiába felel meg a gazda az egészségügyi követelményeknek minden irányban, hiába ügyel a legpedánsabban a tisztaságra, ha a szomszéd faluban a kisbírónál eldöglik egy üszöborju lép-fenében, úgy megvan a baj, melyből csak nagy kárral és keservesen lehet szabadulni.

Fleischer Kálmán felügyelő.”

A fentihez hasonló esetek — sajnos — eléggé gyakoriak s mérhetetlen az a károsodás, melylyel a gazdák a szigorú állatforgalmi intézkedések miatt szenvednek. Szabálytalanság azonban a fenti esetben nem történt. A Németországgal kötött állategészségügyi egyezmény értelmében oly községből vagy pusztából, mely egyébként vézmentes, de amelynek valamely szomszéd községében szájfájásos eset fordult elő a hivatalos zárlat megszüntetéstől számított 40 nap elmúltáig szarvasmarha bevitelére még külön engedélyre sem lehetséges. Ausztriával szemben ugyanez az eset forog fenn, de Ausztria valamivel liberálisabban kezeli a külön beviteli engedélyek kiadását s némely esetben vézmentes helyről származó szarvasmarha bevitelére — szabadvásárra is — ad beviteli engedélyt, noha a származási hely valamely szomszédos községe fertőzve van. Ez azonban teljesen az ő tetszésétől függ s joga van a beviteli engedély megadását — szabadvásárokra — megtagadni, ha a származási hely valamely szomszédos községe fertőzve van. A beviteli engedélyek kiállítása a legjobb esetben 10 napi időt igényel, de maga a miniszteri rendelet (100000/III/3. 907. szám) 26. §-a is figyelmeztet arra, hogy „a beviteli engedély kiállítására vonatkozó kérelem írásbeli uton való letárgyalása rendszerint 10 napnál hosszabb időt igényel, amiből kitűnik, hogy az engedély késedelmes kézbesítése miatti panasz is hiábavaló. Ily körülmények között bizony cseppet sem irigylésre méltó a hizláló gazda sorsa, mert hasonló kellemetlenségeknek s anyagi károsodásnak — hála forgalmi korlátozásaink szigorának — minden percében ki van téve.

Szerk.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei	659
A parcellázásokról	660
Megjegyzések a mezőgazdasági érdekképviselet elaborátumához	631
Érdekes kuriai határozat	668
Állatkviteli akadályok	668
Tárcza.	
Mocsári sneffek	630
Külföldi szemle	662
Gazdatársadalmi mozgalmak	663
Munkásügyek. Szociálista mozgalmak	665
Irodalom	666
Levélsekrcény	667
Vegyesek	668
Román hadüzenet? — Személyi hírek. — Kiküldetés tanulmányutra. — Gyász hírek. — Tíz éves találkozó. — A Földhitelintézet közgyűlése. — A tőzsde ünnepe. — Magyar gazdák könyve német fordításban. — XXXVIII luxuslóvásár. — A darált caevestengeri takarmányértékéről. — Kiállítás Kisvárdán. — Gyapjujelentés. — Tenyész-szarvasmarhavásár Temesváron. — Az Urlovasok Szövetkezetének lóversenyei. — Tejgazdasági irodalom. — Gazdasági dátumok	670
Kereskedelem, tőzsde	671
Szerkesztői üzenetek	672

Román hadüzenet?

Meg sem száradt még a tinta a nagynehezen, hosszas alkudozások után monarchiánk és Szerbia között létrejött kereskedelmi szerződésen s máris jelentkezik Románország a szerbek által a husbehozatal terén kivívott engedményekhez hasonló, sőt azokon túlmenő követelményekkel. Előre megjósoltuk, hogy a Balkán-

államok hatatlanul az egyik aequum e úgy járhat nem tud áradatot

A rom nyomban megint Ausztria nyainak Románia teinek hogy tör Magyaror biztosítat delmi sz mond az osztrák a román biztosít, volna a háborút.

A rom szetesen a román azt is hat terén ale ugyan is csak ha nyugateu resnek. A szerződés román a használh tosan a kormány meglehet szonyok

Hogy belátható vezetni s mindenfé viszonyo Eppen o kormány a balkán ismét fe ződés k sokára a maga osztrák okozni, tartsa h és állatt hozhata a szerb delemne Magya résen l bennünk kezdettő fogja el fenyeget kiviteli lában n

Szem tálytand ki a ki működé niszter igazgat nevezte

államok bármelyikének adandó koncesszió mulhatatlanul felidézti azt a veszedelmet, hogy amit az egyiknek kivívnia sikerült, a másik is követeli majd magának a quod uni justum, alteri aequum elve alapján s így kormányunk könnyen úgy járhat, mint Goethe híres bűvészinas, nem tudván az egyszer szabadjára eresztett áradatot idejében feltartóztatni.

A román kamarában ugyanis egy képviselő nyomban szerb szerződésünk megkötése után meginterpellálta a román kormányt Magyarország-Ausztria és Románia kereskedelempolitikai viszonyainak jövő alakulása felől és tekintettel Románia távolabbi irányuló kiviteli kísérleteinek kudarczára, sürgette a román kormányt, hogy törekedjék a román állatkivitel számára Magyarországon és Ausztriában megfelelő piacot biztosítani a legközelebb meginduló kereskedelmi szerződési tárgyalások során. Ha — úgy mond az interpelláló — nem sikerül a magyar-osztrák monarchiával oly szerződést kötni, mely a román állatkivitelnek jelentős engedményeket biztosít, úgy nézete szerint sokkal helyesebb volna a mai állapot helyett *kimondani a vámháborút*.

A román miniszterelnök válaszában természetesen megígérte, hogy minden lehető elkövet a román állatkivitel érdekében, egyszersmind azt is hangsúlyozta, hogy a román állattenyésztés terén alapvető fordulatnak kell beállania. Míg ugyanis a román gazdák jelenleg túlnyomólag csak haszonállatokat tenyésztnek, addig a nyugateurópai piacok hizlalt vágómarhát keresnek. A magyar-osztrák monarchiával kötendő szerződésben kivívható engedményeket tehát a román állattenyésztés csak abban az esetben használhatná ki kellő mértékben, ha fokozatosan áttér a hizlálásra, aminek kapcsán a kormány is mindent el fog követni a jelenleg meglehetősen kedvezőtlen állategészségügyi viszonyok megjavítására.

Hogy a román kormánynak ezen törekvése belátható időn belül nem fog sok eredményre vezetni s hogy Románia legalább is jó ideig mindenféle állatjárványok fészke marad, az a viszonyok ismerői előtt nem lehet kétséges. Éppen oly bizonyosra vehető azonban a román kormány nyilatkozatából az a körülmény, hogy a balkán állat- és huszbehozatal veszedelme ismét fenyegető aktualitást öltött a szerb szerződés káros példájának ötleteiből s hogy nem sokára Románia is kopogtatni fog kapuinkon a maga állatbehozatalával. A magyar és az osztrák kormánynak nem csekély gondot fog okozni, hogy ezt a hivatlan vendéget távol tartsa határainktól, ha hazai mezőgazdaságunk és állattenyésztésünk életbevágó érdekeit helyrehozhatatlanul súlyos csapással sújtani és még a szerb huszbehozatalnál is fenyegetőbb veszedelemnek kitenni nem akarja.

Magyarország gazdatársadalma mindenesetre résen lesz, hogy ilyen csapás ne érhesen bennünket, de elvárjuk kormányunktól is, hogy kezdettől fogva a leghatározottabb álláspontot fogja elfoglalni — minden vámháborúval való fenyegetődzés ellenére — Romániának állatkiviteli törekvéseivel és szerényeknek egyáltalában nem mondható vágyaival szemben.

Személyi hírek. *Lekki István* miniszteri osztálytanácsosnak Ő felsége elismerését fejezte ki a kisbirtokosság érdekében kifejtett kiváló működéséért. — A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Pfeiffer Istvánt*, Békés vármegye közgazdász bizottságába közgazdasági előadóvá nevezte ki.

Kiküldetés tanulmányútra. A földmivelésügyi miniszter *Rodiczky Jenő* dr. gazd. akadémiai igazgatót, az országos gyapjuminősítő intézet igazgatóját, lapunk n. é. rovatvezetőjét hosszabb tanulmányútra a külföldre küldte ki, mely bizonyára juhászatunk ügyének nagy hasznára fog válni.

Gyász hírek. *Langer Hugó* főthi uradalmi főtiszt életének 38-ik évében, f. hó 21-én elhunyt Káposztás-Megyeren. — *Huszágh István* dr. f. hó 22-én elhunyt Zólyomban.

Tízéves találkozó. Rózsay Elemér uradalmi kasznár (Lengyel, Tolna m.) felkéri volt hallgatótársait, kik vele 1897—1898-ik tanévben a kassai m. kir. gazdasági tanintézetet végeztek, hogy a tízéves találkozó összehívása céljából czimüket vele közöjjék.

A Földhitelintézet közgyűlése. A Magyar Földhitelintézet vasárnap tartotta az évi rendes közgyűlést *Dessueffy Aurél* gróf elnöklésével. Megjelent negyvenöt tag, 115 szavazat képviselésében. Az igazgatóság jelentése elégedetten állapítja meg, hogy a jelzálogkölesönök engedélyezése körül az elmúlt évben is megfelelt az intézet. A záloglevelek elhelyezése (legnagyobb részről külföldön) akadálytalanul történt. Az elmúlt évben így 9.912,600 K.-val több jelzálogkölesönt adhattak ki, mint az előző esztendőben. Azt a műveletet, hogy az adók régebbi kölcsöneit olcsóbbá tegyék, ezuttal is folytatták. A nagyobb kamatláb az intézet rendelkezésére álló tőkék gyümölcsöző elhelyezésére kedvező eredménnyel volt és így a kamatbevétel nagyobbra emelkedett. Az elmúlt üzletévben folyóvá tettek 539 kölcsönvő részére 30.543,600 korona jelzálogos kölcsönt. Visszafizetés 583 adós részéről 6.583,885 korona értékben történt. Az intézet keletkezésétől fogva 763.890,560 korona kölcsönt adtak ki, amely 24,783 adósfél között oszlott meg. A múlt év végén fennállott jelzálogos követelések összege 357.788,667 koronára rug, amelynek a fedezetére 979.766,683 korona értékű jelzálog szolgál. Vizszabályozási kölcsönt 1.560,000 korona értékben folyósítottak s az ilyen kölcsönök után fennálló követelések összege 71.552,470 korona, amelynek biztosítékául 429.508,427 korona értékű föld szolgál. Az 1907 december 31-én fennálló kölcsönkövetelések összege 429.341,138 K. 16 fillérre emelkedett. Forgalomban van a 4°/o-os záloglevelekből 281.108,800 K. értékű, a 3^o5^o/o-osból 74.930,000 korona, a 4 százalékos szabályozási és talajjavítási záloglevelekből 71.131,000 K. értékű. Az üzleteredmény számlája 1.047,058 korona 86 fillér tiszta jövedelmet tüntet fel, amelyet egész összegében a tartalékalaphoz csatoltak. Ezzel a tartalékba helyezett saját szerzemény 30.092,125 korona 24 fillérre emelkedett. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette és a fölmentést megadta. A közgyűlés az igazgatósági elnöki állásra újból *Dessueffy Aurél* gróftól választotta meg, felügyelőbizottsági tagokul pedig (azokon kívül, akiket az alapítók a márczius 15-én tartott gyűlésen már megválasztottak) a következőket: *Apponyi Albert* gróf, *C.ekonics Endre* gróf, *Darányi Ignác* dr., *Dókus Ernő*, *Jamanik Imre*, *Nyáry Jenő* báró, *Pallavicini Ede* ögróf, *Návay Lajos*, *Szalay Imre*, *Szapáry Péter* gróf, *Széchenyi Bertalan* gróf, *Szmrecsányi Pál*, *Sztáray Sándor* gróf, *Teleki Gyula* gróf, *Tisza Kálmán* gróf, *Wekerle Sándor* dr., *Zichy Aladár* gróf, *Zichy Nándor* gróf. A közgyűlés végén felolvasásra került Lukács Antal levele, amelyet éljenzéssel fogadtak és amelyben megköszöni, hogy a nyugdíjaz-

tatása alkalmából tiszteletbeli elnökké választották.

A tőzsde ünnepe. Fővárosunk legszebb terén, a Szabadság-terén bontakozik ki hatalmas arányaiban az új tőzsdepalota, amely már két év óta színhelye az ország első gabonapiacának. Bár az új tőzsdepalota, amelyhez hasonló monumentális épületünk csak kevés van a fővárosban, rendeltetését már két éve, hogy betölti, az ünnepélyes zárókövetéssel csak múlt szombaton ment végbe. Az ünnepség a kereskedői világ élénk érdeklődése mellett folyt le, a tőzsde csarnokainak hétköznapi zsivaját ünnepélyes komolyság váltotta föl, amelyet a folyosókon csak néha zavart meg a kortések kapacitálása, mivel ezen a napon történt a tőzsde elnökségének választása is. A zárókövetéssel kapcsolatos közgyűlés ünnepélyes színezetét emelte a kereskedelmi kormány részvétele is, amelyet a közgyűlésen *Szterényi József* államtitkár képviselt és az elnöki megnyitó után lendületes szavakban adott kifejezést a kormány azon jóindulatának és élénk érdeklődésének, amelyvel a magyar kereskedelem és különösen a legfontosabb kereskedelmi ág, a gabonakereskedelem fellendítése érdekében munkálkodik. Az elnöki jelentésnek, mely a lefolyt esztendőben történt változások, tagsági ügyek, ügykezelés és pénztári forgalomról számolt be, volt egy igen érdekes része is és ez az, amelyben az elnökség röviden a tőzsde-reform kérdésével foglalkozik. Hogy e kérdés mily nagy fontosságu, az a közgyűlés magatartásán is tapasztalható volt, amelyen e kérdés felemlítésével bizonyos nyugtalanság vett erőt. Az elnöki jelentésből kitűnik, hogy maga a tőzsde vezetősége is szükségét látja tőzsdereformnak. Ez a kijelentése a tőzsde elnökségének természetesnek vehető. Igaz, hogy a tőzsdetagok egy része nem azonosítja magát az elnöki évi jelentésben foglalt állásponttal, ez ott a helyszínen volt tapasztalható egy-két csendes közbeszólásból. Azok ajakáról szállhatott utra e pár közbeszólás, akik a tőzsde reformjától, mint a kereskedelem konkolyozójától félnek, mert tudják, hogy a tőzsdereform megvalósítása után nincs mit keresniük a tőzsde csarnokaiban. A zárókövetéssel, amint az elnök beszédjében megjegyezte, a tőzsde egy új korszakának kiinduló pontja, a szünet nélküli eredményes munka korszaké, amely hazánk gazdasági megerősödését lesz hivatott előmozdítani. Sajnos, hogy az elnöki kijelentés mindaddig, amíg a tőzsdén a mai állapotok uralkodnak, nem fog beteljesedni. A zárókövetéssel még nem jutott a tőzsde azon új korszakhoz, amelyvel csakugyan gazdasági megerősödésünk előmozdíthatnánk. Az új korszak kiindulási pontjának a tőzsdereformról szóló törvényjavaslat szentesítésének kell lennie, amely után csakugyan új korszak következhetik.

Magyar gazdák könyve német fordításban. *Hungaria Germania* cím alatt magyar bolt nyílt meg Berlinben a Friedrichstrassen, a Kaiser-Hotel tőzszomszédságában. A bolt egy utazási irodáé, melynek Einsiedl Adolf gróf nagybirtokos, a porosz földmivelésügyi miniszter sógora a tulajdonosa. Ez az iroda a m. kir. államvasutak jegyeit árusítja, utazásokat rendez Magyarországra s elad és közvetít magyar árukat, bort, paprikát, majolikát, gyümölcsöt stb. A magyar bolt első kundsajtja gyanánt márczius elsején Prien ur, a havelvidéki parasztgazdák megbízottja jelentkezett a Hungaria-Germania irodában azzal a kéréssel: fordítsák le jó pénzért németre a *Buday* Barna által

HEUCKE A.

Hauselndorff gőzeke-gyár
kifutó rendszerű

gőzeke-készletet

szállítja a magyarországi vezérképviselőt:

Komárom-vidéki takarékpénztár r.-t., Komáromban.

Nem

Buza

Rozs

Zab

Tenger

Árpa

A Bón

S

kittinó

bántal

Kaph

Sárvár

Jól

PÉT

Székes

Vértes

Pálfi

Cím: P

(A M

osztály

Az idő

zónék, na

hideg es

helyről p

tavaszi m

miniszteri

zónék jel

tekintetbe

adatait. A

eleg jó

szágra is.

Olasz

ezzel szer

Angliából

elegg ke

tak elő, az

Ami az

tozasot

tésünk

kinálatot

Az angol

emelked

viszony

Német

A mi

árak a

nak. Ké

az egyes

*) B r

fe előssé

szekesített könyvet a magyarok németországi tanulmányutjáról. Az irodaszemélyzet hozzáállott a munkához, két hét alatt elkészült vele s a kézirat mar kézzől-kézre jár a Havelvidék gazdaságaiban, melyeket a magyar gazdák utazótársasága júniusban látogatásával tisztelt meg.

XXXVIII. luxuslövésár. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület védősége alatt rendezett ezidei első tavaszi luxuslövésárát e hó 21-én nyitották meg nagy és előkelő közönség jelenlétében. A vásárra jóval több mint 500 lovat jelentettek be, amelyek nagy része meg is érkezett a vásár napjára. A felhajtott anyag minőségre nézve elsőrangú, aminek legfőbb bizonyítéka, hogy a külföldről ezidén nagy számban érkező vásárlók, már a pénteki és szombati elővásár alkalmával igen sok lovat vásároltak össze. A bíráló-bizottság, amelynek tagjai voltak: Csepei Zoltán Elek elnöke alatt *Andrássy* Sándor gróf, *Kovács* Sebestyén Endre, *Luczenbacher* Miklós, *Losonczy* Mihály, *Muzslay* Gyula, *Salgó* József dr., *Somssich* Miklós, *Somssich* Andor és *Jeszenszky* Pál titkár, a földművelésügyi miniszter tiszteletdíját *Kánya* Vilmos 294—297. számú négyes fogatának ítélte oda. A négyes fogatok I. díját *Liptay* Artur 181—184. k. sz., II. díját *Baghy* Gyula 310—313. k. sz., III. díját *Széchenyi* Péter gróf 318—321. k. sz. fogatának; a kettős hintőfogatok I. díját *Fischer* és *Keller* 29—30. k. sz., II. díját *Lendvay* Enok 465—468. k. sz., III. díját *Karátsonyi* Jenő gróf 400—401. k. sz. fogatának, *elismerő oklevelet* *Lederer* Simonné 214—215. k. sz. és *Olasz* Elemér 374—375. k. sz. fogatának; a kettős jukkerfogatok I. díját *Bauer* Antal 232—233. k. sz., II. díját *Fáy* György 153—154. k. sz., III. díját *Fáy* Béla 105—106. k. sz. fogatának, *elismerő oklevelet* *Mandelbaum* Lipót 143—144. k. sz. fogatának; a hátsolók I. díját *Zichy* János gróf 416. k. sz., II. díját *Chotek* Rezső gróf 244. k. sz., III. díját *Solyomssy* Jenő báró 472. k. sz. hátsolójának, *elismerő oklevelet* *Hadik-Barkóczy* Endre gróf 52. k. sz., *Trauttenberg* Frigyes báró 292. k. sz., *Iházy* Lajos 303. k. sz., *Horthy* Szabolcs 253. k. sz., *Fischer* Samu 82. és 78. k. sz. és *Auspitz* György 259. k. sz. hátsolójának. A vásár forgalmát illetőleg a bejelentett 504 darabból felhozott 451 darab és hétfő estig eladatott 167 darab ló 1200 K.-án felüli átlagáron. A keddi utóvásár élénk forgalmu, úgy, hogy remélhetőleg a felhozott lovaknak 44—45%-a fog elkelni. A lovakat legnagyobb részét a külföldi vevők vásárolták, míg a hazai vevők a kellemetlen időjárás miatt csak igen csekély számban jelentek meg.

A darált csövestengeri takarmányértékéről. (Utólagos helyreigazítás.) A „Köztelek” f. évi 22-ik számában ezen czím alatt egy dolgozatot közöltem, melynek utolsó sorai a következők voltak: „Az átlagos csutkatartalommal bíró (20%) csövestengeri métermázsája 14% víztartalom mellett 60% keményítőértéket képvisel. 1 métermázsá ugyanolyan víztartalmu tengeri keményítőértéke 80%.” Ezek szerint kerek számban 134 kg. csövestengeridara ugyanolyan tápláléértéket képvisel, mint 100 kg. tengeridara. Ha tehát 134 kg. csövestengeri megdarálása nem kerül sokkal többbe, mint 100 kg. tengeridara előállítására — beleértve a lemorzsolás költségeit is — a megjelölt esetben a csövestengeridara etetését gazdaságosnak kell mondanunk. Ilyen módon csutkatermésünk egy részét előnyösen használhatjuk fel takarmányozási czélokra.” Ebbe a számításba egy hiba csuszott be, amennyiben kísérletem szerint 100 kg. tengeridarával nem 134 kg., hanem 119—120 kilogramm csövestengeridara egyenlő tápláléértékű.

Eszerint a csövestengeri megdarálása akkor gazdaságos, ha ebből 120 kg.-nak darálási költsége nem sokkal nagyobb, mint 100 kg. tengeridara előállításának összes költsége. Weiser István dr.

Kiállítás Kisvárdán. A kisvárdai vidéki gazdakör huszonöt éves fennállásának megünneplésére vasárnap, e hónap 21-től kezdődőleg öt napra terjedő ipari, kereskedelmi, gép-, mezőgazdasági és főként tenyészállatkiállítást rendezett. A kiállítás ünnepi megnyitása vasárnap délelőtt kilencz órakor ment végbe, mintegy hatezer főnyi közönség jelenlétében. Az ünnepen a kormány képviseletében *Mezőssy* Béla államtitkár volt jelen. A kiállítás védői voltak *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter, *Forgách* László gróf, a gazdakör alapító elnöke és *Vay* Gábor gróf főispán. A kiállítás területén *Liptay* Béla, a gazdakör és a kiállítás elnöke szép beszéddel üdvözölte az államtitkárt, aki a kiállítást megnyitó beszédében utalt az állattenyésztés rendkívüli jelentőségére és annak a 10 évre biztosított fogyasztási piac következtében remélhető nagymérvű fellendülésére és azon odaadó buzgalomra, melylyel a földművelésügyi miniszter és munkatársai a magyar mezőgazdaság megerősítésére és felvirágoztatására törekednek. A lelkes éljenzéssel fogadott megnyitó után az államtitkár az elnök és a rendező-bizottsági tagok kalauzólása mellett, legelőször a szarvasmarha-kiállítást tekintette meg, melyet *Szabolcs* vármegye harminczhárom legtekintélyesebb nagytenyésztői állítottak ki. A 300 darab tenyészibikából kintettek *Szalánczy* Bertalan, *Klár* Gusztáv, *Vécsey* László báró, *Jármay* Miklós, *Nozdroviczky* György, *Lónyay* Gábor gróf, *Reismann* Hermann, *Haas* Ignác, *Jármay* Márton, *Jármay* Andor, *Tóth* Miklós, *Stern* János, *Csorvássy* Miklós, *Szentmiklóssy* Sándor, *Fancsovics* Mátyás, *Friss* Sándor, *Zoltán* Sándor, *Burger* Pál, *Bodor* Zsigmond, *Weinberger* Samu, *Schwarz* Jakab, *Grósz* Jenő és *Pollák* József tenyészítéséből származó magyar szarvasmarhák. A *Dessueffy* testvérek tiszteletdíját *Szalánczy* Bertalannak ítélte a zsűri. A fősoroltak elismerő és dícsérő oklevelet nyertek. A kiállítás létrehozása *Liptay* Béla elnök és *Szalánczy* Bertalan alelnök, *Szabolcs* vármegye tekintélyesebb földbirtokosainak az érdeme, de igen nagy része van benne *Böjty* Imre oklevelés gazdának, a gazdakör titkárának is. Délben a kiállítási nagyvendéglőben negyyszáz terítékű banket volt. *Darányi* Ignác földművelésügyi és *Kossuth* Ferencz kereskedelmi minisztert táviratban üdvözölték. Este kilencz órakor nagy bál volt.

Gyapjujelentés. A márczius 17-iki londoni gyapjuakció megnyitása alkalmával az árak merinógyapjuknál 75%, durva kereszteseknél 10—15%-kal olcsóbban alakultak az utolsó februári aukciózárlattal szemben.

Tenyésszarvasmarha-vásár Temesváron. A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület e hó 19-én tartotta meg Temesváron a IV. tenyész-bika- és az I. tenyésszarvasmarha-vásárját. Felhajtott mintegy 200 drb. tenyészibika, 7 drb. tehén és 30 drb. üsző. Mintegy 80—90 drb. tenyészállat kelt el, melyeknek legnagyobb része községek számára lett beszerezve. A tenyészállatvásáron Temes vármegye új főispánja, *Hertelendy* Ferencz is megjelent s azt a jelenlevő gazdák kíséretében megtekintette. A bírálatot *Csik* Gyula gazdasági egyesületi alelnök elnöke alatt *Feiler* Alfréd állatorvos és *Zathureczky* Károly egyesületi titkár végezték. A díjazott állatok közt tulsúlyban volt az importált bonyhádi jóságok után nevelt bika és főleg ezt vásárolták a községek is. Tekintve azt, hogy a Bonyhád vidékéről importált jóságok Temes-

vár vidékén igen jól beválnak, az egyesület ezentul még nagyobb súlyt fog fektetni az import emelésére s evégből több kirándulást fog rendezni a Dunántulra és Svájcba.

Az Urlovasok Szövetkezetének lövőversenyéről a következő programot kaptuk. Alag. Első tavaszi meeting márczius 29., 31., április 2., 4., 5. Alag. Második tavaszi meeting április 19., 20., 22. Pozsony április 30., május 2. Alag. Nyári meeting június 14., 16., 18. Siófok július 4., 5. Tátralomnicz augusztus 2., 4., 6. Alag. Szeptemberi meeting szeptember 1., 3., 5., 6., 8. Alag. Novemberi meeting november 5., 7., 8. A közönség érdekében fölemlítjük, hogy a jegyek láthatólag viselendők.

Tejgazdasági irodalom. A Temesváron f. é. ápr. hó 11—30. *Wekerle* Sándor dr. miniszterelnök védnöksége és *Telbisz* Károly dr., Temesvár szab. kir. város polgármesterének elnöksége alatt rendezendő nemzetközi „Élelmészeti, háztartási és konyhaművészeti kiállítás”-on a tejgazdasági osztályra különös figyelmet fognak fordítani. Többek közt Temesvár szab. királyi város jövedéki hivala a tejgazdaságra vonatkozó összes irodalmi műveket, folyóiratokat, tejgazdasági iskolákra vonatkozó katalógusokat fogja kiállítani s a kiállításnak ez a része nagyon érdekesnek ígérkezik. Könyvkiadók, könyvkereskedések stb. erre vonatkozó kérdézősködései Temesvár szab. kir. város jövedéki hivatalához intézendők.

Gazdasági dátumok. Márczius 27. és 28. Díjazással egybekötött tenyészibikavásár Kassán.

Márczius 30-tól április 4-ig. Gyümölcsészeti tanfolyam Kolozsváron (m. kir. gazd. akadémia).

Márczius 31. Pinzgau tenyészibikavásár Eperjesen.

Április 1—2. Tenyészibika- és kanvásár Szombathelyen.

Április 8. Bikavásár és kiállítás Csikszeredán.

Április 21-től május 9-ig. Szőlőgazdasági kurzusok néptanítók részére a bihariószegi, tapolcazi, tarczali, ménesi, nagyenyedi vinczellériszoklakban.

Május 3—4. Lóvásár Érsekújváron.

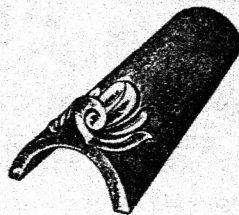
Gőzhajózási hírek. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság a személyszállítással összekötött menetrendszerű teherjártait a Tiszán a már közzétett menetrend szerint úgy indítja meg, hogy az első menet Szolnokról Csongrádra f. évi márczius hó 15-én, Csongrádról Szegedre és vissza f. évi márczius 16-án, Csongrádról Szolnokra pedig márczius 17-én lesz. Továbbá, hogy a kombinált hajózási és vasúti forgalomban 1904. évi augusztus 1-től érvényes I—III. és 1904. évi október 1-től érvényes IV. sz. kivételes díjszabások f. évi június 30-án hatályon kívül lépnek. Ez időpont után előreláthatólag új díjszabások fognak életbe lépni.

Ki akar kölcsönt? Aki birtokára jelzálogkölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez, Budapest, V., Géza-utca 2. szám (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokosokon segítsen, ezért kölcsönöket már 300 K.-tól kezdve ad. Aki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó törlesztéses kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőit ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor visszafizetheti. Parcellázásoknál az intézet minden tekintetben segít. Az intézet egy zérú levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

„A kontinens legmodernebb és legmunkaképesebb”

CZEMENTCSERÉPGÉPEI,

sajtói s aczélfarmái, mindenféle cze mentáru készítésére. Valódi cze mentfestékek közvetlen Angliából.

KRISHABER és BECK

műszaki vállalata

Budapest, V., Nádor-utca 14. sz.

Üzamban lévő telepek megtekintethők az ország minden részében

Nemzetközi gabonapiacz 1908 márczius 21-től 1908 márcz. 25-ig.

	Kelet	Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odesza	Határidő	Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago
		Effektiv árak											Határidős árak				
Buza	24	23 90	19 59	25 90	24 30	26 55	20 94	18 52	17 40	16 40	20 40	Április	23 44	18 60 ^a	24 64 ^a	21 24	—
	20	24 —	19 50	26 10	24 30	26 55	21 04	19 02	17 82	16 40	20 40	Május	19 70 ^a	18 40	24 28	21 53 ^a	16 36
Rozs	24	21 10	—	22 59	22 20	24 9	15 94	—	—	—	18 15	Április	21 04	—	23 08 ^a	16 16	—
	20	21 20	—	22 70	22 20	24 19	15 90	—	—	—	18 15	Május	17 24 ^a	—	23 60	16 16 ^a	—
Zab	24	16 60	—	17 30	16 30	21 53	—	—	—	—	—	Április	15 32	—	—	—	—
	20	16 60	—	17 40	16 30	21 53	—	—	—	—	—	Május	—	—	19 26	—	—
Tengeri	24	13 55	14 50	14 50	16 30	19 47	—	14 78	13 06	10 20	—	Április	—	—	17 1 ^a	—	—
	20	13 55	14 50	14 50	16 30	19 47	—	15 20	13 48	10 20	—	Május	13 32	14 46	17 76	—	—
Árpa	24	15 10	—	17 60	18 50	26 25	—	—	—	—	—	Április	—	—	17 1 ^a	—	—
	20	15 10	—	18 30	18 50	26 25	—	—	—	—	—	Május	13 42	14 46	17 76	—	—

Jegyzet: ¹a május—aug. ²) június. ³) július.
⁴) október.

NYILTÉR. *)

A Bőr- és Lithion-tartalmú, természetes és vasmentes

Salvator-forrás

Kitünő sikerrel használják vesébjáknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvényél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a Szinye-Lipóci Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfparkpart 8.

Jól tanuló gyermekeknek

HUSVÉTRA legszebb és legjobbjának ajándék

PÉTERFY bácsi MESÉI.

Székely mesék, 50 képpel } Színes kötetben, darabja
Csigány mesék, 41 képpel } 1 korona.
Virág mesék, 32 képpel } Megrendelhető posta-
Potlőn regék, 4 képpel } utalványon.

Cím: **PÉTERFY TAMÁS, Bpest, IX., Köztelek.**

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatözsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

Az időjárási viszonyok nem mondhatók elég kedvezőnek, napos meleg időre volna szükség, amivel szemben hideg esős havazások, fagyok fordulnak elő. Több helyről panasz érkezett, hogy a fagy akadályozza a tavaszi munkálatok folytatását. Bár a földművelésügyi miniszterium legutóbbi kimutatása a helyzetet kedvezőnek jelzi, az utóbb érkezett jelentések nem minden tekintetben igazolják a kimutatásnak erre vonatkozó adatait. A külföldi államokat illetőleg a Balkán vidékről elég jó hírek érkeznek, ugyanez mondható Törökországra is.

Olaszország északi vidékéről aggodalmakat táplálnak, ezzel szemben a délvidekről jobb jelentések érkeznek, Angliából és Franciaországtól jövő jelentések szintén eléggé kedvezőek. Németországban erősebb fagyok fordultak elő, azonban károkat ezek mindazonáltal nem okoztak. Ami az üzleti viszonyokat illeti, nagyobb mérvű változások a világpiacon a gabonaárakban legutóbb jelentésünk óta nem jutottak érvényre. A piacokon bő kínálatot idéztek elő az amerikai államok exportjai. Az angol piacokon szilárd volt az irányzat, a behozatal emelkedett. Franciaországban elég jók az időjárási viszonyok, az árak nem igen változtak.

Németországban rosszabbak az üzleti viszonyok. A mi a magyar és osztrák piacokat illeti, az árak a határidőpiacz áralakulásai szerint igazodnak. Közledek az áprilisi szállítási hónap, amidőn az egyes emegemenek kiegyenlítésre kerülnek. A mal-

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal a szerkesztőség felelősséget.

mok ami piacra kerül, szívesen vásárolják, készleteik csekélyek. A kínálat igen szűk korlátok között mozog. Vasuton alig érkezik valami. Legutóbbi jelentésünk óta kezdetben némely árcsökkenés következett be az árakban később azonban szilárdultak az árfolyamok.

Rozs iránt elszállítási czélokra nyilvánult jobb érdeklődés; árpában csekély üzletkötés történt.

Tengeri iránt jobb kereslet nyilvánult.

Zabban gyenge a forgalom. Az egyes gabonaneműk áraitól és az azokban végbement változásokról napilentésünkben számolunk be.

Napijelentés a gabonatözsdeiről.

1908 márczius 24

Határozottan jobb vételkedv mellett elkel ma 10,000 q. buza 20 fillérrel magasabb árakon.

Rozs szilárd és 21 korona árban talál állandó vevőkört a főváros paritásában; készletek fogyóban, konvenczió czélokra kereslet mutatkozik.

Árpában valamivel kelemesebb irányzat, jobb fajtákban kevesebb forgalom, etetési czélokra pedig élénkebb vételkedv.

Tengeri szilárd, állomásokon mérsékelt a kínálat, Kőbányán 14 koronát fizetnek.

Zab csekély forgalom, árak változatlanok és 15 80—16 40 K. között értékelhető ab Budapest.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78 k. 24 K. 30 f., 100 mm. 77 5 k. 24 K. 20 f., 100 mm. 78 k. 24 K. 20 f., 100 mm. 77 k. 24 K. 10 f., 500 mm. 76 k. 24 K. 15 f., 100 mm. 75 5 k. 23 K. 70 f.

Pestvidéki: 600 mm. 78 k. 24 K. 10 f., 200 mm. 78 k. 24 K. — f.

Dunai: 1805 mm. 76 k. 23 K. 60 f., 1710 mm. 76 k. 23 K. 60 f.

Felsőmagyarországi: 300 mm. 77 k. 23 K. 80 f., 200 mm. 76 k. 23 K. 60 f.

Raktárból: 350 mm. 78 k. 24 K. 10 f., 9 0 mm. 77 5 k. 24 K. 05 f., 1370 mm. 76 7 k. 23 K. 90 f., 2080 mm. 76 5 k. 24 K. — f., 1030 mm. 76 5 k. 24 K. 05 f., 1000 mm. 76 5 k. 23 K. 45 f., 1000 mm. 76 k. 23 K. 65 f.

Rozs: 109 mm. 20 K. 90 f., 100 mm. 20 K. 75 f. kpf. paritás.

Tengeri: 100 mm. 13 K. 20 f. kpf.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Buza áprilisra	23 60 K.
„ májusra	23 50 „
Rozs áprilisra	21 66 „
„ októberre	17 24 „
Tengeri májusra	13 40 „
Zab áprilisra	15 38 „
„ októberre	13 50 „

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1908. márczius hó 24-én. A székesfővárosi vásár-igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokotti községekből 185 szekér réti szóna, 37 szekér muhar, 10 szekér zsupszalma, 22 szekér alomszalma, 7 szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 7 szekér egyéb takarmány (lőhere, luczerna, — zabosbüköny, köles stb.), 700 zsák szecska. A forgalom lanyha.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti szóna 640—720, muhar 740—840, zsupszalma 600—640, alomszalma 480—520, takarmányszalma 450—480, — kéve tengeriszár —, egyéb takarmány 500—600, zabosbüköny 740—780, lőhere —, zöld luczerna —, köles —, sarju 620—680, szalmaszecska 600—680. Összes kocsiszám 265. Összes súly 318,000 kg.

Szeszüzet.

A szeszüzetben e hét elején a forgalom valamivel élénkebb volt és szilárdabb bécsi jegyzések folytán a kínált tétel-k tartott áron keltek el.

Elkelt finomított szesz adózva 162 K., adózatlanul 63 K. nagyban.

Élesztőszesz felsőmagyarországi szeszkereskedők által 161 50 K. adózva és adózatlanul 62 50 K. keit vásárolva nagyban.

Denaturált szesz változatlanul nagyban hordóval együtt 54 K. kelt el kötésre.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz 58 50 K.-ig volt ajánlva gyéreb vételkedv mellett.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 58—59 K. Bécsi jegyzés — K. kontingens nyersszeszért.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	53—	59—
Finomított szesz adózva	162—	62 50
„ adózatlan	63—	63 50
Élesztőszesz adózva	161 50	62—
„ adózatlan	62 50—	63—
Nyersszesz adózva	161—	61 50
Denaturált szesz	54—	54 25

Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

Liszt, őrlemény és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete erőtakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Liszt. A lisztüzet az elmúlt héten is csendes mederben mozgott. Készletek különösen sötét fajokban fogytán vannak, miután a tavaszi munkálatok megkezdésével egyrészt a fogyasztás szaporodott, másrészt pedig a malmok üzemredukciója folytán a termelés is kisebbedett.

A külföldi forgalom szünetel.

Heti lisztforgalom 74,982 q. volt.

A fővárosi malmok átlagos buzaliszt jegyzései 100 kg.-ként Budapesten, elegysúly tisztasulyként, zsákostul.

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ár K:	34—	33 60	33 20	32 80	32 40	32 —	31 —	29 40
		7 1/2	7 1/4	8				
		27 40	24 —	15 20				

Rozslisztárak:

Szám:	0.	O/I.	I.	WR.	II.	II/B.	III.
Ár K:	28 50	32 20	31 60	31 —	30 40	29 20	27 40

A korpa üzlet irányzata változatlan maradt, dacára a fogy szítás csökkenésnek, miután a malmok üzemeinek korlátozása folytán a készletek nem gyarapodhatnak.

Heti korpaforgalom 13,902 q volt. Az abrakakarmányzickek árai a következők voltak Budapesten szákkal, teljes vagonrakományok vételénél 100 kg.-ként.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Finom korpa prompt szállításra, Goromba, Finom korpa 1908. márcz-május száll., etc.

Élelmiszerek nagybani árai a központi vásáresarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. márczius 24-én

A húszlet élénk forgalom mellett árvisszaesés képét mutatja majd az összes fajtánál. Borjúhúsok sok áru érkezett vidékről. Vágott apró poulardok, nemkülönben vágott nőstény pulykák keresettek.

Mai árak:

Husneműk: vidéki marhahús hátulja 1'20-1'46 K., eleje 1'04-1'20 K., vidéki borjú bőrbő, hosszan méve, súlylevonás nélkül 0'80-1' K., helybeli borjúhús 0'86-0'2 K., sertéshús szalonnával 1'21-1'24 K., lehozott sertés 1'28-1'30 K., szalonna friss 1'24-1'32 K., szalonna sózott 1'16-1'20 K., szalonna füstölt 1'6-1'50 K., olvasztani való 1'24-1'28 K., háj 1'36-1'4 K., sertésszár 1'40-1'44 K. kg.-ként. Füstölt hús (vidéki) kg.-ja 1'20-1'50 K., hazai sonka 1'80-2 K., szalámi magyar 3'20-3'60 K., szalámi nyári 1'40-1'60 K., bárány pára K.-ig.

Vad: őz 0'-0'-0' K., szarvas 0'-0'-0' K., vaddisznó 0'90-1' K. kg.-ként egészben, nyúl nagy 0'-1' K., nyúl süldő 0'-0'-0' K., fogoly 0'-0'-0' K., fácán 0'-0'-0' K., erdei szalonna K., dámvad 0'-0'-0' K. kg.-ként. Fenyvesmadár kötegye 1'-1'20 K. Baromfifélék: élő rántani való csirke 2'60-3'20 K., stútni való 3'20-4' K., liba fiatal 0'-0'-0' K., kacsa sovány 4'-5' K., kacsa hizott 8'-9' K., lud hizott 12'-18' K., tyúk 4'40-5' K., pulyka 0'-0'-0' K., élő sovány liba K. páronként. Vágott szépen tisztított baromfi, hizott lud 1'0-1'60 K., hizott rucza 1'60-1'70 K., hizott pulyka 1'50-1'80 K., levestyúk 1'40-1'50 K., pulyka sovány 0'-0'-0' K. kg.-ként. Poulard 1'80-2 K., gyöngytyúk K. darabonként.

Tejtermékek: teavaj (centrifugált) I. 2'60-3' K., II. 2'40-2'60 K., főzõvaj (köpült) 1'8-2' K., tehénturó 30-40 fil. kg.-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállítunk.

Zöldesgélék: burgonya (vagonáru) sárga 5'40-6' K., rózsás 5'60-6'40 K., fehér 4'80-5' K., kifli 7'-8' K., sárgarépa 5'-6 K., petrezselyem 14-18 K., vöröshagyma makói 13'-5' K., vöröshagyma közönséges hazai 6'-8' K., fokhagyma 3'-40 K., káposzta 6'-8' K. 100 kg.-ként. Kalarábé 0'-0' K., 100 db spárga solo 0'-0' K., közep 0'-0' K., levestpárga 0'-0' K. kg.-ként. Zöldbab, hüvelyes 0'-0' K., kifejtett 0'-0' K., zöldborsó, hüvelyes 0'-0' K., kifejtett 0'-0' K., paradicsom 0'-0' K. 100 K. kg.-ként. Uborka salátának való 0'-0' K., ecetbe 0'-0' K., savanyviti 0'-0' K. 100 db-ként. Paraj 0'-0' K. kg.-ja.

Gyümölcsfélék: cseresznye és meggy 0'-0' K., sárgadinnye 0'-0' K. kg.-ként. Alma: elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathan, Törökbalint, batul stb.) 0'60-1', másodrendű 40-60, harmadrendű apró áru 34-40 K., körte elsőrendű 2'-2'40, másodrendű 6'-0'40 K. q.-ként. Dió I. 40-0, II. 30-40 K. 100 kg.-ként. Szőlő 1'60-1'40 K., finom 0'-0' K., chasselas 0'-0' K., szagos 0'-0' K. kilója.

Vegyesárak: Bor és szeszes ita-okat minőség szerint különféle áronként értékeljük. Méz 100 fil. kg.-ként. (A szövetkezet - mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője - minden mézértékesítés-üggyben is ad felvilágosítást.) Gyümölcsíz - filér kg.-ként. Gomba szárított 0'-0' K., szappan - fill., lencse (erdélyi) K., bab apró K., nagyzemű K., lencse K. 100 kg.-ként. Tojás: bácskai 69-70 K., erdélyi apróbb áru K. eredeti ládánként (1440 db).

Hideghus-vásár az Orczi-uti élelmi piacon 1908. év márczius hó 24. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 23

árus 39 drb sertést, 1 árus 4 drb süldőt, 200 kg. friss húst, 700 kg. füstölt húst, 800 kg. szalonnát, 500 kg. hajat

Videkről és pedig - drb sertést. Forgalom közepes. Árak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 140-176, süldőhús 1 kg. 168-180, füstölt sertéshús 1 kg. 140-150, szalonna zsirnak 1 kg. 128-140, füstölt szalonna 1 kg. 152-160 háj 1 kg. 140-148, disznózsír 1 kg. 152-160, kocsonyashús 80-120, füstölt sonka 1 kg. 188-200 fillérig.

Hideghus-vásár a Garai-ter élelmi piacon 1908. év márczius hó 24. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 64 árus 25 drb sertést, 2 árus 12 drb süldőt, 2500 kg. friss húst, 1300 kg. füstölt húst, 800 kg. szalonnát 400 kg. hajat.

Videkről és pedig összesen 138 drb sertést, 23 süldőt. Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 136-220, 1 q 120-124 K., süldőhús 1 kg. 160-200, füstölt sertéshús 1 kg. 160-200, szalonna zsirnak 1 kg. 132-136, füstölt szalonna 1 kg. 160-200, háj 1 kg. 140-148 disznózsír 1 kg. 152-156, kocsonyashús 1 kg. 76-90 füstölt sonka 1 kg. 180-220 fillérig.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizláló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 40% levonással vevő javára értendő.)

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Öreg nehéz (páronként 400 kg. felül fillérig), Öreg közép, Fialat nehéz, etc.

Bécsi szarvasmarhavásár. (Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1908 márczius hó 23

Table with 2 columns: Felhajtás összege and Minőség szerint. Items include Hizott marhában felhajtás, Csontozni való marhában felhajtás, etc.

Table with 2 columns: Származási hely szerint and Nem szerint. Items include Magyarországi, Galicz, Bukovinai, Osztrák tartományokból, etc.

Árak (100 kilogrammonként élősúlyban, koronaértékben fogyasztási adó nélkül.)

Table with 3 columns: I. rendű, II. rendű, III. rendű. Items include Magyar hizott ökör, Galicziai hizott ökör, Tarka hizott ökör, etc.

Irányzat: lanyha, prima ökör 2 kor-val, középmínőségű ökör 2-4 koronával olcsóbb. Bika és csontos marha 2-3 koronával olcsóbb.

Szerkesztői üzenetek.

T. L. Répceszemere. A földadó az ingatlan terbeli, azt tehát az ingatlan mindenkor tulajdonoson hajtják be, föltéve hát, hogy a kérdéses adónatrálék az illető ingatlan terhelő föladó, akkor azt ön köteles megfizetni, fennmaradván joga ahhoz, hogy viszont az eladóval szemben érvényesítse ezt a követelést.

B. B. A szerződés közötti szavaiból egészen világos hogy a bérlet lejarta után meg három hónapig csak a termények elhelyezésére szükséges helyiségeket használhatja s ahhoz nincs joga, hogy a szeszgyárban dolgoztasson

S. D. Ujlak. Kérdésének első része nem egész-n világos, nem tudjuk, azt akarja-e kérdezni, vajjon a megszerzéstől számítva mennyi idő alatt kell az oklevelet

honosítani egyáltalán vagy azt, milyen régen honosított oklevél kell ahhoz, hogy abszontista uradalmában valaki alkalmazható legyen, ez különben lényegtelen, mert az 190. évi XXVII. t.-cz. ilyen határidőket egyáltalán nem szab meg.

Cs. S. Hozzánk intézett levelében pé dával illusztrálja azt, hogy a közös legelő intézményének fenntartása Önök-nél az egyes tulajdonosok karával jár, eimon ja egyuttal, hogy ennek dacára az egyes birtokok nem egyeznek bele a közös legelő felosztásába. Mi elismerjük álláspontjának igaz voltát, de sajnálatunkra ebben a kérdésben tanácsos nem szolgálhatunk, mert a helyi viszonyokat nem ismerünk, nem vállalhatjuk a felelősséget esetleges tanácsunknak következményeiért.

G. Ö. Tessék elsősorban az illető állomásfőnöknél felszólítani a sánc betömése miatt és ha ez nem használ, írni az államvasutak igazgatóságának, hogy a sáncot állítsa helyre, mert különben ebből származó kárért a vasutat teszi felelőssé. Nem csalódnunk, ha azt hisszük, hogy felépése eredményel fog járni.

M. M. Mészla. A tőkekamatadót a kaució összege után ön megfizetni köteles. Köteles pedig azért, mert kétszeres megadóztatás esete nem forog fenn, a tőkekamatadót ugyanis a tőkés személyére és nem a kölcsöntökőre vetik ki s így ön a tőkekamatadó törlesztését azért nem követelheti, mert azt nem ön fizeti kétezer, hanem fiz-ti egyszer az, akitől ön vett fel kölcsönt. Igaz ugyan, hogy ha hitelezőjének ön a tőkekamatadót megteríti, akkor tulajdonképpen kétszer fizet, de az adóalany még sem ön mind a két esetben.

C. Gy. Ostffyasszonyfa. Nézetünk szerint ön köteles követ szállítani es ezen kötelezettsége alól nem menti az fel, hogy helyben volna téglá, mert a tulajdonosnak kétséskívül joga van kőből építtetni és a szerződésben nincs kikötve az, hogy ön csak a legközelebbi téglagyárból köteles téglát szállítani, hanem általában az építé-hez szükséges anyag fuvarozását vállalta magára. A tulajdonosnak még akkor is joga volna a 14 kilométernyire fekvő kőbányából való szállítást követelni, ha a helybeli téglagyár jó téglát gyártana. Kérdéséből azonban azt olvassunk ki, hogy a téglá nem megfelelő minőségű s ezért kíván a tulajdonos követ alkalmazni téglá helyett. Ha a dolog így áll, ez csak megerősíti fent elmondott véleményünket.

Sch R. Éresekujvár. A répaparmetezőgépet illetőleg tessék közvetlenül a selypi cukorgyár igazgatóságához fordulni felvi ágosításért.

P. U. Pusztapáka. Tessék elolvasni a lapunk f. évi 9. számában közzétett 53. sz. kérdésre adott feleletet, amelyből kiténik, hogy orbáncz ellen a malac-okat röviddel a levál-ertes után a legczélseztűbb beoitatni.

F. T. Nyirbogát Zöldugár alatt mindig zölden kaszált szálastakarmányt értendő, e helyett tehát az annyira szaroló takarmányv-pát vetni nem szabad.

S. A. Pusztapaaj. A 170. sz. kérdéstevő czime Pakocs Imre, Peterréve.

Advertisement for Meinl Gyula Budapest, featuring an image of a sailing ship and text: Meinl Gyula Budapest, K. Kossuth Lajos utczal. Kávé behozatal, téa behozatal, kakaó és csokoládé.

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK
ÚJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE.
WOHANKA-FÉLE JAVÍTOTT

ECKENDORFI, MAM, MUTH, OBERNDORFI
 TENYÉSZTÉSE VEGETÁRIUM ALAPJÁN.
 NAGY TÁPANYAG-TARTALOM ÉS TÖMEGTERMELÉS
 SZAVATOLÁS MELLETT

WOHANKA ÉS TÁRSÁBUDAPEST,
 V. VÁCI-KÖRÚT 76.

HELLER MÓR, BPEST.

Mindennemű

OLAJPOGÁCSÁK

valamint répaszelet, korpá s egyéb erőtá-
 karmányok legolcsóbb árakon kaphatók

Mezőgazdasági Áruhitelbanknál
 Budapest, V., Báthory-utca 5. sz.

Gróf Karátsanyi Camillo uradalmak titkárja, gróf ur ő méltósága elhalála-
 zása folytán állást keres, mint

uradalmi titkár, számtartó vagy erdőkezelő.

Az illető 38 éves, nős, bírja a magyar, német s a tót nyelvet, összes
 irodai teendőiben jártas, mérlegépes gazdasági könyvelő s különösen nagy
 gyakorlata van az erdő kihasználásában s értékesítésében, hosszabb ideig nagy
 gőzfűrészt vezetett önállóan.

Jelenlegi állásában 3 nagy uradalom felügyelete s ellenőrzésével volt meg-
 bízva s bár nehéz viszonyok között, de okmányszerűleg kimutatható legjobb
 eredménnyel működött. Szíves megkeresések dr. Gyarmati Viktor uradalmi
 ügyvéd urhoz Budapest, V., Dorottya-utca 8. szám alá keretnek. 467

Eladó tejcsarnok - berendezés.

A Zalaszentőti Tejszövetkezet felszámolás folytán összes beren-
 dezését f. évi április hó 1-én nyilvános árverésen a többet ígérő-
 nek el fogja adni.

A berendezés áll: teljesen jó állapotban levő „Globe“ kézihajtó
 separatorból, 350 liter óránkénti főzőképeséssel, összes edé-
 nyek, kazán, vajköpü vagyuró, szóval összes kellekekkel. Ezen-
 kívül szivó és nyomó kutberendezés, vízvezeték és tartálylyal.

Mindez megtekinthető **Lázár Miksa ur** helyiségében, Zala-
 szántón. **A felszámoló bizottság.**

475

Eladó tenyész bikák és kosok!

Tisztavérű, tuberkulinra nem reagált, elsőrendű minőségű
 simmenthali tenyész bikák és nagytestű rambouilletti 1—2
 éves kosok a szabadkai földművesiskola gazdaságá-
 ban eladók. Bővebb értesítést nyújt az iskola igazgató-
 sága, Palics-fürdő. Posta, távirat, vasut helyben. 435

Eredeti Kirsche-féle

„IDEAL“ takarmányrépamag

a Deutsche Landwirtschaftliche Gesellschaft által
 rendezett takarmányrépa-termesztési versenyen — „ezüst érem“-mel
 lett kitüntetve. Előnyei:

legnagyobb terméshozam,
legmagasabb tápérték-tartalom,
nagy tartósság, legkönnyebb kieszedés.

Vegyvi vizsgálat cukor- és szárazanyag-tartalomra saját laboratóriumában

1905—14,000
 1906—18,000 elit anyarépáról.
 1907—24,000

Vezérképviselőség és főraktár Magyarország és társországai részére:

DUKES és HERZOG Galgóc és Budapest,
 Váci-körút 74.
 műtrágya-erőtakarmány és magvak irodája.
 „Ideal“ takarmányrépamag megrende kető még:
 Mühle Vilmos, Temesvár. Kontsek Géza, Debreczen.

Bérletet keresek

2—3000 hold nagyságban, az
 ország dunántúli részében, közel
 vasúthoz. 1909 majusi átvétel, el,
 esetleg korábban is. 463

Czim a kiadóhivatalban.

**RESCH sodronykerítésfonó Ipar-
 telepe BACS, Bácska** készíti sod-
 ronnykerítés-
 ke minden méretben tartó sodronyokra
 tövisekkel felerősítve. Sodro ykeri-
 tésfonóképeket gazdaságok és ipa-
 rosok részére. Költségvetési, fonatmintái és képes árlapokat
 ingyen küldök. Magról nevelt akácok 2—10 cm erős-
 ségben és akác, gleditschia élővénycsemétek, valamint Ripária
 szőlővesszők nagyobb mennyiségben kaphatók. 456

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, KÜLSŐ VÁCI-UT 80.

A m. kir. államvasutak-gépgyára gépeinek eladása. Mindennemű gazdasági gépek.

Csereüzletek kötetnek. *

Jól javított cséplőgépezetek. *

Gépjavitások elítogatásnak. *

Szőlőoltványok dus gyökerű erős példányok hiányok pótlására vagy új ültetésekhez. K-szlet még 80,000 drb. **Borfajok** Erdei, Olasz Rizling, piros Bakar, Kövidinka, Nemes Kadarka, Oportó, Mézesfehér és bőtermő borfajok vegyesen **Csemegefajok** Passatutti, Ezeréves, Pirosgyöngy, Fehérgyöngy, Muscat Ottonel, Génuai zamatos és csemegekülönlegességek vegyesen.

Árjegyzékek ingyen küldetnek.

Gleditschia Koronatóvis, Krisztustóvis vagy Tüskelapényfa. Élőnövénynek legathatlanabb óriástóvisű, rajta sem ember, sem állat, még apró malacok sem hatolhatnak át. Ezer csemete elég 50 méter hosszú kerítés örökítéséhez. Kétféves erős csemete ára ezzenként 12 korona. Különösen válogatott földfeletti része méternél magasabb, nagy kifejtett tóvisű ezre 18 korona. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott, nyomtatott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek ingyen. Magva 5 kg. 6 kor., 10 kg. 10 korona.

Delaware borból egy üveg kostoló csomagolva egy korona. Cím:

Nagy Gábor Nagykágya, u. posta Kóly.

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

főfeladatát tözi ki a beltérjesebb és az eddiginél hasznosabb gazdálkodás előmozdítását a gyakorlati szaktanácsadás útján.

Kidolgozza az okserű gazdasági berendezés alapjait szolgáló üzemszabványt. Elvállalja a gazdaságok állandó felügyeletét és ezek üzemi ellenőrzését. Tanácsot ad a gazdasági számviteli könyvek berendezésénél, vezetésénél és azok lezárásánál. Elvállalja a gazdaság számvitelének felülvizsgálását vagy állandó ellenőrzését. Elvégzi a gazdaság számadatainak elkönyvesítését, időszaki jelentések alapján. Évi zárlatokat és jövedelmezőségi számításokat elkészít. Tanácsot ad birtokbérbeadásnál, valamint mezőgazdasági pénz- és hiteligények kérdésében. Gazdasági ügyekben jogi tanácsot szolgáltat és vitás ügyekben a választott szakbírói díjat elvállalja. Birtok és mindenemű mezőgazdasági értékecsékeket végeztet. A bejelentett eladó és bérbeadó birtokokat törzkönyvileg nyilvántartja.

Gazdatisztek és egyéb képzetesebb gazd. személyzetet keresnek nyilvántart.

Adóügyekben szakvéleményeket ad, az adókönyvek alapján felülvizsgálja az adó helyes kivételét és tulfizetés esetén az összeg visszatérítését kieszközli. Adóelengedések ügyében utbaigazítással szolgál.

Nyilvántartásra bejelentetett:

Eladó birtok: 543 m. hold Zalában, vasútállomás a birtokon szeszgyárral, téglavetessel, csementárnyaggyárral, iparvágány s mértéggel, urilakkal, bármikor átvehető. Esetleg bérbeadó. Tulajdonos: Zathureszky, Túrje. 1598

187 m. hold pilliscsabai vonalon, fővárostól 39 km.-re, 4 község között, orvos, gyógytúr Nyergesújfalun, Dunától 10 p. Tejgazdasággal, sertésenyésztéssel, 8 h. szőlővel, csürrökkel magtrakkal, 2 nagy pinczével, 5 szobás lakás üveges, zárt verandával. 455

200 m. hold sik fekvésű I. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megtelelellé g. épületekkel. 3349

370 m. hold Sáros m. gyében, melyből 310 hold erdő, ari lakással és 5 hold disztertel, köves ut mentén. 3743

100 kat. hold körüli I. o. bicskai föld, 15 percznyire a vasútállomástól, jó utakkal, a Ferenczcsatornától 3 percznyire, urilak és gyümölcsösökkel. 3851

500 m. hold Szatmár megyében, vasútállomástól 2 km.-re, kényelmes urilakkal. 4129

1015 kat. hold Erdélyben a Tisza és vasut mentén, köves uttal, egészben avagy csakis egy körülből 500 holdas része, gazdasági épületekkel. 4130

608 kat. hold Erdélyben, vasutól 7 kilométerre, épülő vasut helyben, 40 kat. hold dohányengedéllyel, kelő lak- és gazdasági épületekkel. 4261

Tomcsavár határában, a várostól 2 kilométernyire, 211 m. h. kiterjedésű birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, cselédházakkal, 150 darab marhára való istállóval, nagy kukorica-görével, eladó. A birtok talaja a legjobb minőségű föld, az egész **primissima klasszú kert talaj,** egy a legintenzívebb művelésre, mint tejgazdaságra kiválóan alkalmas. A vételt megkönnyíti a birtokon levő nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös törlesztés kölcsön. 4601

280 m. hold Budapesttől fővonalon gyorsra 1/4 óra, vasútállomástól műton 4 km.-re, megtelelellé gazdasági épületekkel, vízvezetékkel, csinos kis parkban urilakkal, 60 m. h. erdővel, 4750

400 m. hold J.-N.-K.-Szolnok megyében, várostól 5 km. kelő gazdasági épületekkel és lakóházzal, 150 hold őszi vetéssel, 230 drb rambouillet és fésűs keresztű szőlővel, 4701

588 hold Nógrád m.-ben, miből 400 h. szántó, 54 h. rét, 5 h. kert. 1 1/2 h. szőlő, 20 h. legelő, 90 h. erdő, a többi rész major, udvar és ut. Vasútállomástól 5 km.-re. Tejjes felszereléssel 400,000 korona. Esetleg bérbe is kivehető. 5640

384 hold szőlőnek való, egyenes felelletű, vasut közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészben vagy kisebb részletekben is eladó. 5477

1000 m. hold Hont megyében, ebből kb. 800 m. hold szántó, 10 hold rét, 80 hold erdő és 100 hold legelő, 8 hold fiatal, nemes gyümölcsös. A birtok egy darabban fekszik, jó és elegendő épülettel felszerelve, tehermentes, saját kezelés alatt áll. Esetleg bérbeadó. 6320

3000 m. h. Fejér megyében, kitünő talaj elegendő, szilárd anyagból épült gazd. épületekkel. 6

2488 hold, 50 hold termőgyümölcsösökkel Erdélyben, saját kezelés alatt levő birtok, megfelelő számú kúttal, 10 szobás kastélyal, szeszgyár és finomító, jó munkásviszonyok. Ára felszerelés nélkül 600,000 K. Amortizációs teher 200,000 K. Esetleg bérbe adó. 6402

290 hold Szilágymegyében, vasútállomástól 7 km. Fele részben szántó, fele részben legelő és kaszáló. Dohánytermelési engedéllyel. Kereskedelmi növények termesztésére és tehénüzemre alkalmas. Kézzel fizetési feltételek. 54

200 hold, vasútállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy együtt az egész terület eladó. 1061

555 hold Budapesttől 1 órára, 31 h. termő szőlővel, 6 h. gyümölcsösökkel. Parkban 5 szobás urilak. 40 h. dohányengedély. Jókabban levő kelő számú gazdasági épületek. Ára teljes felszereléssel és vetéssel 305,000 K. 1335

Emeltes kastély 25 hold földdel a Balaton mellett szép park. Ára 75.000 K. 1198

Birtokvétel: 200 m. hold birtok 30-40 km.-nyire a fővárostól. 455

400-500 m. holdak jó minőségű birtok, jó ut mentén, vasutól nem távol, családoknál való tágas és egészséges lakással, árnyas kerttel. 7

Kiseb birtok, szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasútállomáshoz közel, lehetőleg fővonalon. 8

400-1000 h. birtok, melynek nagy része vágható erdő. 2916

1000 holdig cserébe fővárosi, azért, egy tulajdonoson erdőből álló, Hont, Nógrád, Örmög, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok. 567

2-300 hold birtok, jó lakással és gazd. épületekkel, város és vasut közelében. 3950

200 holdas birtok urilakkal, lehetőleg Kecskemét vidéken. 3982

10-15000 hold erdőbirtok az ország északnyugati részén. 9

2000 hold elsőrendű talajú birtok, cukorrépa vidéken, vasútállomás közelében, szép kastélyal és parkkal, Bécsből legfeljebb 6 órányira. 5215

800-1200 m. hold birtok, kelő gazdasági épületekkel felszerelve, megfelelő lakóházzal. 456

200 hold jó talajú birtok, részben erdővel, kastély és parkkal, közel a vasúthoz. 5216

250-300 m. hold főváros vagy vidéki nagyobb városokhoz közel épületekkel, jó lakóházzal, tehermentes vagy olcsó amortizációs kölcsönrel. 12/ii

3-400 hold egytagban legalább 5 szobás lakással, vasutól legfeljebb 1 1/2 órányira jó uton. Lehet az egész birtok erdő. 12

800-1000 holdig jó földek és épületekkel, instrukcióval. A lakóház faluban vagy város közelében legyen. 79

Bérbeadó birtok: 490 m. hold Abauj megyében 7 km. a vasutól, országot mellett, 7 szobás udvarházzal, kelő gazdasági épületekkel. 5003

Birtokbérlet kerestetik: 180-200 m. h., amely kereskedelmi növények termesztésére alkalmas és rajta tejgazdaság üzemel. 2530

800-1500 h. Erdélyben vasúthoz közel, jó urilakkal és gazdasági épületekkel, rét és legelővel. 496

Ezekon kívül nyilvántartjuk a visszavándorlók letelepítésére alkalmas birtokokat és bérlőszövetkezetek alakításánál közbenjárunk a Magyar Gazdászövetségénél.

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket

AZ OMGE. ÜZEMOSZTALYA.

Ujdonság! Most jelent meg!

JEGYZÉK NAPLÓ

Baromfitenyésztők részére

Irta és összeállította: **Kövy József**

Ára 3 korona 60 fillér, mely összegnek előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a „Patria” részv.-társaság gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám (Köztelek).

Földhaszonbéri hirdetés.

Az egri főkapitán kegyurasága alatt álló egervári javadalmas prépostságnak Borsod vármegyében, Novaj község határában fekvő földbirtoka, 1909. évi január 1-től számított tíz egymásutáni évre, írásba foglalt zárt ajánlat melletti versenytárgyaláson ismét haszonbérbe adatik.

Nevezett földbirtok, katasztrális holdakat számítva, 1331.741 holdat tesz ki, melyek művelési ágak szerint a következőleg oszlanak meg: Szántóföld 841.1400. Kert 0.1076. Rét 47.910. Legelő 422.636. Földadó alá nem eső terület 18.1519 hold.

A bérbirtok egyrészt Egertől 1 óra, másrészt pedig Mezőkövesdtől 3/4 óra távolban fekszik s ugy megfelelő tisztalakkal, valamint gazdasági épületekkel is el van látva, melyek kevés kivétellel a prépostság tulajdonát képezik és e mellett a birtok, a nevezett városokhoz közelségénél fogva, igen alkalmas tejgazdaság berendezésére, mely a gazdaságban jelenleg is folyamatban van.

Bérleni szándékozók felhivatnak, hogy zárt ajánlatukat, melyben a megajánlott bérösszeg számmal és betűvel is kiirandó s nemkülönben az is kijelentendő, hogy az ajánlatot beadó, az óvadéki összeget a szerződés aláírásakor akár készpénzben, akár pedig óvadékképes papirokban kész letenni, folyó évi április 9-ig Egerbe, Busa Ádám főkapitáni középonti tisztartó címére küldjék be, kinél a bérletre vonatkozó egyéb felvilágosítások is megadatnak.

Kelt Egerben, 1908. évi márczius 21.

Az egri főkapitán középonti tisztartósága.

A Bonod szagát hos sulyu 5 K. (Elege 2-50 K. c A Bonod talanítás csomag be 2 K. csor készpénz

FOD Budapest

Eladó

A mikosdi importált magonyafajokból bér állomás. 1908 tavasz mennyiségbe magas kem vörös szint. **Industrie** czéla nagy resett fehér zési czéla a korán érő, s P. Krüger faj ugy etke **Eigenheim** korai, sárga **Kinos** faj eredeti mag talommal, mag husu, korai. küldése mell **Uradaim** in

Tanulm

Haz Irta: Saz Elősz 39 ábráva (Bér

Ezen fontos tenyészet a legjobb ut bérni tenyész azok érdeke fejezetre osz many a bérni III. A tenyész vezérlovek a

Megrendel sági Budapest

egy az Elő származó 6 elevátor hető Teme Beszerzési alulított cz

Elad

10,00 9 cm. küllő, Franc Wertheim

CSODÁS!

A Bonodor folyadék a legbiztosabb árnyékszék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. **Elegysulyu 5 kg. csomag bérmentve 7-50 K.** (Elegendő 1 évré.) **1 kg. próbacsomag 2-50 K. csomagolással, szállítás nélkül.** A Bonodor por vízeldek azonnali szagtalanítására kitűnő szer. 5 kilós postacsomag bérmentve 7 K., 1 kilós próbacsomag 2 K. csomagolással, szállítás nélkül. Szétküldés készpénzért vagy utánvéttel. Számos elismerőlevél.

Vezérképviselő:

FODOR FERENCZ

Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H.

Eladó peronoszpora-mentes burgonya.

A mikosdi uradalom eladásra bocsátja az alanti, importált mag után termelt, kézzel válogatott burgonyafajtákat, métermázsánként 7 koronáért ab Zalabér állomás, vevő által frankó állítandó zsákokban, 1908 tavasszal szállítva, 200 kilogrammos legkisebb mennyiségben. **Professor Märker:** fehér husu, magas keményítőtartalma, bőtermő. **Wolffmann:** vörös színű, nagyon keresett faj ipari célokra. **Industrie:** sárga husu, ugy étkezési, mint ipari célra nagyon alkalmas faj. **Up to date:** igen keresett fehér husu burgonya, nagyon bőtermő, étkezési célra a bécsi piacon nagyon keresett. **Cymbal:** korán érő, sárga husu, bőtermő étkezési faj. **Ascher. P. Krüger és Weisse-Königin:** mindhárom faj ugy étkezési, mint ipari célra nagyon alkalmas. **Eigenheimer, Avenir:** Hollandi tenyésztések, korai, sárga husu; továbbá az ismert **Magyar-Kincs** fajtát, mely 1906-ban Agnellitől hozott eredeti mag termése, bőtermő, magas keményítőtartalommal, ugyszintén **Agnelli Pannóniája**, sárga husu, korai. Előjegyzéseket a vételár 20%-ának bevétele mellett elfogadjuk.

Uradalmi Intézőség Mikosdpuszta, per Zalabér. 213

Tanulmány a berni szarvasmarháról.

Hazai berni tenyészetek ismertetése.

Irtá: Sacci dr. Kukuljevič József m. k. állatorvos.

Előszóval ellátta: Monostori Károly.

39 ábrával. Ára: 2 korona.

(Bérmentes küldéssel 2 korona 10 fill.)

Ezen fontos forrásmunka, a hazánkban lévő berni tenyészeteket ismerteti s így vásárló gazdáknak a legjobb útmutatással szolgál. Összesen 19 tenyésztő berni tenyészetét ismerteti és 39 képen mutatja be azok érdekességeit és szebb egyedeit. A könyv négy fejezetre oszlik a következő tartalommal: I. Tanulmány a berni szarvasmarháról. II. Történelmi áttekintés. III. A tenyészetek ismertetése. IV. Visszapillantás és vezérelvek a berniek tenyésztése terén a jövőre nézve.

Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Nagyobb uradalmi bérletet

keresek lehetőleg Nyitra, Pozsony megyékben, esetleg máshol vasutállomás és országut közelében, lehetőleg szeszgyárral. 369

Czima kiadóhivatalban.

Az erdélyi római kath. Státus nagyalmási uradalmában

70 drb egyéves átvészelt mangalicza südő eladó. Ebből 28 db magnak való kocza és 42 darab herélt.

Értekezhetni az uradalom intézőségénél Nagyalmás, Kolozs vm. 472

Gróf Tisza István radványi gazdaságában

bonyhád-simmenthali keresztezésű 1½ éves bikák eladók.

Czím: Tisza-Radvány, u. p. Cséffa, Bihar megye. 430

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

„ Gyümölcsfa „

legjobb nemesített fajalma és körte magas és törpetörzsű eladása megkezdődött. Mérsékelt árak. Magastörzsű 2-3 éves, drbja 50 fillér. Törpe 2-3 éves, drbja 60 fillér. Tököl vasuti állomáshoz szállítva. 100 drb felüli megrendelésnél csomagolás ingyen, azon alul önköltség lesz felszámítva. Megrendelhető Csepelszigeti kertészetnél, Hermanmajor (u. p. Tököl). 485

Vetésre

530 méter magas, rideg vidékről **nyári buza** (veres szakállas) 100 kilogrammonként 25 korona, Raabs helybeli vasuti állomástól. Zsákok önköltségén. Ugyanitt kapható korai zab, búkköny, lóbab, misling. 483

Herrschaft Grossau, bei Raabs, Niederösterreich.

Most jelent meg

A MAGYAR GAZDASÁGI SZAKIRODALOM KÖNYVJEGYZÉKE 1908.

Kiadja a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám. Kívánatra ingyen küldjük.

Eladó

egy az Első Magyar Gazdasági Répgyár Részv.-Társaság budapesti műhelyéből származó 6 lóerejű **gőzcséplő** (magánjáró) **cséplőszekrénnyel és szalma-elevátorral**; a gép 2½ éves, teljes jó karban van és bármikor megtekinthető Temes megyében fekvő Pányova községében özv. Csernovits urnónél. Beszerzési ár 17,500 korona, eladási ár 10,000 korona; értesítések kéretnek alulírott címére: **Gyika Imre ügyvéd, Temesvár.** 431

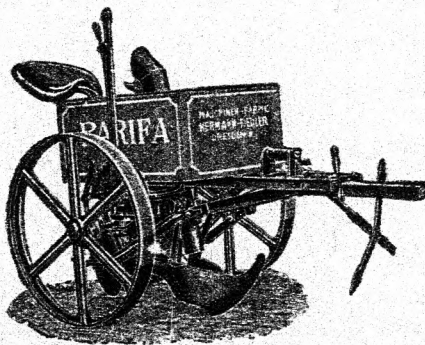
Eladó bognárszerszámfa.

10,000 búkkfa-kerékkel kinagyolva, mérete 60 cm. hosszú, 9 cm. vastag, 13 cm. széles, darabja 30 fillér. 2000 cserfaküllő, mérete 53 cm. hosszú, 4 cm. vastag, 7 cm. széles, Francziavágás vasutállomásra szállítva. Ajánlatok kéretnek

Wertheimer Pál diósi bér gazdasága, posta Francziavágás. 469

Kitűnő burgonyatermést

ér el, ha burgonyáit a mi híres s minden burgonya-termesztő gazdának legmelegebben ajánlható

„PARIFA”

burgonyaültető és takarógépünkkel ülteti.

Elsőrendű bizonyítványok. Kérjen árjegyzéket ingyen és bérmentve. 464

Deutsche Metall-Fräs- und Stanzwerke Maschinenfabrik, HERMANN FIEDLER, G. m. b. H. Dresden-K.

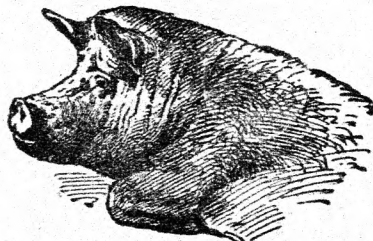
Tömeges írtés következtében elősvény csemetéimből ajánlok
„Gleditschia“ „Maclura“
 ezre 5 korona :: ezre 16 korona ::
 Elsőrendű minőség! 50,000 vételnél 10% engedménnyel.
 Czim: Novothny Miklós faiskolatulajdonos Rákóczi falván,
 (Szolnok mellett). 402

Párisi világkiállítás 1900. „GRAND PRIX“

Kwizda-féle SERTÉSPOR

Étrendi szer a hizás el segítésére.
 Kis doboz K 1-20, nagy doboz K 2-40

Kwizda-féle SERTÉSPOR
 csak a mellékelt védjeggyel valódi. — Képes árjegyzékek ingyen
 és bérmentve. — Főraktár: Török József gyógyszerháza, Budapest,
 Király-utca 12. szám és Andrásy-ut 26. s. á. 4365/III

Gróf Zichy Aladár ur öngym. sárszentmiklósi gazdaságában,
 Sárbogárd vasutállomás, **eladó**

33 drb fiatal fehér jármosökör

igen jó kondícióban; azonnali vétel esetén is az ökrök
 maradhatnak márczius végéig. Kérdések vagy kocsik miatt
 uradalmi intézőség, posta Sár-Szent-Miklós tessék fordulni. 408

Gazdasági könyvviteli
 nyomtatványokat //
 levélpapírokat //
 borítékokat és egyéb

nyomdai munkákat

jutányosan és csinos
 kivitelben készít //

„PÁTRIA“
 IROD. VÁLLALAT
 ÉS NYOMDAI R.-T.

BUDAPEST
 IX., ÜLLŐI-UT 25. SZ.

Költségvetéssel kész-
 séggel szolgálunk. //

:: Haszonbérbe kiadó ::

egy motorüzemű, 3 millió évi munkaképességgel, nagyjövőjű
 téglá- és cserépgyár, esetleg ezzel együtt 500 hold föld-
 birtok. Érdeklődők írjanak a következő címre: 479

Mósa Ferencz, Maroscsapó.

A Mezőgazdasági Ipar-Részvénytársaság
 kaposvári béruradalma eladásra bocsát 10
 darab 1½—2 éves

tenyészbikát,

tenyésztési célra kiválóan alkalmas, szép, kifejlett, tenyész-
 képes apaállatot, melyek telivér szimmentáli apától és
 bonyhádi anyától származnak.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt a

béruradalom kaposvári igazgatósága. 480

Törlesztéses kölcsönökét földbirtokokra 100,000 koronától feljebb,
 a pénzügyminisztérium szakértője ál-
 tal a helyszínen megállapított **valóságos érték** 2/3-ig eszközöl a legkedvezőbb
 feltételek mellett az e téren a legjobb eredményeket elért alantit cég. Első-
 rendű ajánlatok ismert nagybirtokosoktól. Minden kéredezésközlésre megbízható
 felvilágosítás díjmentesen nyújtatik. Előleges megbeszélés végett a cég egyik
 beltagja kívánatra saját költségünkön utazik a kölcsönt felvenni öhajtó birtokos
 urakhoz. Szükséges okmányok: telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv. Czim:
FRANKL ADOLF banküzlete Budapest, Eötvös-utca 19. szám.
 (Eötvös-udvar) saját ház, Telefon 25-40.

Életbe lépett az

ÚJ CSELÉDTÖRVÉNY

mely a gazda és gazdasági cseléd kö-
 zötti jogviszony szabályozásáról szól.

Jegyzetekkel és magya-
 rázatokkal ellátta: **Dr. VANTSÓ GYULA.**

**Második, A végrehajtási rendeletekkel bővített ki-
 kiadás.**

Ára füzve 2 kor., kötve 2 kor. 60 fillér.

Megrendelésnél sziveskedjék postautalványon **2 korona 10 fillért,**
 illetve **2 korona 70 fillért** előre beküldeni, hogy a törvényt azonnal
 bérmentve megküldhessük.

Az új cselédtörvény a cselédlakások építéséről, illetve megfelelő átalakítá-
 sáról is intézkedik, fontos tehát minden gazdára nézve a következő szak-
 munka beszerzése:

Gazdasági munkás- és cselédlakások

Összeállította: A magy. kir. földművelésügyi minisztérium
 gazdasági műszaki hivatala az O M G E. közreműködésével.

Tartalmaz 50 épülettervet, minden tervhez teljes költségvetést és építő-
 anyag előirányzatot.

A mű 3 részből áll. Az első a cselédházak terveit, a második a vándor-
 munkások tanyáit, a harmadik rész a cselédházakhoz szükséges mosó- és
 sütőházak, ólak és árnyékszékak terveit foglalja magában.

Bolti ára 10.— korona.

**„PÁTRIA“ r.-t. gazdasági szak-
 könyvkereskedés**
 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25. szám.

HIRDETMÉNY.

Eladásra kerül nagy mennyiségben első osztályú **sima és gyökeres Riparia Portalis, Vitis Solonia és Rupestris Monticola alanyvessző**. Továbbá ily alanyokon készült első osztályú **gyökeres fásoltvány** a legkitünőbb csemege- és borfajokban; ugyszintén **sima és gyökeres hazai szőlővessző**.
Fajtisztaságért kezeséget vállalunk.

Badacsony-szentgyörgyhegyi szőlőoltványtelep, Tapolca, Zala megye. 226

1500 mm. „Märker hagyma“ magburgonya,

melyből magyar holdanként 103 q termett 22.7 átlag keményítőtartalommal a 5 kor. métermázsánkénti egységárban, válogatott minőségben ab vágújhelyi állomás eladó. A burgonya a magyarvári magvizsgáló állomás bizonylata szerint peronoszpóra és filloxeramentes. **Csejthei és császtókóci gazdaság Csejthe.**

19288. számhoz.

Birtokbérbeadási hirdetés.

Melyszerint ezennel közhírré tételük, hogy a Tolna vármegyében. Németkeér község határában, egymáshoz közel, egy 97.96/1600 holdas és egy 456.1151/1600 holdas tágban fekvő, a kellő gazdasági épületekkel részben már felszerelt, részben az uradalom által még pótlólag felszerelendő egyetem alapítványi „Nagy- és Kis-magyarlós“ nevezetű földbirtok, mely mivelési ágazatok szerinti felosztásában:

Belsőségben	6.59/1600 holdat,
Kertben	0.1149/1600 "
Szántóföldekben	508.516/1600 "
Kaszáló- és legelőkben	32.396/1600 "
Erdőben	2.1462/1600 "
Adómentesekben	3.885/1600 "

Összesen tehát: 553.1247/1600 hold földterületet foglal magában.

1908. évi október hó 1-től kezdve, 1920. évi szeptember hó 30-ig terjedő 12 évi időtartamra írásbeli zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalás útján haszonbérbe fog adatni.

Az írásbeli zárt ajánlatok, melyek egy koronás bélyeggel, nemkülönbén bármely kir. adóhivatalnál, vagy a kir. közalapítványi központi pénztárnál (Budapest, vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium) készpénzben, avagy magyar állampapírokban leteendő 3000 korona bánatpénzről, az illető pénztár által kiállított hivatalos nyugtákkal ellátandók és melyekben a „Haszonbérleti és versenytárgyalási feltételek“ ismerete és elfogadása kifejezetten kijelentendő s melyek borítékain feltűnő módon jelzendő, hogy a „Németkeéri egyetem alapítványi birtok bérletére“ tételnek, folyó 1908. évi április hó 22-én délelőtti 11 órájáig a vallás- és közoktatásügyi miniszterium segédhivatali főigazgató-helyettesénél (V. kerület, Hold-utca 16. szám, földszint) annyiával is inkább pontosan nyújtandók be, mivel később benyújtandó vagy beérkezendő, nemkülönbén a feltételektől eltérő és a bánatpénz letételét igazoló hivatalos nyugta csatolása nélkül beadott ajánlatok nem fognak figyelembevételni.

A „Haszonbérleti és versenytárgyalási feltételek“ időközben, vasárnapok kivételével, a hivatalos délelőtti órák alatt Budapesten, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium segédhivatali helyettes igazgatójánál vagy Szekszárdon, az ottani kir. közalapítványi felügyelő-ségnél tekinthetők be, de utóbbi hivataltól 5 korona költségösszeg beküldése ellenében meg is szerezhetők.

A beérkezett írásbeli zárt ajánlatok a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium IX-ik ügyosztályában (Budapest, V. ker., Vadász-utca 33. sz. III. emelet) 1908. évi április hó 22-én déli 12 órákor nyilvánosan fognak felbontatni, mely ténykedésnél az ajánlattevők személyesen jelen is lehetnek.

Budapest, 1908 márczius hó 9-én.

484

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

GŐZEKE Acetylen-lámpák.

Éjjeli szántásoknál gőzekékre különösen alkalmasak, mert nap-pali fényt adnak.

Automobil-lámpák.

Kézi-, kocsi-, spritzbogen-, pózna-, asztali-, udvari-, kerti-, istálló-

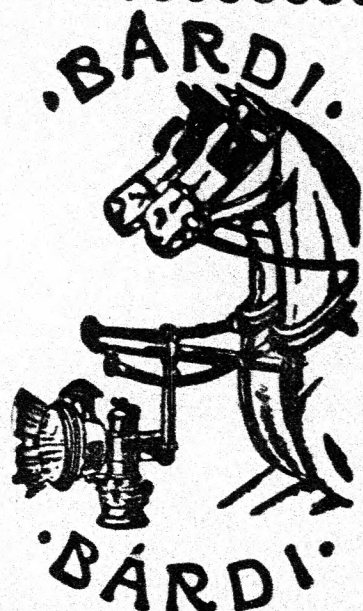
Acetylen-lámpák.**BÁRDI JÓZSEF**

Budapest, VI., Mozsár-utca 9. sz.,

Füvárosi Orfeum mellett.

Telefon 4100. Sürgőnyelv: Pneumatik.

Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

Most jelent meg!

A mezőgazdasági kémiai technologia alapelvei

Írta: KOSUTÁNY TAMÁS.

81 rajzzal.

Ára 9 korona.

Tartalma: Keményítőgyártás. Burgonyakeményítő-gyártás. Buzakeményítő-készítés. Tengerikeményítő-készítés. Rizskeményítő-készítés. Dextrin-gyártás. Glükózgyártás. Répaczkorgyártás. Tejczukorgyártás. Az erjesztésen alapuló ipar. Borászat. Sörfőzés. Szeszgyártás. Szeszgyártás lisztes anyagokból. Czukortartalmú anyagok feldolgozása. Az erjesztés. A lepárlás. Sajtott élesztőgyártás. Kenyérszítés. Ecetgyártás. Olajgyártás és a zsírok feldolgozása. Szappangyártás. Tej- és tejtermékek készítése. A lefőlés. A vaj-készítés. A vaj és zsírok pótlószerei. Sajtkészítés.

Megrendelhető a „PÁTRIA“ részv.-társaság gazdasági szak-könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Birtokbérlet.

Alulírott igazgatóság haszonbérbe adja a **gömörmegyei baloghvári hitbizományi uradalomhoz** tartozó s Rimaszécs vasúti állomás közelében fekvő

rimaszécsi gazdaságot

mintegy **4800 magyar hold kiterjedésben** egy bérlet keretében a **folyó évi október hó elsejétől kezdődő tizenkét egymásután következő évre.**

A bérletre vonatkozó szerződés a hercegi főintézőségél Rimaszécsen megtekinthető.

Ajánlatok — szóbeli vagy írásbeli megelőző tárgyalások kizárásával — **folyó évi április hó huszadikáig bezárólag alulírott igazgatósághoz kéretnek**, bérbeadó azonban fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül a felajánlott haszonbérre — szabadon választhat, bérbeadás pedig csak megfelelő ajánlat esetén jöhet létre. Közvetítők kizártnak és nem díjaztatnak. A bérbeadó ingatlanok csak az alulírott igazgatóság által kívánatra kiállított megtekintési engedéllyel tekinthetők meg.

Fülöp Szász-Coburg-Gothal herceg Ő Fensége
Gazdasági Igazgatósága
Pusztavacs (Pest megye).

(U.ánnyomás nem díjaztatik.)

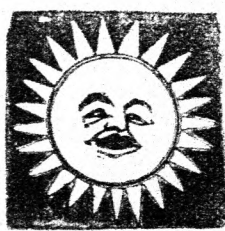
455

Remek szép duppani
vetőmagzabot

ajánl métermázasánként 20 koronáért ab Bánffyújnyad vető zsákjaiban, dr. gróf Bánffy Miklós zentelkei gazdasága. Kívánatra mintát küld Nagy Sándor intéző, Zentelke, u. p. Bánffyújnyad, 3500

Magyar gyártmány,
„ERŐ”
takarmányliszt-különlegesség.

Fejlődésben levő és hizó állatoknak megbecsülhetetlen takarmány. 50% protein tartalomért keszség.
Erőteljesebb, hatóanyagokban dúsabb takarmány mincson.
Minden állatfaj 3—4 nap alatt megszokja és előszeretettel fogyasztja.
Legajánlatosabb hizó ökröknek, hizó sertéseknek, növendékállatoknak és baromfiaknak.
Tejelő tehéneknek nem való, mert azok túlgyorsan elhízhatnak.
Kérjen ajánlatot, 5 kg.-os mintaküldemény 4 korona ellenében bérmentve küldetük.
Megrendeléseket elfogad
Brummel Gyula
Budapest, VIII.,
Ludoviceum-u. 4. 410

KELTETŐGÉPEK
díjtalanul próbára. Keltetőgépek a legjobbak és legolcsóbbak. Keltetőgépek sok száz kitűnő bizonyítvány és ajánlatok egész Auszria és Magyarországából, melyek bárkinék díjtalanul megküldetnek. Keltetőgépek tyúk-, liba-, fogoly-, fácán- és kacsofejűkhez. Keltetőgépek részletesre. Keltetőgépek szabadalmazva Ausztriában és Magyarországon. — Egyedüli készítője G. Mücke, Reichenberg 2. szám, bei Wien. — Ezen szakmában egyedüli gyárt. 690

Fiedler János
lenfonógyára
Komárom
vesz
nyers lenkórót
szál-nyeréshez, valamint kaszált és géppel csépezt lenszalmát, tetszés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernai) orosz lenmagot.

Préselt
buzaszalmát és zabszalmát

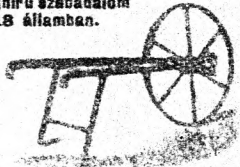
szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban

Ehrenreich Béla
Bajmok (Bácska). 6808

Mezőgazdasági kereskedelemtan.

Írta: **KROLOPP HUGO.**
Ezen, mezőgazdasági szakirodalomunkban hiányt pótló mű hivatalos arra, hogy, a gyakorlati gazdát a gazdasági termények és termékek beszerzési és értékesítési módjaival megismertesse.
Bolti ára 10.— kor.
Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

Világhírű szabdalom 18 államban.

Stádel-Torkos földmérő-taliga
kapható

Stádel gépgyárban, Győrött
SZŐLŐOLTVÁNYOK
hiányok pótlására; 2 éves dus gyökérrel, zöldoltással készíte ezre 100 forint. Telepítésre gyökeres zöldoltvány ezre 80 forint. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 forint. ::
FÁSOLTVÁNYOK:
Gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szép-ségihibával, eredési biztossítással ezre 45 forint. ::
Mind Riparia Portallara oltva a következő fajokban:
FEHÉR BORFAJOK:
Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézesfehér, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánáti Rizling. ::
VÖRÖS BORFAJOK:
Nagyburgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramon. ::
CSEMEGEFAJOK:
Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb.
Sima Rip. Port. I. o. 10 frt.
" " " II. " 5
Gyök. " " I. " 10
" " " II. " 10
" 2 éves gyökérű 18
Hazai nemes vesszők sima 10 kor., gyökeres 30 kor. a fenti fajokból. ::
Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. ::
Tavaszi szállításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni. ::
Székely I. József Gyógyós,
Szent-Urban-Templom.

Piros köles vetőmag

kapható a bábolnai m. kir. állami ménesbirtok igazgatójánál és pedig Early Sunrise, Richter Imperator, Geheimrath Thiel, Amerikai óriás fajtákból 100 kg.-ként 4 korona 10 filléért, Magyar kincs fajtából pedig 4 korona 20 filléért, vevő zsákjaiban waggonba berakva a nagyigmándi vasúti állomáson. 460/b

Tejgazdaság. Kézikönyv gyakorlati gazdák és tejszövetkezetek részére. Írták: Sierbán János és dr. Koerfer István. Vásonkötésben K 5.20 előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

LEGYEK
konyhából, kamrából, mézsárzékából, istállóból, vágóhidról biztosan elűzetnek, ha a falakat

LEGY-BONODORRAL
meszeljük. Legjobb már kora tavasszal. — Egy kiló elegendő 25 □-méterre, 5 kg. leírással 6 kor. franco utánvétellel. Megrendelhető **FODOR FERENCZNEL**
Budapest, VIII.,
Kisfaludy-utca 40/H.
Számos elismerőlevél. 287

!! Ujdonság !!
A hazai szövetkezeti gabonarakarok.
Írta: Dr. Horváth János, az Országos Központi Hítel-szövetkezet aligazgatója.
Magtári rajzlapokkal.
3-ik kiadás.
Ára bérmentes küldéssel 2 korona 10 fillér.
Megrendelhető a
„PÁTRIA” r.-társ. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladó vető-burgonya.
800 métermáza fajtisza Professor Wohltman, Silezia és hasonfajú bőtermő, teljesen egészséges, gyári és élelmezési célra alkalmas. Kézrel válogatva, vevő bérmentes zsákjaiban, Cabuna állomásra szállítva 4 kor. mm.-ként. Ajánlatok intézendők Herczeg Schaumburg Lippe uradalom igazgatósághoz, Virevicia. 3842

Fajtisza vetőburgonya

kapható a bábolnai m. kir. állami ménesbirtok igazgatójánál és pedig Early Sunrise, Richter Imperator, Geheimrath Thiel, Amerikai óriás fajtákból 100 kg.-ként 4 korona 10 filléért, Magyar kincs fajtából pedig 4 korona 20 filléért, vevő zsákjaiban waggonba berakva a nagyigmándi vasúti állomáson. Legkisebb eladó mennyiség tíz métermáza. 460/a

Magyar nők szakácskönyve

Saját tapasztalatai után összegyűjtötte és szerkesztette

Szopori Nagy Jolán
Ára 4 kor. —

Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

A ló és tenyésztése. 600
14 műmellettel. 3-ik kiadás. Írták Kovácsy Béla és Monostori Károly. Ára félre 12 kor., tartós kötötésben 15 kor. Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladó vetőmagzab.

A rakosdi uradalom eladásra bocsátja az alanti eredeti utántermésű vetőmagzabot, métermáza: német 21 koronával ab Zalabér állomás, vevő által franco állítan 40 zsákban, 1908 tavasszal sz. állítva. **Duppai, Milton, Ligovó, Loutowitz.** Előjegyzéseket a vételár 20%-ának beküldése mellett elfogad: **Uradaiml intézőség, Mikosd-puszta, per Zalabér.** 207

A Herrmann-féle gazdasági rendszer és tengertermelési mód ismertetése. Írta: Gyárfás József. 1.70 K előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX. Üllői-ut 25.

Vétel

Burgonyát veszek és eladok minden fajban, vető, étkezési és gyári burgonyát, a vevő vagy eladó állomásától. Kérdezőkérések vagy ajánlatok kéretnek Pollák L. burgonya exporteur, Bonyhád. 307

Keresek megvételre
készpénzfizetés mellett egy szép, rendezett, házilag kezelt és felszerelt 300—600 holdig terjedő

birtokot.

Feltételek: Város és vasut közelsége, jó minőségű buzatermő talaj, kert, megfelelő urilak, teljes körben levő gazdasági épületek. — Szíves ajánlatok **Velenozel Zsigmondhoz, Budapest, VII., Izabella-utca 8. sz. kéretnek.** 478

Bérlet

300—400 holdas bérlet keresek azonnali vagy aratás utáni átvétellel. Győr, Fehér, Pest, Nógrád, Heves megyében. Czim a kiadóhivatalban, választélyeg ellenében. 3647

Bérletátadás: 2000—2600 kat. holdas bérletimket teljes felszereléssel, állatállományval, őszi—tavaszi vetéssel, kedvező feltételek mellett május hóban, esetleg azonnal átadjuk. Czim a kiadóhivatalban. 3481

Bérletet keresek 200—250 mázsa gyarholdas szántófölddel, város vagy fővonal mellett, azonnali vagy későbbi átvételre. Czim a kiadóhivatalban. 3701

O. exo. báró STUMMER ÁGOSTON urad. főintézősége
TAVARNOK u. p. NAGYTAPOLCSÁNY elad, amíg a készlet tart:

Hanna vetőárpat (első utánvetés)	18:50 K-ért
Vetőbükköny	16:50 K-ért
100 kg.-ként zsák nélkül a nagytapolcsányi állomásra szállítva.	
Magastörzsű almacesemete	drbja 60 fillér
Magastörzsű körtecesemete	drbja 80 fillér
Magastörzsű cseresznyecemete	drbja 80 fillér
Törpetörzsű alma, körte és szilva facsemetét, valamint almakordonokat a legkülönbélebb és legjobb fajtákban, drbját 1 K-ért.	
Yorkshire tenyészanyagot és pedig anyát 1:20—1:90 kor.-ért kg-ként élősulyban, választási malacokat darabját 20.— kor.-ért.	

KALISÓK
nevezetesen **kainit, kalitrágyázó, szén-savas mész** stb. szállítására ajánlközik:
F. GROBE & Co., BERLIN W. 9. Abteilung Kalisalze und Düngemittel. 476
KÉPVISELŐ:
REICH ADOLF, BUDAPEST, VI., Csengeri-utca 78. szám.

TAKARMÁNYOZÁSTAN
Írta: **Cselkó István**, a magyaróvári gazd. akad. tanára.
KELLNER új alapot adott a takarmányozástannak s azzal egyszerűbbé, de mindamellelt megbízhatóbbá tette, mint aminő volt eddig. A két alap közötti különbség az, hogy míg a régi tisztán csak a takarmányok emészthető összetételére támaszkodott, addig az új a táphatásból indul ki, mely nem áll szoros viszonyban az emészthető összetétellel, mert az emésztés munkája s az emésztőcsatornában végbemenő bakteriumműködés elvonja az emészthető anyagoknak egy részét attól, hogy táphatást fejtsenek ki, ami különféle takarmányoknál eltérő mértékben történik. A táphatás egységes kifejezésére a keményítőértéket választotta **KELLNER**, mely tehát nem más, mint a takarmány hasznavehető energiájának azon viszonya, mely közte és a keményítő hasznavehető energiája között létezik. **KELLNER** új elmélete kötelességévé tette az **OMGE.** könyvkiadó-vállalatának, hogy oly takarmányozástant adjon a gazdaközönség kezébe, mely ezen az alapon van megírva, egyébként pedig hazai viszonyainkhoz alkalmazkodik. Ára vásonkötésben 10 korona.
Megrendelhető a „PÁTRIA” részv.-társaság gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám (Körtelek).

Mangalicza
tenyésztő-koczkák kaphatók a bábolnai m. kir. állami ménestől igazgatóságánál és pedig 10 drb 1 1/2 éves számfeletti bebogatótt tenyész-kocza 130 korona és 50 drb számfeletti egy éves tenyész-kocza 110 korona darabonkénti árban.

Bonyhádi faj
okör- és fészborjúkat 1-2-3 éves korban, továbbá hízásra vagy jármóba való tarka oköröket, ugyiszintén hasas vagy friss fejűs teheneket a legújabbosabb árban egyezség szerint három hónapos szállítással vállalunk.
Nolzer Antal, Dombóvár Tolna megye.

FARAGÓ ADOLF
szarvasmarha-, juh- és sertés-ágyúrók
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 32. sz.
Telefon 78-85.
Elfogadja a tisztelt gazdaközönség megbízását hízott, hizalmi való és növények szarvasmarhák, fejűs tehének, juhek és sertések adás-vételének közvetítésére.
Sikeres elintézés!
Díjtalan felvilágosítás.

Erdélyi Kereskedelmi Társaság
Fodor és Társai
megbízásokat elfogadnak jármos okörök, tinók, sertések, juhek, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelőség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetítik.
Czím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.
Telefon 311. 424

Eladó amerikai ügő-estők 2 és 3 évesek, továbbá egy 4 éves, apjuk Falkland, rekordja 1 perc 23 másodperc kilométerre, több nyertes ivadékkal Chermel György ménésében Tömördön, Vas megye, posta helyben, Szombathely mellett. 3635

Muraközi hidegvérű (nor) Igás tenyész-lovak

és tenyészmenek vásárlásánál közvetlen a tenyésztőtől, segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. Elsőrendű referenciák rendelkezésre állnak!

Czímam:
Idősb Heinrich Mór
lóvásárló ügynöksége
Csáktornya (Muraköz)
Sürgönczim:
Heinrich Senior,
Csáktornya. 572

A németürü béggazdaság hazai és külföldi juhászaitban tenyésztők vannak eladó. Czím: Hencz Ödön és Ferencz, Németürü, posta: Andocs, Somogy m. 3665

Bonyhádi friss fejűs-tehének és tenyész-bikák jutányos áron kaphatók minden héten kedden, szerdán és csütörtöki napokon. Istálló Kispesten, Üllői-ut 24.
Telefon: Kispeszt 1.
Levél- és sürgönczim:
Flaschner Sándor
4743 tehénkereskedő
Bpest, Ferencz-körtut 40.

Vegyesek
Zöldsejtesztrókák
nélkülözhetetlen utmutatást nyújt a „Könyvhakerti növénytermesztés” című könyv. 90 fillért bérmentesen küldi a szerző: Németh József állami kertész-tanító Orosháza. 3614

Gőzekeberszántást:
Fowler-féle 20 HP kétrend-szerű gőzekémmel igen méltányos ár mellett azonnal vagy későbbre elvállalok. Szőlőrigózást sekély és mély szántást, gruberózást, tuskóirtást. Megkeresések intézendők.

GRÜNWALD LAJOS
uradalmi intézőségéhez,
Daruvár. 3590

Birtokos, valamint gazdasági vezetőket, akik kérések ingyen a „Vulkan” acéllámpa közlönyt, melyben fontos tudósítás van egy minden gazdaságban nélkülözhetetlen szerszámról. Czím: „Vulkan” kiadóhivatala Devecser. 3602

Eladás

Alkalmi zongoravétel
Eszterházy Schwegler Korn-Wirtl Nivaló mesterék gyűjteménye 200 forinttól feljebb. Fia: 100 frt, új zongora, vagy plantás 200 frttől feljebb, minden árban. Zongorák, díszlámpák, szakkönyvek, stb. árak a közzétett munkák Alkalmi zongorák és orgonák eladó. Czím: **HEMÉNYI MIHÁLY** a Magyar Kir. Zeneakadémia szaktitka, BUDAPEST, VI., Király-utca 55. 5471

Gödöllőn közvelen a vasut és szép árnyas liget mellett 4 bérház eladó. Egyik ház 4 szép szoba, hozzávaló összes melléképületek, parkított udvar elkönvített gazdasági udvarból áll. Ugyiszet a másik bérház a kászal, melyek évi bére 1100 korona, szinten eladó. Bővebb értesítés „Ház” jelleg alatt a kiadóhivatalban nyérhető.

A baromfiaknak nevelése
és járványos betegségeiknek sikeres gyógyítása. Irt: Zsaryáni Márton Ilka. Ár: 1.- K. Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésben, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Tökmag. Sok éven át általánosan sikeresen neveltek Indiái Mammut és vörös chinai kereszteséből származó vetőmag nálam kapható. Terménye kiválóan eltartható és bőtermő, kilója 3 korona. Tarnai Bertalan föld. Apostag, Pest megye. Megrendelésim kérem e hirdetésre hivatkozni. 3616

Eladó szőlőkör nagyobb mennyiségben hasított és gömbölyű, 130-200 cm. nagyságban. Bővebb felvilágosítást nyújt a Kisterenői uradalom, Kisterenén 3648

A szőlő trágyázása. Ballay Jenő. Felvilágosítást díjazásra érdemesített munka. Ára bérmentesen küldésel 2-10 K. Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésben, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Sárga Orpington keltetőfaj darabja 60 fill. Pekingsi kacsatörök darabja 40 fill. Misesfai gazdaság, u. p. Kapornok, Izala megye. 3641

Keoskeméten a gyümölcsfákat előtt mástól származó károsító-olajjal szakszerűen kezeltem. Keoskeméti különként 64 fillért szállít Mayer Zoltán Keoskemét. 3646

Az Alföld mezőgazdasági viszonyainak reformja. Az O.M.G.E. megbízásából Irt: Cserháti Sándor. Ára bérmentesen küldésel 1-10 K. Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésben, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Remek malomüzlet eladói. Modern berendezésű, olcsó üzemű, 150 méterháza magasságú malmal (vámmentes és üzeti) Budapest-zimonyi vasúti fővonal mellett, az ország legjobb buzaüldékén. A malom listjéi kitünő hírnévnek örvendenek, amit a malom termékei mind jól eladható. Ajánlatok Molnár Ferenc és Társaságára. Czím: Fül, (Bács-Bodrog m.) kéretek. 3536

Talajismeret. Irt: Cserháti Sándor. 4-20 K. előleges beküldése ellenében bérmentesen szállítja a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladó elsőrendű szép három-éves, gyökere, saját termésű, fajtisza Portalis, Solonis vagy Rupestris, hiányok pótlására. Ezre 45, száza 5 koronáért Czím: Buday Gyula ügyvéd, Debreczen. 3597

Csemete eladás. Mezel kopasz szil 2 éves, ezre 15 korona, 10 000 drb 140 korona. Amerikai szil 2 éves, ezre 18 korona, 10 000 drb 160 korona. Faragó Bélánál Zalaegerszegen. Főirjegyzék ingyen és bérmentesen. 3618

Malomeladás. Gőmör m. jó forgalmu pontján egy gőzmalom eladó vízi joggal együtt, de jelenleg 10 lóerjű gőzmotor hajtja, 1 kő és egy hengerpárral, amely géplakatos- és kovácsműhelyre is be van rendezve, mindenféle szerszámmal, anyag eszközökkel is. Szép lakás, melléképületekkel, 1418 Cj-31 jó földdel, szép gyümölcsösökkel hozzá és egy kihasználható meleg forrással. Czím: a kiadóhivatalban. 3534

A sertéshizlalás különös tekintettel a sertésvetésre. Irt: Bacter György. 2-10 K. előleges beküldése ellenében bérmentesen szállítja a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Homoki szőlőkör eladás. A Duna és vasúti állomás mellett egy szép és jól jövedelmező homoki szőlőgazdaság eladó, melyből 23 h. szőlő, a többi legelő, rét és szántóföld, összesen 70 h. 1000 Cj-31-vel, lakóházak, istálló, nagy prés- és helyi berendezéssel. Eladást ár 60 000 korona. Czím: a kiadóhivatalban. 3577

Hirdetmény. Akácsonmeté 60-70 czeni magas, ezrenként 7 frt, 70-80 czeni magas 3-50 frt, 2 éves akácsonmeté 150 czeni magas, ezrenként 6 frt, 2 éves, 1 méter magas, ezrenként 5 frt. Gleditsia élősövény, 2 éves, 120 cm. magas, ezrenként 6 frt, 2 éves, 1 méter magas, ezrenként 5 frt, legjobb minőségben, díjmentes csomagolás és a tisztelt vásárló feladás mellett, aközöttől kisebb és nagyobb mennyiségben, évi és tavaszi szállítással kapható. Százeczen felül megrendelésnél 5% kedvezmény. Dobos Imre főszerkesztő Tiszalókon, Szabolcs m. 6856

Javaslatok az alföldi gazdálkodás javítására. Irt: Forster Géza. Ára bérmentesen küldésel 2-10 K. Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésben, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Dinnyemagvak. A nyári kiállításán állami aranyéremmel kitüntetett, exportra is alkalmas, legkisebb Togo Adami, Bellegarde, Margit és Orange Kantaloupek, Róza, Muskotály, grás és sárga husu Turkesztánok, sárga és zöld husu Ananász, Marsovszky és a Pósa-féle vörös husu görögdinnyemagvak adagonként 30 fillért szállít. Pósa-féle export-dinnyetelep Budapest, I. ker., Budafoki-ut 48. szám. 3629

Allatgyógyászat. Kézilönyv külső és belső betegségeinek felismeréséről és gyógyításáról. 100 recepttel és 100 ábrával. Irt: Kiválóan alkalmas Károly. 4-30 K. előleges beküldése ellenében bérmentesen szállítja a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Sparaggyökér, korai argentin, tenyész, gyökere, hajtó, nyírt, két és hároméves, száza 180-220-260 fillér, ezre 16-20-24 korona. Csomagolás önköltségén. Utánvételrel szállítja Irmakert Nagykanizsa. 3619

Ismeri békérmő „Lapusnyaki” magtengeri cső közepéről morzsolva 100 kilonként 24 kor., géppel morzsolva 16 kor. Sültésvényes homokba nem való. Lapusnyaki Uradalom, posta Hunyadodra. 3575

Eladó fenyőfa-csemetek, diszfák, diszbokrok Székely Péter falkoljában Tiszazugon, Heves megye. Alföldre kiválóan alkalmas **ketefenyő,** virginalis boróka (Juniperus). Árjegyzék kívánatra megküldetik. 3583

Eladó körülbelül 30 000 akác-csemete 2 éves, 1-90-12 koronás kivételesen árban Tapolcazi állomáshoz szállítva. Ecséri szőlőgazdaság, Balaton-Révfülp. 3672

Szálta s takarmánynövények termesztése. 94 ábrával. Irták: Szilassy Zoltán és Grábner Emil. Vásonkötésben. 10-30 K. előleges beküldése ellenében bérmentesen szállítja a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Géptulajdonosok figyelmébe ajánlom világhírű öreke-rostalm. Megrendelhető Bencsik Pál, Tisza-Alpár. 3691

150 drb sorfának is alkalmas, 2 m. magas törzsű, átültetett, sötétbarna, ropogós gyümölcsű **eszesznye-oltvány** eladó. Ára vasútra feladva 1 K 50 f. dronként, de 10 drbon átul nem szállítok. Czím: Kováts Géza gazdasága, Abauj-násád, u. p. Hernádszándy. 3686

Márker-féle szőlőgyári magas keményítőtartalmú és bő hozamú vetőbogyókból több waggott eladó Fuchs József drabóczi (Nyitra vm.) gazdaságánál. Ára öt korona métermészenként Drabóczi kiterőn rinfusa vagy vevő zsákjában berakva és átvéve. 3685

Eladók 1 és 2 éves nemes **rózsaoltványok** 30-200 centiméter magasságig, legszebb és legújabb fajok Thea, Remontant, Hybrid, Noisette, Crimton, Rambler stb. 25-60 krajczár, nagyság és fajszínt, az állomás utánvétel. Nagyobb vételnél kedvezményes ár. Szaradokpuszti gazdaság, Hevesm. 3678

A juhtenyésztés múlt és jelen irányairól. Irt: Dr. Rodiczky Jenő 3-20 K. előleges beküldése ellenében bérmentesen szállítja a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Badacsonyi 1907-iki termés Rizling és Bridai zöld cca 30 hl. eladó méltóságos gróf Somassich Antal badacsonyi pinceszéből. Ára hektoliterenként 90 korona. Eladás 100 literől feljebb, kisebb tételekben is. Előjegyzés az uradalmi intézőség Ormánd, u. p. Komáraváros (Zala m.) fogad el. 3681

Sima szőlővessző (európai) kiváló bor- és csemegefajokban kapható öv. Szalay Imréné gazdaságában Balaton-Lellén. Bővebb értesítést nyújt Urógy István gazdasági Balaton-Lelle, Somogy megye. 3574

Uj cselédtörvény. A gazda család közötti jogviszony szabályozásáról szóló törvény. Jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátta dr. Vános Gyula. 2-20 K. előleges beküldése ellenében bérmentesen szállítja a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Szalmakötél-fonógép, külföldi legjobb gyártmány. Rapid kutszerkezet Mátrai gyárból, mindkettő alig használt, mérsékelt áron eladó. Ney Mór kasznár, Lepsény. 3629

Nikola községbe Szatmár mellett kertészeti czúra is alkalmas, 50 hold első minőségű hirtori lakóház és tanyával eladó. A birtok közvetlen a falu alatt fekszik. Vasut és posta helyben. Jegyző. 3693

Emdeni fajtisza Indojás drbja egy koronáért kapható Gyarmathy Gyulánál Uriban, Pest vmegyé. 3695

Clayton & Shuttleworth-féle 8 lóerjű gőzcseplőgarantúra, szerszámok, fűrés, szivattyú, ponyvákai dusan felszerelve, mely olyan jó karban van, hogy még a legkisebb javítást nem igényel, mérsékelt áron eladó, esetleg kisebb gépeit benzinmotorral kicseréltem. Levinstein Gyula bérő, Kővágóórs, Zala m., v. á.: Tapolca vagy Boglár. 3690

Ajánlok vetési célokra: Kölest 8 frtért, Nyulzapukát 75 frtért, Lóherét 55 frtért Balassagyarmati vasútállomáshoz szállítva. Felsenburg Ödön Balassagyarmat 3692

Gyakortalt tejgazdaság. Kézi könyv kisgazdák és tejszövetkezetek számára. Irták dr. Korfer István és Sierbán János. 2-20 K. előleges beküldése ellenében bérmentesen küldi a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Putyi magtengerit, mely nálunk úgy legkorábbi beérés miatt bőtermésűre kitünően bevált, ajánlok fajtisza minőségben, a csővek közepéről morzsolva, métermészenként 20 koronáért. Aprószemű fehér, igen nagyra növő csalánmegtengerit, melyből kat. holdankint 60 kg. bőségesen elég, 25 koronáért métermészenként ab rudat állomás levő zsákjában. Polákovits Mátyas gazdasága Rudna, Torontálm. 3688

Eladó bérház!
Budapest (IX.), Mester-u. 12. sz.) a Ferencz-körtut közelében, 175 m. Villamos megálló. Felvilágosítással ugyanott a háztulajnos szolgál. — Ügynekek kizárva.

Szepességi kárpáti fenyőborovicska, valódi, legfinomabb, régi, gyógyerejű, különlegesség, egyike a legérettebb italoknak, kitünő szer gyomoraj ellen, hathatós étvágyerjesztő és gyomorerősítő, a vesék működésére erőteljes kedvező hatás. Nemcsak Magyarországon és más európai államokban, hanem Amerikában is a legjobb hírnévnek örvend. Fosta korszaka bérmentesen, utánvétel mellett 9 kor. 50 fillér. **Ganovszky Gusztáv** fenyőborovicska-gőzfőzetársaság, Szepessombát (Szepes m.) 166

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

A szőlőbetegségek: **peronoszpóra, lisztharmat, rókafenyőbetegség, sárzsg, sűrű és fekete rothadás** leküzdésére, valamint a károsító állati élősködők: a **szőlőmolyok, szőlőgömböly, kendermagbogar, levéltetvek, botkák, pörcök** és **hernyók** kártevőinek megakadályozására a legnelegebben ajánlhatók a

SCHLOESING THEOFIL,

Franciaország hírneves és tudós gazdasági vegyész utasításai szerint a marsellei Schloesing gyárakban előállított, az egész világon elterjedt és használt **kiváló hatáson elnyegző álló vedelőzsel** szerke. m. Schloesing bordó pora, Pyralionja, lecsapott kénpora és annak elegyei. Figyelem! A burgonya gyűrűbetegsége elleni **védekezésre, talajfertőtlenítésre, hergnyó** és más a gazdasági szakkönyvkereskedésben és lecsapott szer: Schloesing lecsapott nikotinos kénpora.

Vezérképviselet a magyar birodalom területére:

Frankl Adolf
bankháza Budapest, VI., Eötvös-u. 19.
(Saját ház):
Telefon: 25-40.

Árjajánlattal és kimerítő felvilágosítással készséggel szolgálunk. **Árjegyzék és prospektus ingyen és bérmentve! 457**

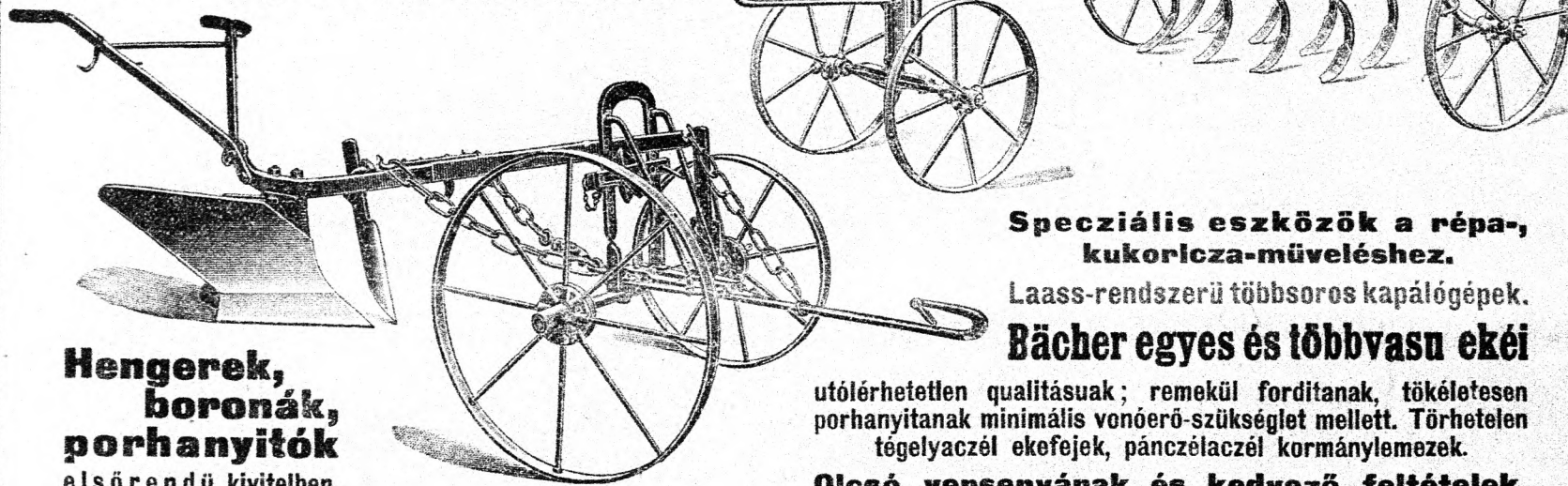
Most jelent meg!
Andrássovich Géza:
Házinyultenyésztés és értékesítés
harmadik, tetemesen bővített kiadása.
Számos művészi képpel és egy műmelléklettel.
Ára bérmentesen küldésel 2 kor. 20 f.
Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésben, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

A tavaszi talajelőkészítés legczélyszerűbb eszköze a RUGALMAS FOGU KULTIVÁTOR

mélyjáratszabályozó - emeltyüvel.

Több ezer darab legnagyobb megalégedésre használatban.

Modern talaj- és rétművelő eszközök.

Hengerek, boronák, porhanyítók elsőrendű kivitelben.

Specziális eszközök a répa-, kukorica-műveléshez.

Laass-rendszerű többsoros kapálógépek.

Bächer egyes és többvasú ekéi

utólérhetetlen minőségűek; remekül fordítanak, tökéletesen porhanyítanak minimális vonóerő-szükséglet mellett. Törhetetlen tégelyacél ekefejek, páncélcél kormánylemezek.

Olcso versenyárak és kedvező feltételek.

BACHER RUDOLF specziális eke- és talajművelő-eszközök gyára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND.**

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Az „eredeti Melichar“-gyártmányú

páros sorszámú

„UNICUM DRILL“

a jelenkor legtökéletesebb sorvetőgépe.

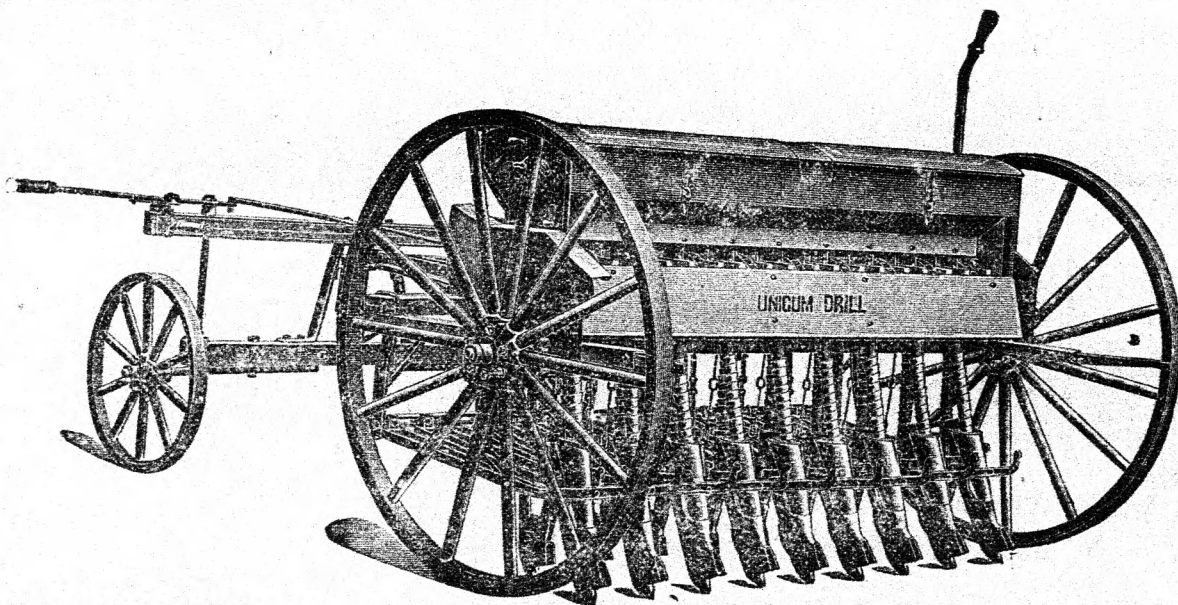
Utólérhetetlenül precíz vetés, hegynek-völgynek teljesen egyforma, ideálisan tökéletes magelosztás, végtelen könnyű és biztos kormányzás, feltűnően csekély vonóerőszükséglet, szilárd kivitel, elsőrendű anyag, bámulatosan egyszerű szerkezet és egyszerű kezelési módok, melyek ezen sorvetőgép általános kedveltségét köszönheti. Több mint 32000 db használatban. Számítalan elsőrendű kintűtetés és sok száz elismerőlevél a világ minden részéből.

Ujabb specziálisítások:

Mütrágyaszórógépek és mütrágyaszóróval kombinált sorvetőgépek.

Különleges répavetőgépek és amerikai rendszerű kukorica-fészkekbevetők (a Hermann-féle művelésmóddhoz).

Chiliszőrők a cukorrépa fejtrágyázásához.

MELICHAR FERENCZ sorvető- és mütrágyaszóró-gépek gyára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND.**

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Hirdetési ár 25 szócik minden szócik 4 fillér... den szócik 8 fillér... A legkisebb hirdetés...

Betöltendő birtokosok... RISH...

Földbirtokosok... Díjmentes állások... A Magyar Gazdák és Erdőgazdák Egyesülete... (IX. Ülés-ut 25.)... birtokos és... állást közvetítő... helyben gazdatisztok... több állásokra elő... gyezve... Az állásközvetítés... díjmentes... Ma... esetén az egyesület... zetesége a betölt... lára megfelelő... tet ajánl a tulaj... az illetők bizonyít... satait és eddigi... stika vonatkozó... megkülönbözt... Tisztelettel felkér... birtokos és bér... kat, hogy gazdatis... sok betöltése eset... lrott egyesület... közzétételé... igénybe venni... kedjenek... A B. Gazdatisztok és... Országos Egyesülete...

Betöltendő

Erdési állás... tendő... 101... nak akadémiát végzett... praxissal bíró... nőtlen... előnyben részesülnek... magyar nyelv mellett... is bírják... javadalmazás... koroná... teljes ellátás... eladott árából... Folyam... Bámfy Albert báró... hoz czimzandók és fény... leklendő... a folyamodó... uradalmi intézőséghez... Szilágynagyfalun.

Egy segédtesti állás... Egy delt meg ömeltő... Springer Mária urnó... (Békes m.) uradalmában... zók... megkivántatik az... XXVII. t.-cz. előirt kvá... továbbá a magyar és né... nek szó és írásbeli tudá... tése 20 koron... lak... világitás Kérvények, am... küldetnek vissza, árrilis... „Uradalmi intézőség“ cz... Búcsa, Békes m., u. p... J.-N.-K.-Szolnok m. k...

A kisterenyel gazd... (Nógrád m.) Április... bogndrmesteri állás jön... évi fizetés 200 kor., 8... mérő búza, 20 p. mérő... mérő árpa, naponta 2... 1 db kocza és növekedék... 1275 [0] kerti és ten... tüzelőre 4 méter galgaly... és lakás. Gazdasági es... hintómunka javításban já... galmas és józan mester... modványokat a kistern... intézőséghez küldjék.

Elsőrangú birtos... 3. gazdasági jól bevé... mint üzletvezető... 40... jövedelmező állásra... írásbeli ajánlatok... Gy... alatt a Győri általános... pénztárhoz Győr, küldend...

Földművelésiskolát... gazda, mint kulcsár... Pályázatok bizonylatok... val, melyek vissza nem k... Hirsch Jenő urad. int... Monostorra czimzandók...

Tejmasteri... tendő, me... etik tejgazdaságban tejl... ság... Előnyben részesül... tehénészeti szaktanfolyam... tek és tejmasteri minőség... éven át sikerrel működte... latok és bizonyítvány... Szold 7 s s i g m o n d m e z ő l... gazdaság czimre küldend...

Gyakorlattal segéd... 1900. évi XXVII. t.-cz... ben megkivánt képesítés... azonnali belépésre keres... cukorrépa terelésben já... lyzó... előnyben részesül... nyitványmásokkal... kérvényt a Diószegi Cz... igazgatóságához Diószeg... megye kell czimezni.

Gépeszi állás... gőzma... fekvő géphez... 1-én megüresedik... kér öz. Szilóssy Imréd... Hajdu megye.

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásonként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásonként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó birtokos vagy bérlő címének kitételével közöljük. **KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.**

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Földbirtokosok figyelmébe!

Díjmentes állásközvetítés!

A Magyar Gazdatisztok és Erdősítők Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) felhívja a t. birtokos és bérlő urak figyelmét

állást közvetítő osztályára, helyben gazdatisztok a legkülönbözőbb állásokra elő vannak jegyezve.

Az állásközvetítés **teljesen díjmentes**. Megkeresés esetén az egyesület **ingyenesen** a betöltendő állásra megfelelő gazdatisztot ajánl a tulajdonosnak az illető bizonyítványmásokkal és ekkor a közzétett adatokat megküldi.

Tisztelettel **felkérjük a t. birtokos és bérlő urakat**, hogy gazdatiszt ajánlások betöltése esetén **ajánlott egyesületi állásközvetítő osztályt** igénybe vonni **szíveskedjenek**.

A Magyar Gazdatisztok és Erdősítők Országos Egyesülete elnöksége.

Betöltendő állás

Erdézi állás azonnal betöltendő; folyamodhatnak akadémiai végzettségű, 4-5 évi praxissal bíró női tanítónéknak, előnyben részesülnek, kik a magyar nyelv mellett a németet is beszélik. Javadalmazás évi 800 korona, teljes ellátás és 5% az eladott árából. Folyamodványok Bányi Albert báró ömeltőségéhez címzendők, a folyamodványokat az uradalmi intézőséghez küldendő Szilágyiut 25. 3608

Egy segédiztségi állás üresedett meg ömeltőségű bárány- és szarvasgondnari állás, a Pálffy család tulajdonában, Pálffy Albert báró ömeltőségéhez címzendők, a folyamodványokat az uradalmi intézőséghez küldendő Szilágyiut 25. 3608

A kisterenyei gazdaságban (Nógrád m.) április elsejével bogrármesteri állás jön üresedőbe évi fizetés 200 kor., 8 poszonyi mértő buza, 20 p. mértő rozs, 8 p. mértő árpa, naponta 2 liter tej, 1275 [1] kerti és tengeriföld, tizenötre 4 méter galéria, forgács és lakás. Gazdasági vezetésére a kisterenyi gazdaságban jártas, szorgalmas és józan mestert keresnek. Folyamodványokat a kisterenyi urad. intézőséghez küldjék. 3634

Elsőrangú birtos tőrő zsv. társaságánál 2-3 gazdasági állás betöltendő, mint üzletvezető-urazó állandó jól jövedelmező állásra tehet szert. Írásbeli ajánlatok „Ugyes” jellegű alatt a Győr általános takarékpénztárhoz Győr, küldendők. 3670

Földmivesséskolát végzett, szorgalmas, mint kulesári felvételt. Pályázatok bizonylatok másolatával, melyek vissza nem küldetnek, Hirsch Jenő urad. intéző Pámonostorra címzendők. 3677

Tejmesteri állás azonnal betöltendő, megkövetelik a tejmesterségben teljes jártasságot, előnyben részesülnek, kik a tejmesterséget szakmájukat végzetten és sikeresen művelik. Ajánlatok és bizonyítványmásokokat Szold 7 szimond mezőlakói gazdaság címre küldendők. 3707

Gyakorlattal bíró gazdasági segédiztségi, ki az 1900. évi XXVII. t. c. értelmében megadott képzéssel bíró, azonnali betöltésre kész. A cukoripartermelésben jártas pályázó előnyben részesül. Bizonyítványmásokkal felszerelt kérvényt a „Dioszegi Cukorgyár” igazgatóságához Dioszeg, Pozsony megye kell címezni. 3687

Gépezés állás Gözmalomban, fekvő géphez, április 1-én megüresedik. Ajánlatokat kér öv. Szilóssy Imréné Földes, Hajdú megye. 3649

Állást keresők

Önálló intézői állást keresek egy román kútn. vallású, 38 éves, magyar-óvári gazdasági akadémiai végzettségű, önálló állásban lévő gazdatiszt, aki helyét, változott családi körülményei folytán, változtatni kénytelen. Állását folyó évi július elsejére foglaltatja el. Szíves megkeresések L. O. jellegű alatt a kiadóhivatalba kéremnek. 3624

Gazdatiszt állást keres azonnali betöltésre, 11 évi gyakorlattal, kassai tanintézetnél gyakorlati vizsgát jó eredménnyel tett, 35 éves, román katonai, nős, gyermektelen, ki magyarul, német és szerb nyelven szóban és írásban tökéletesen bírja, teljesen megbízható, erőteljes, józan elme, fáradságot nem ismerő, gazdasági önálló vezetését és gyakorlati nagy tapasztalatot szerzett gazdaságokban szerezte. Szíves megkeresést kér B. P., Ráczaalmas.

Művelt francia-svájci román kútn. kisasszony, ki a háztartás összes ágazataiban kitűnő jártassággal bír és kitűnő hosszú bizonyítványokkal rendelkezik, előkelő helyre mint háztartásvezető (Hausrepräsentantin) ajánlkozik a magyar nyelvet is jól bírja és német nyelvet is beszéli. Cím: Marianne Tissot, jelenleg Mátyásföld, Mátyáskirálytér 1.

Intézői állást keres, 18 évi gyakorlati, gyakorlati vizsgát tett gazdatiszt, oly gazdasági, hol a nyitragályi viszonyoknak megfelelő, képességét, ügyességét a nagy gyakorlati érvényesíthetné, leginkább önálló állás vagy intézői munkára pályázik. Cím: a kiadóhivatalban. 3592

Baromfitenyésztőnek ajánlkozik szerény igényű és jó szorgalmas leány a baromfitenyésztésben teljes jártassággal bír, a baromfitenyésztési szakiskolát Gödöllőn végezte. Kovács Erzsike Szentes, pályaudvar. 3591

Földmivesséskolát és tejjgazdasági szakiskolát végzett, 3 1/2 évi gyakorlati jártas az összes növény- és cukoripartermelésben, állattenyésztésben és hizlalásban, nős v. nőtelen gazdatiszt állást keres bármikori betöltésre. Jelenleg egy hírneves intenzívben kezelt bárány uradalomban gazd. segédizts. R. F. Eszék, Aszód. 3626

Földmivesséskolát és tejjgazdasági iskolát jelesen végzett, nagyobb gazdaságokból 13 évi kitűnő gyakorlati vannak, jártas a gazdaság összes ágában, nagyobb tehénmások, vezetésében és a könyvvezetésben, 37 éves, román kútn. vallású, nős, kiscsaládú, szorgalmas, józan elme, megbízható egyenléspáni vagy kulesári állást keres április 1-i betöltésre. Szíves megkeresések L. K. 3624 jellegű alatt Nemi, Nógrád megye kéremnek. 3624

Gépezés-kovács, ki nagyobb huzamosabb ideig működött, katonailag végzett vaslókovács az összes gazdasági gépek kezelését tökéletesen érti. Szíves megkeresést kér Mucsi Ferencz gépezés-kovács Győrök, Arad m. 3650

Önálló gazdatiszt állást keresek, 14 évi gyakorlati, IV. gimnáziumot, földmivesséskolát végzett, kassai tanintézetnél gyakorlati vizsgát tett, 32 éves, román kútn., nősülmi kiváló fiatalember, aki a mezőgazdaság minden ágában, valamint a könyvvezetésben, pénzügykezelésben, kassai jártassággal bír, aki a magyar, német és tör nyelven szóban és írásban bírja. Cím: Török, Tökésújfalú. 3651

Állást keres földmivesséskolát és tejjgazdasági szakiskolát végzett, középkorú, női, esetleg megüresülne, 4 1/2 évi gyakorlati, jártas a gazdasági számadásban, tejjgazdaságban, szép írással. Beszél magyarul és szerbül, jelenleg ügyveidi iródban van. Cím: V. Zombor, Ferencz-utca 6. 3653

Jelesen diplomát, 28 éves, 4000 holdas somogyi mezőgazdaságot kezelő gazdatiszt, aki a birtok eladása miatt hagyja el állását, mellobbi belépésre állást keres szerény feltételek mellett. Beszél, magyarul és románul, beszél németül is. Szíves megkeresések Állami tanító Vasvári u. p. Nemetbognán kéremnek. 3654

Intézői v. ispáni állást keresek 20 évi gyakorlattal bíró nős gazdatiszt, kinek a gazdaság minden ágában teljes jártassága van. Cím: a kiadóhivatalban. 3650

Finom háztartásvezető ajánlkozik urhoz fatúra vagy pusztára. A falusi háztartásban tökéletesen jártas, magyar és német nyelvet bírja, intelligens, független, 37 éves, urhoz, nyolc évi bizonyítvánnyal. Állandó alkalmazásra, jó békésmodra és kelleme otthonra reflektál. Ajánlatokat kéremnek L. M. alatt Nagy-Kanizsa, Fő-ut 21. 3658

Gazdatiszt állást keres április elsejére 14 évi gyakorlati, 34 éves, kiscsaládú, szerény igényű, erőteljes, kezeli a gazdaság minden ágában, szakképzett ökölevés gazdatiszt. Beszél magyarul, románul, szerbül, horvátul, jelen állásából a birtok parcellázása miatt lép ki. Szíves megkereséseket „Megbízható” jellegű alatt a kiadóhivatalba kéremnek. 3659

Állást keres román kútn., 25 éves, 1901-ben jó bizonyítvánnyal vinczellériszkolát és 1905-ben jeles bizonyítvánnyal földmivesséskolát, 3 évi gyakorlati nagyobb állami szőlőtelepen. Cím: Ifj. Nagy Vilmos Péle Béla gazda, Pá-Mézőkőváros. 3682

Földmivesséskolát kitűnő és sikeres, 3 évi jó gyakorlati, bíró, ág. ev. vallású, 28 éves, nős, kiscsaládú, ki gazdaságban nevelődött, jelenleg is felmondatlan állásban működő, szorgalmas egyen állást keres április 15-ére. Járás a gazdaság összes ágában a számadások vezetését alaposan érti. Kezelségszerű, megfélemlítő állást keres mint b. ispán, kulesári felügyelő-gazda, kisebb gazdaság önálló kezelését is elvállalja. Szíves megkereséseket kér e lap kiadóhivatalába „Szorgalmas” jellegű alatt. 3669

Műkertész, intelligens, gyakorlati, korlátlan és elméletileg képzett, a kertészet minden ágában jártas, a méhészet és szőlészetben is gyakorolt, állást keres, lehetőleg oly helyen, ahol övezgye levén - később megköszönhetem. Szíves megkereséseket **Thiman Rudolf** Budapest, Podmaniczky-utca 33. em. 18. kéremnek. 3595

Gazdaasszonyoknak ajánlkozik magános urhoz 28 éves, eszméletlen, ki baromfitenyésztő iskolát végzett, igen jól főz és a gazdaasszonyi teendőket minden ágában jártas. Cím: Kovács Erzsike, Szentes, Pályaudvar. 3312

Övadékképes gazdatiszt, kútn. vallású, 40 éves, román kútn. vallású, ösztörk gazdasági tanintézetet végzett és gyakorlati vizsgát tett; jártas a gazdaság összes ágában, a tejjgazdaságban, ki állóan ért a cukoripar és burgonya műveléshez, a gabályüzemeléshez, a szarvasmarha- és lótenyésztéshez nagy jártassággal v. a az eladók és vevélek terén, mellobbi belépésre megfélemlítő állást keres. Szíves megkereséseket „R. 700” alatt kérem a kiadóhivatalba küldeni. 3680

40 éves, intelligens gazdatiszt, 3 gyermek atyja, feleségül keres 28-30 éves körül hajadont vagy gyermektelen övezgyet, kinek ingatlan vagyonva van 15-20 ezer korona körül. „Uriember” jellegű alatt a kiadóhivatalban. 3674

Gazdatiszt 13 évi gyakorlati, ki jelenleg is állásban van, ispáni vagy kulesári állást keres. Leveleket „Szorgalmas” jellegű alatt kér Tencer Gyula hirdetőjébe, Szervita-ter 8. 3673

Földmivesséskolát végzett gyakorlati vizsgát letette, 40 éves, román kútn. vallású, 18 évi gyakorlati bíró, szerény igényű gazdatiszt állást keres, jártas a gazdaság minden ágában, nagy mintánövényszeremes, állattenyésztés, hizlalás nagy mennyiségű tejkezelés, egyszerű gazdasági könyvvezetés, állás elnyerése esetén 3 havi felmondás jogával rendelkezik, azonnali elfoglaltatja az állást. Cím: G. alatt a kiadóhivatalban. 3675

Kulesári vagy bérsgazdai állást keresek azonnali betöltésre Sulyok János, Csanád-Palota. 3703

Intéző tiszti állást keres, bárhol mikor leendő belépésre 27 évi gyakorlati bíró, elméletileg képzett, gazdasági képességekkel és kassaióval rendelkező, 45 éves ír. vallású, nős, kiscsaládú gazdatiszt, ki 9 év óta állásból folyólag, mint vezető tisztt szerepelt, otthonos az általános s különleges növények speciálizációra s burgonya hizlalásában, az ösztörk tejjgazdaság, amerikai s hazai szőlészet, borászat, gyümölcsészet kezelésében, műtrágyák mikénti alkalmazásában, valamint az egyszerű gazdasági s törkönyvitelben. Cím: a kiadóhivatalban. 3702

Egy fiatalember, ki földmivesséskolát végzett, tapasztalatot már több gazdaságban szerzett, magának a katonai kötelezettségéket eleget tett, mint huszár, egy gazdaságban ispáni állást keres szívesen fizetés mellett. Cím: a kiadóhivatalban. 3704

Gazdatiszt román kútn., 33 éves, románul beszél, kitűnő bizonyítványokkal nagyobb uradalomban ajánlkozik. Cím: a kiadóhivatalban. 3705

Tisztelt gazdatisztaim! Sors csapásai elvettek vagyonomat, kérem, juttassanak álláshoz. Erős munkabíró ember vagyok, 35 éves, nős. Képesítve vagyok egy önálló gazdatiszt állást teljesíteni és annak a legnagyobb szorgalommal megfelelni. Teljes jártassággal bírok a gazdaság összes ágában, főképpen a cukoripar- és burgonyatermesztésben, értem a tenyésztést és szeszgyártást. Probaidőre is meggyek. Szíves megkereséseket a Hálás jellegre kéremnek. 3706

Állatok

Eladó 20 db sárga orpington tyúkkeszítés 2 kakassal, 20 db Plymouth Rocks tyúkkeszítés 1 kakassal, 15 db Langshan fekete tyúkkeszítés kakas nélkül, mind fiatal, tojó, egészséges állatok. Tisztavári fajtayukok tojásai ápr. 1-től szállíthatók. Árjegyzék kívánatra küldendő. Döbrevéberthesi Lóra-telep, Győr nyertes. 3663

Eladó telivér szimmenthali bikák, számfelletti előhasú üszök és tehének. Importált egyedektől, országos törkönyvbe bejegyezve. Fáy Zoltán gazdasága Eszék, Heves megye. 3569

Friz telivér, friz-raczká és friz-czigájs keresztes elsőrendű kos- és jerekbárányokra előjegyzést elfogad Niederauer Gyula Bekés-Gyula. 3636

Keresek két db kocsilovát, egy 20 éves, keresztes elsőrendű lippicizai, 15 markos, 5-8 évig, jó járású, figuráns legyen. Ajánlatok ár és szín megjelölésével „Intéző” jellegű alatt Kereszt-falu-Szepesháza kéremnek. 3637

Ezüst-nyulak kiállításra első díjat nyert tenyésztőből jutányos áron kapnak Szemes Arpádnál Stancsófalván, u. p. Temes-Arany. 3638

Egypár fajtisza, fehér, gönnyű dörzörű, magyar juhász-kutya, szelid és kitűnő házőrző eladó 80 koronáért Purgly gazdaságban, posta Sofronya, Arad m. 3694

Süldő átvészelt 60 db, 12-14 hónapos fehér mangalica eladó. Cím: Herbst Gyula Cseszora, u. p. M.-Cséke, Bihar m. 3697

15 db 6 éves betanított jármos-6000 eladó. Bővebb értesítést ad Zorkóczy József urad. intéző Erdőtarcsa, Nógrád m. Vasúttaloms Aszód. 3658

Eladó bivalyok, 6 pár fiatal betanított jármos, 15 fejős bivaly, 40 db 1-1 1/2 éves bivalyborjú. Érdeklődőknél szívesen szolgál felvilágosítással Simon Imre, Balatonboglár. Ugyanott egy vagon csillagfürtöm is kapható, pro mánzás 16 K. 3700

Normandiai nyulak, leginkább macskák, mezei nyulak, eladók. Ahány hónapok, ára annyit koroná. 3699

Yorkshire tiszta tenyésztésből származott igen szép tizenhat hónapos tenyészkepes kan és tizenhét hónapos telibogott emse, mely egyszer már malacozott, darabonként 160 kiló súlyban, párban 180 frtért, egyenként 100-100 frtért eladó. Vevőknek a serések fényképével szolgál Purgly Pálné, Sztók. 3698

Eladó egypár nagyon szép 16 markos, 6 éves pej herélt híműs, nagyon szép és jó járók teljesen megbízható és hibátlanok. Árjuk 1600 forint. Báró Puteán István család gazdasága Balaton-Erdics. 3695

Rambouillet-kos 19 drb, részben keresztes eladó. Felvilágosítást ad Pa-Cserpesi gazdaság, posta Pa-Esseg, J.-N.-K.-Szolnok megye. 3661

Eladó 2 világos pej herélt, imponzáns, 16 markos, stepper karosiek, 6 évesek, teljesen behajta, magas pedigrével, 1200 frtért. Svastics Gyula föld- és távirtdaloms hejyben, Zala m. 3668

Yorkshire tenyészállatok eredeti Angliából importált legnagyobb fehérfejű egyes ivadéjai n. u. n. em és kor elősulya mérsékelt áron eladó. Választási malacok darabonként 21-26 koronáig. Megrendelések Frey Károly hercegi urad. intézőhöz Pusztavacs Pesti megye. 3666

Vöröstarka tinó és üsző teljesen prima, 1-2 esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható elős áron. Későbbi, ugyanintén jármos és beállításokról szállításra vállalkozom.

Kitűnő friss tejős tehének előleges jelentésűn, nálam mindenkor megtekinthetők kötelezettség nélkül. Vevő tetszése szerint választhat. 3684

Henrik Ignác fia Szalónak (Vas m.)

Klein Testvérek kereskedők CZELLDÖMÖLK. Megrendelések egyezség szerint bármikorra is elfogadhatók.

Kiválóan csontos nemes és jófejű Bonyhád-Simmenthali keresztesből eredő 1 1/2-2 éves

tenyészbikák eladók. Fedeztetésre próbálva. **Yorkshire tenyészv. Pusztá-Forna, posta Csákvár. Az intéző.** 6886

6886 A „KIS HIRDETÉSEK” folytatása a 679. oldalon van

GRÓF TELEKI ARVÉD DRASSÓI URADALMABAN posta KONGCZA, kaphatók: **Magyar bikák, üszök és igásokrók, Polandkina kanok, Olasz emdeni gunarak, Pekingi gácsérok, Bronz pulykakakasok, Lámpanalkülli költőgépek, Fenti baromffajok tojásai.**

Pernau lenmag, Székely, putyi, prairie tengeri.

Óvári, Oberndorfi tak. répamag Amerikai dio-, köris-, szil-, disz-, sorkák.

Vöröstarka tinó és üsző teljesen prima, 1-2 esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható elős áron. Későbbi, ugyanintén jármos és beállításokról szállításra vállalkozom.

Kitűnő friss tejős tehének előleges jelentésűn, nálam mindenkor megtekinthetők kötelezettség nélkül. Vevő tetszése szerint választhat. 3684

Henrik Ignác fia Szalónak (Vas m.)

Elsőrendű fajjellegű vöröstarka ökör és üszőborjukat

1-2-3 éves korban, továbbá hizlalásra v. járomba való tarka ökröket, ugyanintén hasas v. friss fejős teheneket

a legjutányosabb árban egyezség szerint bármily mennyiségű szállítására vállalkozunk 269

Spitzer és Weller **Kis-Czell**

